

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 80

1 Απριλίου 2014

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4251

Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης
και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού:
  - α) Αλλοδαπός είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που είναι ανιθαγενής.
  - β) Πολίτης τρίτης χώρας είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - γ) Ανιθαγενής είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (Α' 176).
  - δ) Πολίτης της Ένωσης: Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους - μέλους της Ένωσης.
  - ε) Αντικειμενικά στερούμενος διαβατηρίου: πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αποδεικνύει, αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού με διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων.
  - στ) Πρόσφυγας: Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης.
  - ζ) Δικαιούχος διεθνούς προστασίας: Ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής στον οποίο έχει χορηγηθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή καθεστώτος πρόσφυγα ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας.
  - η) Δικαιούχος επικουρικής προστασίας: Με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του π.δ. 141/2013, ο αλλοδαπός ή

ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ή στην περίπτωση ανιθαγενούς στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη, κατά την έννοια του άρθρου 15 του π.δ. 141/2013 και που δεν μπορεί, ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί, να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

θ) Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία: Το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της εξέτασης του αιτήματός του από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές παραλαβής και του επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί του αιτήματος.

ι) Ασυνόδευτος ανήλικος είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, το οποίο φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή πρακτική και για όσο χρόνο κανένας υπεύθυνος ενήλικας δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα.

ια) Θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 323Β, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 349, 351 και 351Α του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, ανεξάρτητα από το εάν αυτό έχει εισέλθει στη χώρα νόμιμα ή παράνομα. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, κατά το προηγούμενο εδάφιο, είναι το θύμα του εγκλήματος του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα, όταν αυτό είναι ανήλικος.

Ο χαρακτηρισμός «θύμα εμπορίας ανθρώπων» αποδίδεται με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο αμέσως μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης για έγκλημα που προβλέπεται στα άρθρα 323, 323Α, 323Β, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 349, 351 και 351Α του Π.Κ. όσο και πριν ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από αυτά τα αδικήματα. Στην τελευταία περίπτωση, για την έκδοση της εν λόγω Πρά-

ξης απαιτείται έγγραφη γνωμοδότηση, που συντάσσεται από δύο επιστήμονες με ειδικότητα ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, οι οποίοι υπηρετούν σε Υπηρεσία ή σε Μονάδα Προστασίας και Αρωγής των άρθρων 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003, όπως αυτό ισχύει, ή στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, ΜΚΟ ή στο ΔΟΜ ή σε Διεθνείς Οργανώσεις ή σε άλλους εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους από το κράτος φορείς προστασίας και αρωγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003. Η Πράξη χαρακτηρισμού εκδίδεται ανεξαρτήτως εάν το θύμα συνεργάζεται με τις δικτυικές Αρχές, σε όσες περιπτώσεις ο ανωτέρω Εισαγγελέας κρίνει, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέα Εφετών, ότι συντρέχουν οι όροι του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003 ή ότι το θύμα δεν συνεργάζεται εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά προσώπων της οικογένειάς του που βρίσκονται στην Ελλάδα ή στη χώρα της προέλευσής του ή οπουδήποτε αλλού και ότι, εάν αυτό δεν προστατευθεί ή εάν απομακρυνθεί από τη χώρα αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται και για την περίπτωση χαρακτηρισμού προσώπου ως «θύματος παράνομης διακίνησης μεταναστών», όπως ορίζεται στην περίπτωση ιβ' του παρόντος άρθρου.

β) Θύμα παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο, για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 29 παράγραφοι 5 και 6 και 30 του παρόντος, όταν τελούνται από εγκληματικές οργανώσεις, κατά το άρθρο 187 παρ. 1 του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, εφόσον αυτό έχει εισέλθει στη χώρα παράνομα.

ιγ) Παράνομη παραμονή: Παρουσία στην ελληνική επικράτεια πολίτη τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή έχει πάψει να πληροί, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του Κανονισμού 562/2006 (Κώδικας Συνόρων του Σένγκεν) ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής της κείμενης νομοθεσίας.

ιδ) Ομοιόμορφη Θεώρηση (Visa C): Ομοιόμορφη θεώρηση τύπου C είναι η θεώρηση που ισχύει για ολόκληρη την επικράτεια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν τις διατάξεις του κοινοτικού κώδικα θεώρησης και χορηγείται ενόψει διέλευσης από ή πρόθεση παραμονής στην επικράτεια των κρατών - μελών, η οποία δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών στο έδαφος των κρατών-μελών της ενισχυμένης συνεργασίας Σένγκεν.

ιε) Θεώρηση Μακράς διάρκειας (Εθνική θεώρηση - Visa D): Θεώρηση εισόδου D είναι η εξουσιοδότηση που χορηγείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια για διάστημα που υπερβαίνει τις 180 ημέρες και μπορεί να ανέλθει έως 365 ημέρες, βάσει των αντιστοιχών για το καθεστώς διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων ή το ενωσιακό δίκαιο.

ιστ) Άδεια διαμονής (οριστικός τίτλος διαμονής) είναι κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις αρ-

μόδιες ελληνικές αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 περίπτωση α' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (ΕΕ L 157/15.6.2002), όπως κάθε φορά ισχύει, και βάσει της οποίας, επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια.

ιζ) Βεβαίωση κατάθεσης αίτησης: Έγγραφο πιστοποίησης προσωρινής νόμιμης διαμονής, ετήσιας διάρκειας, που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών που αφορούν σε χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη. Η βεβαίωση αυτή δεν παρέχει δικαίωμα κυκλοφορίας εντός του χώρου Schengen. Σε έκτακτες περιστάσεις δύναται να παρέχει δικαίωμα εξόδου του κατόχου της προς άλλη τρίτη χώρα εκτός κρατών - μελών Σένγκεν, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Στην περίπτωση αυτή, τίθεται προθεσμία επιστροφής, μετά την πάροδο της οποίας ο κάτοχος της βεβαίωσης δεν γίνεται πλέον δεκτός στο ελληνικό έδαφος.

ιη) Ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής: Προσωρινός τίτλος διαμονής που χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών που τελούν σε καθεστώς δικαστικής προστασίας ο οποίος δεν επιτρέπει στον κάτοχό του ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ιθ) Αποδεικτικό φορολογικών υποχρεώσεων: Επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης, εφόσον είχε υποβληθεί φορολογική δήλωση το προηγούμενο έτος ή επικυρωμένο αντίγραφο υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης, εάν κατά το έτος υποβολής της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής υπεβλήθη για πρώτη φορά φορολογική δήλωση.

κ) Μετάκληση: Διαδικασία, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης.

κα) Απασχόληση: Η άσκηση δραστηριοτήτων που καλύπτουν οποιαδήποτε μορφή εργασίας ρυθμιζόμενη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική για λογαριασμό ή υπό τη διεύθυνση ή/και την εποπτεία εργοδότη.

κβ) Σύμβαση εργασίας: Έγγραφη συμφωνία με την οποία ο μισθωτός αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει επί ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του υπό τις οδηγίες και τον έλεγχο του εργοδότη, ο δε εργοδότης πρέπει να καταβάλλει το συμφωνηθέντα μισθό και να παρέχει κάθε προστασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η σύμβαση εργασίας διέπεται κυρίως από τους εκάστοτε ισχύοντες ειδικούς εργατικούς νόμους και από τις διατάξεις του άρθρου 648 του Α.Κ..

κγ) Παροχή υπηρεσιών ή έργου: Εργασία για την εκτέλεση υπηρεσίας ή έργου, η οποία δεν υποβάλλεται σε νομική και προσωπική εξάρτηση ή έλεγχο από τον εργοδότη και επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

κδ) Εποχική εργασία: Δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως έξι συνολικά μήνες, ανά περίοδο δώδεκα μηνών, σε τομέα

δραστηριότητας που συναρτάται με πρόσκαιρη και εποχιακού χαρακτήρα, απασχόληση.

κε) Εποχικά εργαζόμενοι: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο κατοικίας του σε τρίτη χώρα και διαμένει νόμιμα και προσωρινά για λόγους απασχόλησης στην ελληνική επικράτεια σε τομέα δραστηριότητας που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του πολίτη τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα.

κστ) Εργαζόμενοι ειδικού σκοπού: Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας, ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας.

κζ) Άδεια για προσωρινή διαμονή: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, για συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού.

κη) Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα: Η δραστηριότητα που αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση, καθώς και από κάθε άλλη επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος.

κθ) Επενδυτική δραστηριότητα: Η πραγματοποίηση επένδυσης που έχει, κατά αρμόδια κρίση, θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την εθνική οικονομία.

λ) Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα: Πολίτες τρίτων χωρών που διαθέτουν επαρκείς πόρους σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

λα) Οικογενειακή επανένωση: Η είσοδος και η διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά από την είσοδό του στη χώρα.

לב) Συντηρών: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

λγ) Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας:

α. Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα.

β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτό, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν.

λδ) Αυτοτελές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που έχουν γίνει δεκτά στην ελληνική επικράτεια για

λόγους οικογενειακής επανένωσης το οποίο διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λε) Μέλος οικογένειας Έλληνα:

(α) ο/η σύζυγος ανεξαρτήτως ιθαγένειας,

(β) ανεξαρτήτως ιθαγένειας: οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων, οι οποίοι είναι κάτω των 21 ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου, κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

(γ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι απευθείας ανιόντες του πολίτη της Ένωσης, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου, εφόσον είναι συντηρούμενοι.

λστ) Προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας Έλληνα που διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λζ) Επί μακρόν διαμένων είναι ο πολίτης τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 89 και 90 του παρόντος Κώδικα.

λη) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές κατά την ένταξη του πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος και με βάση την οποία επιτρέπεται σε αυτόν να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) με αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (ΕΕ L 157/15.6.2002).

λθ) Πρώτο κράτος - μέλος: Το κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ενέταξε πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για πρώτη φορά.

μ) Δεύτερο κράτος - μέλος: Κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλο από εκείνο που ενέταξε για πρώτη φορά στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος πολίτη τρίτης χώρας και στο οποίο ο εν λόγω επί μακρόν διαμένων ασκεί το δικαίωμα διαμονής του.

μα) Σπουδαστής: Ο πολίτης τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε αναγνωρισμένο από την εθνική νομοθεσία ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα και στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να έχει ως κύρια δραστηριότητα την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση πτυχίου, μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ή διδακτορικού διπλώματος που χορηγεί το ίδρυμα αυτό. Στην έννοια των σπουδών εντάσσεται και ο κύκλος προετοιμασίας, εφόσον προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, ως τμήμα των σπουδών αυτών.

μβ) Εκπαιδευτικό ίδρυμα: Ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, νομίμως συστημένο, του οποίου το πρόγραμμα σπουδών είναι αναγνωρισμένο, σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία.

μγ) Πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας: Πρόγραμμα δραστηριοτήτων αλληλεγγύης που βασίζεται σε εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα και επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος.

μδ) Επαγγελματική κατάρτιση: Κατάρτιση, για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Κολλέγια, Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης και Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (Ε.Ε.Σ.).

με) Έρευνα: Η πρωτότυπη εργασία που αναλαμβάνεται με συστηματικό τρόπο για να αυξηθεί το σύνολο των γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρησιμοποίηση αυτού του συνόλου γνώσεων για νέες εφαρμογές.

μοστ) Ερευνητικός οργανισμός: Κάθε ιδιωτικός ή δημόσιος οργανισμός που πραγματοποιεί έρευνα και έχει εγκριθεί για τους σκοπούς του παρόντος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

μζ) Ερευνητής: Ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος διαθέτει κατάλληλο τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δίνει πρόσβαση σε διδακτορικά προγράμματα, και ο οποίος επιλέγεται από ερευνητικό οργανισμό για να υλοποιήσει ερευνητικό σχέδιο για το οποίο απαιτείται ο ανωτέρω τίτλος.

μη) Απασχόληση υψηλής ειδίκευσης: Απασχόληση προσώπου, το οποίο:

i) προστατεύεται με βάση την ελληνική εργατική νομοθεσία ως μισθωτός, που παρέχει γνήσια και αποτελεσματική εργασία για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση άλλου, ανεξάρτητα από το νομικό τύπο που η σχέση αυτή έχει περιβληθεί,

ii) αμείβεται και

iii) έχει την απαιτούμενη επαρκή και ειδική γνώση, που αποδεικνύεται από υψηλά επαγγελματικά προσόντα, όπως αυτά ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

μθ) Μπλε κάρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Μπλε κάρτα της ΕΕ»): Η άδεια που φέρει τη μνεία «Μπλε κάρτα της ΕΕ» και επιτρέπει στον κάτοχό της να διαμένει και να εργάζεται νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 111 του παρόντος Κώδικα.

ν) Τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων, εκδοθέντα από αρμόδια αρχή με τα οποία πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται από το κράτος στο οποίο βρίσκεται ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για τους σκοπούς του παρόντος, ένας τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψη, υπό τον όρο ότι οι σπουδές που απαιτήθηκαν για την απόκτησή του διήρκεσαν τουλάχιστον τρία έτη.

να) Επαγγελματική εμπειρία: Ο χρόνος πραγματικής και νόμιμης άσκησης του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

νβ) Νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα: Το νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, εδάφιο α' του υπ' αριθμ. 38/2010 προεδρικού διατάγματος «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων» (Α' 78).

γγ) Επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας: Διαδικασία επανόδου πολίτη τρίτης χώρας είτε με οικειοθελή συμμόρφωσή του προς υποχρέωση επιστροφής είτε αναγκαστικά: α) στη χώρα καταγωγής του ή β) σε χώρα διέλευσης, σύμφωνα με κοινοτικές ή διμερείς συμφωνίες επανεισδοχής ή άλλες ρυθμίσεις ή γ) σε άλλη τρίτη χώρα στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και στην οποία γίνεται δεκτός.

νδ) Απόφαση επιστροφής: Διοικητική πράξη με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική επικράτεια και του επιβάλλεται η υποχρέωση επιστροφής.

νε) Απομάκρυνση: Εκτέλεση της απόφασης επιστροφής με φυσική μεταφορά του πολίτη τρίτης χώρας εκτός της ελληνικής επικράτειας.

νστ) Οικειοθελής αναχώρηση: Η τήρηση της υποχρέωσης επιστροφής εντός της προθεσμίας που ορίζεται για το σκοπό αυτόν στην απόφαση επιστροφής.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του:

α. Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 20 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Στους υπηρετούντες σε διπλωματικές και προξενικές αρχές υπαλλήλους που απολαύουν νομικού καθεστώτος υποκειμένου στη σύμβαση της Βιέννης του 1961 περί των διπλωματικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), ή στη σύμβαση της Βιέννης του 1963 περί των προξενικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν. 90/1975 (Α' 150), καθώς και σε ανακοινωθέντες στις αρμόδιες ελληνικές αρχές υπαλλήλους διεθνών οργανισμών, στο μέτρο που το νομικό τους καθεστώς διέπεται από τις οικείες διεθνείς συμβάσεις.

γ. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, καθώς και στους αιτούντες διεθνή προστασία, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

δ. Στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν την έκδοση της σχετικής απόφασης.

ε. Στα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική ή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους το οποίο δεν είναι μέλος της Ε.Ε. αλλά εφαρμόζει το κοινοτικό κερτημένο σε θέματα θεωρήσεων, αντιμετωπίζονται ως Έλληνες ή πολίτες των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχα και εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα αυτού.

3. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, με δήλωσή τους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

4. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

α. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφενός, και τρίτων χωρών αφετέρου.

β. Σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών.

γ. Στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (Α' 32).

5. Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ

Άρθρο 3

Σημεία εισόδου - εξόδου - Άσκηση ελέγχου εισόδου - εξόδου

1. Σε κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνον από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό, καθώς και το περιεχόμενο του κάθε μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα. Η επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσιών συνόρων ενεργείται από τις αρμόδιες για το σκοπό αυτόν αστυνομικές και λιμενικές αρχές. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

2. Ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για το σκοπό αυτόν, αστυνομικές αρχές.

3. Για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας, εν διελεύσει, στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων απαιτείται θεώρηση διέλευσης αεροδρομίου (VISA A) σε όσες περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπεται από το ενωσιακό κεκτημένο (Κοινοτικός Κώδικας Θεωρήσεων). Ο πολίτης τρίτης χώρας, που παραμένει στη ζώνη διερχομένων, υποχρεούται να συνεχίσει το ταξίδι του. Αν δεν αναχωρήσει, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Οι αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο πολίτη τρίτης χώρας αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, όταν αυτή απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και

Αιγαίου, είναι δυνατόν να καθορίζονται στα σύνορα της Χώρας προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την άσκηση ελέγχου της κυκλοφορίας των διερχόμενων προσώπων.

Οι ώρες και ο συνολικός χρόνος λειτουργίας αυτών των σημείων καθορίζονται με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που επιβάλλουν την ανάγκη λειτουργίας τους και σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ μήνες, εκτός και αν εξαιρετικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν τη λειτουργία τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 4

Άρνηση εισόδου

1. Οι αποφάσεις απόρριψης αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου, που λαμβάνονται από τις διπλωματικές και προξενικές αρχές, χρήζουν αιτιολογίας. Ειδικής αιτιολογίας χρήζουν και οι περιπτώσεις που αναφέρονται στις ακόλουθες κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών και υπό την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας:

α. Πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση λε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

β. Πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ. Πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η είσοδος, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα ζητείται κατ' εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ.

δ. Δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τα μέλη της οικογένειάς τους.

ε. Πολίτες τρίτων χωρών, που απασχολούνται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν, αιτιολογημένα, την είσοδο στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία, τουλάχιστον, από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Δεν διαθέτει έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο ή έγγραφο που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων, αναγνωρισμένο από την Ελλάδα.

β) Δεν διαθέτει έγκυρη θεώρηση, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 539/2001 του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2001, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, εκτός εάν διαθέτουν έγκυρο τίτλο διαμονής.

γ) Δεν αιτιολογεί το σκοπό και τις συνθήκες της προβλεπόμενης παραμονής, δεν διαθέτει επαρκή μέσα διαβίωσης, τόσο για την προβλεπόμενη περίοδο παραμονής όσο και για την επιστροφή στη χώρα προέλευσης ή τη διέλευση προς τρίτη χώρα στην οποία η είσοδος του είναι εξασφαλισμένη, ή δεν μπορεί να εξασφαλίσει νομίμως τα μέσα αυτά.

δ) Είναι καταχωρισμένος/η στο Σύστημα Πληροφοριών SCHENGEN (SIS) ως ανεπιθύμητος/η.

ε) Θεωρείται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία ή τις διεθνείς σχέσεις ενός εκ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε αν είναι καταχωρισμένος/η ως ανεπιθύμητος/η στις εθνικές βάσεις δεδομένων για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

στ) Το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη χώρα προέλευσης ή ιθαγένειάς του ή σε τρίτη χώρα.

ζ) Έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο, ως προς τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας διαμονής και δεν έχει την απαιτούμενη εθνική θεώρηση εισόδου.

η) Εμπλέκεται με οποιονδήποτε τρόπο σε παράνομη διακίνηση μεταναστών από οργανωμένη εγκληματική ομάδα, οπότε ανακαλείται η θεώρηση εισόδου που έχει χορηγηθεί, ενώ ενημερώνεται και ο κατάλογος ανεπιθύμητων αλλοδαπών του άρθρου 82 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

θ) Υπέβαλε πλαστό/ παραποιημένο ταξιδιωτικό έγγραφο.

ι) Υπέβαλε πλαστά ή παραποιημένα δικαιολογητικά ή υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβλήθηκαν ή την αξιοπιστία των δηλώσεων του αιτούντα.

3. Σε περίπτωση συνδρομής μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων επιδίδεται στον πολίτη τρίτης χώρας αιτιολογημένη απόφαση, η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους άρνησης και έχει τη μορφή τυποποιημένου εντύπου, (Ενιαίο έντυπο άρνησης εισόδου στα σύνορα) όπως προβλέπεται στον Κώδικα Συνόρων SCHENGEN (Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006 για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα) άρθρο 13 (2) και στο Παράρτημα V, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 610/2013).

4. Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη μπορεί, με απόφασή του, να επιτρέπει στις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις και στα προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων την είσοδο πολίτη τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον τούτο επιβάλλεται για σπουδαίους λόγους δημόσιου συμφέροντος ή ανωτέρας βίας ή διευκόλυνσης κίνησης ελληνικού πλοίου, η οποία δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο.

5. Πολίτης τρίτης χώρας, που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδός του σε τρίτη, ενδιάμεση, χώρα.

6. Δεν απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

7. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου εφόσον, κατά την είσοδο στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας που είναι

κάτοχος άδειας διαμονής, διαπιστώσουν τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκλησή της ή την απόρριψη εκκρεμούς αιτήματος, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές απαγορεύεται η είσοδος του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα μέχρι την έκδοση απόφασης για την ανάκληση ή μη της άδειας διαμονής ή την απόρριψη εκκρεμούς αιτήματος χωρίς οι ελληνικές αρχές εισόδου να παρακρατούν την άδεια διαμονής ή τη βεβαίωση υποβολής αιτήματος με πλήρη δικαιολογητικά.

Άρθρο 5 Θεώρηση εισόδου

1. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος οφείλει να κατέχει έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες ελληνικές Αρχές, που πληροί τα ακόλουθα κριτήρια: α) η ισχύς του εκτείνεται τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία αναχώρησης από την επικράτεια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή, σε περίπτωση περισσότερων επισκέψεων, μετά την τελευταία προβλεπόμενη ημερομηνία αναχώρησης από την επικράτεια των κρατών - μελών ωστόσο, σε αιτιολογημένη επείγουσα περίπτωση, η υποχρέωση αυτή δύναται να αφέρεται, β) περιέχει τουλάχιστον δύο κενές σελίδες, γ) εκδόθηκε εντός της προηγούμενης δεκαετίας.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, το δίκαιο της ΕΕ και τις εθνικές ρυθμίσεις, θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την προξενική αρχή, εντός της δικαιοδοσίας της οποίας διαμένει νομίμως ο αιτών πολίτης τρίτης χώρας, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν ιδίως στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας και τη δημόσια υγεία και διακρίνεται σε Ομοίωμορφη Θεώρηση (Visa C) σε Θεώρηση Περιορισμένης Εδαφικής Ισχύος (Visa LTV) και σε θεώρηση μακράς διαρκείας (εθνική θεώρηση - Visa D).

4. Πολίτης τρίτης χώρας, που δεν έχει υποχρέωση θεώρησης εισόδου, επιτρέπεται να εισέρχεται και να παραμείνει στην ελληνική επικράτεια για διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου. Πολίτης τρίτης χώρας που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη διαμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια διαμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα μέχρι 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών εάν πρόκειται για πολίτη τρίτης χώρας στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση.

Η περίοδος ισχύος μιας χορηγηθείσας θεώρησης ή/και η επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής παρατείνεται σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού 810/2009 εφόσον ο κάτοχος της θεώρησης διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης και παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ανωτέρας βίας ή ανθρωπιστικών λόγων που τον εμπόδιζαν να εγκαταλείψει την επικράτεια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος της θεώρησης ή της επιτρεπόμενης διάρκειας διαμονής. Η παράταση αυτή πραγματοποιεί-

ται από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Η παράταση των θεωρήσεων λαμβάνει τη μορφή αυτοκόλλητης θεώρησης.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του.

6. Σε έκτακτες περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διβατηρίων κατά την άφιξη του πολίτη τρίτης χώρας στο σημείο εισόδου, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Θεωρήσεων.

7. Η εθνική θεώρηση εισόδου εκδίδεται βάσει των αντίστοιχων για την άδεια διαμονής νομοθετικών ρυθμίσεων του παρόντος και η διάρκειά της συναρτάται, κατά περίπτωση, με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ

Άρθρο 6

Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής

Το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα η ισχύς του οποίου εκτείνεται τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την τελευταία προβλεπόμενη ημερομηνία αναχώρησης, να περιέχει τουλάχιστον δύο κενές σελίδες και να εκδόθηκε εντός της προηγούμενης δεκαετίας.

Ειδικά, για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πολίτης τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή η αναγνώριση δικαιώματος διαμονής ως στερούμενος διβατηρίου, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας επικαλείται ειδικώς και αιτιολογημένα αντικειμενική αδυναμία λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής της παραγράφου 2 του άρθρου 134.

β) Να είναι κάτοχοι ισχύουσας εθνικής θεώρησης εισόδου για έναν από τους λόγους του νόμου, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα.

γ) Να μην θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

Ως κριτήρια για τη συνδρομή των λόγων και δημόσιας τάξης και ασφάλειας, συνεκτιμώνται από την αρμόδια για την έκδοση της άδειας διαμονής υπηρεσία: i) η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή πλημμέλημα σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, ii) η εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων, η οποία παύει αυτοδικαίως να ισχύει με τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, iii) άλλοι λόγοι δημόσιας τάξης, οι οποίοι θα πρέπει να μηνμονεύονται ειδικώς και αιτιολογημένα στη σχετική απόφαση, iv) ιδιαίτερως εξαιρετικοί λόγοι, ειδικώς αιτιολογημένοι, που αφορούν σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας.

Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο

στοιχείο μόνο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας και για την υπαγωγή σε καθεστώς αδειών διαμονής μακράς διάρκειας. Για τα ανήλικα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών, η εξέταση συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας θα διενεργείται μόνο μετά τη συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας τους. Εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Η συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας που ανακύπτουν μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής συνιστούν λόγο ανάκλησής της.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, υποχρεούνται να απαντήσουν μέσα σε προθεσμία δύο μηνών. Η παράλειψη των υπηρεσιών να αποστείλουν εγκαίρως γνώμη δεν κωλύει την έκδοση της απόφασης χορήγησης άδειας διαμονής, εκτός αν τούτο ζητηθεί ειδικώς από τις ανωτέρω υπηρεσίες.

δ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και το ενωσιακό κεκτημένο, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από ασθένεια, από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη χώρα δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνσή του από το έδαφος της χώρας.

Ο Υπουργός Εσωτερικών ή ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από τον πολίτη τρίτης χώρας, εάν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που το καθιστούν αναγκαίο, να υποβληθεί, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξης, σε ιατρική εξέταση προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχουν από καμία από τις ασθένειες που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο. Αυτές οι ιατρικές εξετάσεις δεν μπορούν να έχουν συστηματικό χαρακτήρα.

ε) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς. Υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για εργασία και τα μέλη των οικογενειών τους, εφόσον είναι συντηρούμενα, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον ασφαλιστικό φορέα που υπάγονται, αναλόγως του επαγγέλματος που ασκούν, αντίστοιχα με τους ημεδαπούς. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για λοιπούς λόγους μπορούν να ασφαλιζονται σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς.

Άρθρο 7

Κατηγορίες αδειών διαμονής

1. Πολίτης τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, οφείλει να ζητήσει ευθύς μετά την είσοδό του στη χώρα άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων άρθρων του παρόντος Κώδικα, εάν πληροί τις προβλεπόμενες από τον Κώδικα αυτόν προϋποθέσεις.

2. Οι κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και οι τύποι αδειών που περιλαμβάνονται σε αυτές είναι οι εξής:

Α) Άδεια διαμονής για εργασία και επαγγελματικούς λόγους

Α1. Εργαζόμενοι με εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών ή έργου

Α2. Εργαζόμενοι με ειδικού σκοπού

Α3. Επενδυτική δραστηριότητα

Α4. Απασχόληση υψηλής ειδίκευσης «Μπλε Κάρτα»

Β) Προσωρινή διαμονή

Β1. Εποχική εργασία

Β2. Αλιεργάτες

Β3. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων

Β4. Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

Β5. Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας

Β6. Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού

Β7. Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης

Γ) Άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς, εξαιρετικούς και άλλους λόγους

Γ1. Ανθρωπιστικοί λόγοι

Γ2. Εξαιρετικοί λόγοι

Γ3. Δημόσιο συμφέρον

Γ4. Άλλοι λόγοι

Δ) Άδεια διαμονής για σπουδές, εθελοντική εργασία, έρευνα και επαγγελματική κατάρτιση,

Δ1. Σπουδές

Δ2. Εθελοντική εργασία

Δ3. Έρευνα

Δ4. Επαγγελματική κατάρτιση.

Ε) Άδεια διαμονής για θύματα εμπορίας ανθρώπων και παράνομης διακίνησης μεταναστών

ΣΤ1. Άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση

ΣΤ2. Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας

ΣΤ3. Μέλη οικογένειας Έλληνα ή ομογενούς

ΣΤ4. Αυτοτελής άδεια διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας ή ομογενούς

Ζ) Άδεια διαμονής μακράς διάρκειας

Ζ1. Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος

Ζ2. Άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς

Ζ3. Άδεια δεκαετούς διάρκειας

3. Σε κάθε άδεια διαμονής αναγράφεται εάν επιτρέπεται η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του Κώδικα αυτού.

4. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους αδειών διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 16,17,18, 20, 31 έως 42, 44 έως 48, 57 έως 67 και 109 έως 124, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικότερες διατάξεις. Στις συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών διαμονής αναγράφεται η επαγγελματική ή άλλη ιδιότητα του κατόχου.

5. Η ισχύς της αρχικής άδειας διαμονής, με την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων του Κώδικα αυτού, είναι διετής και η εκάστοτε ανανέωσή της τριετής.

Άρθρο 8

Χορήγηση Άδειας Διαμονής

1. Πολίτης τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση άδειας διαμονής στην Ελλάδα, για έναν από τους λό-

γους του Κώδικα αυτού, οφείλει, μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος ορίζεται διαφορετικά, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της.

2. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση των αδειών διαμονής κατατίθενται στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος ή στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (Α' 215). Η υποβολή των αιτήσεων για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής, η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών και η παραλαβή της άδειας διαμονής ή της απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων από τον οικείο φάκελο μπορεί να γίνεται είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία του πολίτη τρίτης χώρας είτε με εκπροσώπηση από πληρεξούσιο δικηγόρο είτε από συζύγους, ανιόντες και ενήλικους κατιόντες. Η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής ή την ανανέωσή της με δικαστικό επιμελητή δεν επιτρέπεται.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται η δυνατότητα επικοινωνίας των πολιτών τρίτων χωρών με τις αρμόδιες υπηρεσίες μέσω ταχυδρομείου, τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτύου, για θέματα, όπως η υποβολή αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή η παρακολούθηση της πορείας του φακέλου είτε για συγκεκριμένους τύπους αδειών διαμονής ή υπηρεσίες υποδοχής είτε συνολικά, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τις διαθέσιμες, κατά περίπτωση, τεχνικές δυνατότητες. Με όμοια απόφαση μπορεί να καθορίζεται ο χρόνος προσκόμισης των πρωτότυπων δικαιολογητικών, όπου αυτά απαιτούνται, καθώς και να τροποποιείται η διαδικασία υποβολής εγγράφων και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Μαζί με την αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής, ο αιτών πρέπει να καταθέτει παράβολο, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 132, και να επισυνάπτει τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που ορίζονται στην υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 136.

5. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών για χορήγηση αδειών διαμονής, εφόσον τα δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου είναι πλήρη, χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης, η διάρκεια της οποίας είναι ετήσια. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης διαμένει νομίμως στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, η βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει. Η διάρκεια ισχύος των βεβαιώσεων μπορεί να μεταβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από εκτίμηση των δυνατοτήτων των αρμοδίων υπηρεσιών. Εφόσον η αίτηση εκκρεμεί κατά τη λήξη ισχύος της βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης, η υπηρεσία στην οποία υπεβλήθη η αίτηση υποχρεούται να εκδώσει νέα βεβαίωση κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια, ενημερώνοντας

ταυτοχρόνως αιτιολογημένα τον ενδιαφερόμενο σχετικά με τους λόγους καθυστέρησης.

6. Η ίδια βεβαίωση κατάθεσης αίτησης χορηγείται, εάν πρόκειται για αίτημα αρχικής χορήγησης άδειας διαμονής, όταν ελλείπει η βεβαίωση ότι έχει υποβληθεί αίτηση στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και εργατικού ατυχήματος ή πιστοποιητικό υγείας από Ελληνικό Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα, όπου τα δικαιολογητικά αυτά απαιτούνται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν το ελλείπον δικαιολογητικό εντός έξι μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

7. Ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε αίτηση χορήγησης της άδειας διαμονής και έχει λάβει τη βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου, διαμένει νομίμως στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης απολαύει των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια διαμονής που αιτείται.

8. Η Αρμόδια Διεύθυνση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού ελέγξει τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 του παρόντος, μπορεί να καλέσει, τον πολίτη τρίτης χώρας για συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης. Η κλήση του πολίτη τρίτης χώρας για συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης γίνεται με έγγραφη κλήση. Σε περίπτωση που η κλήση του πολίτη τρίτης χώρας σε συνέντευξη επιστρέψει ανεπίδοτη, τεκμαίρεται ότι υπάρχει αδικαιολόγητη απουσία του πολίτη τρίτης χώρας και η αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής απορρίπτεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

9. Η άδεια διαμονής εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Εσωτερικών. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας ενημερώνουν ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών τις αρμόδιες αρχές των Υπουργείων Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη για όλες τις αποφάσεις που εκδίδουν και αφορούν αιτήματα χορήγησης άδειας διαμονής.

Άρθρο 9 **Ανανέωση Άδειας Διαμονής**

1. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών πριν από τη λήξη της άδειας διαμονής, να υποβάλει σχετική αίτηση που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που ορίζονται στην υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 136. Εκπρόθεσμη αίτηση για ανανέωση άδειας διαμονής, μπορεί να κατατεθεί μέχρι και ένα μήνα από τη λήξη της. Στην περίπτωση αυτή ο πολίτης τρίτης χώρας υπόκειται στην καταβολή προστίμου ύψους πενήντα (50) ευρώ, υπέρ του Δημοσίου. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 11 του άρθρου 136. Μετά την πάροδο μηνός από τη λήξη της άδειας διαμονής δεν είναι δυνατή η κατάθεση σχετικής αίτησης. Εκπρόθεσμες, πέραν του μηνός, αιτήσεις, δεν παραλαμβάνονται, εκτός εάν συντρέχουν, αποδεδειγμένως, λόγοι ανωτέρας βίας.

2. Οι αιτήσεις για την ανανέωση των αδειών διαμονής κατατίθενται στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος ή στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4018/2011. Η υποβολή των αιτήσεων, η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών και η παραλαβή της άδειας διαμονής ή της απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων από τον οικείο φάκελο μπορεί να γίνεται είτε με εκπροσώπησή του από πληρεξούσιο δικηγόρο είτε από συζύγους, ανιόντες και ενήλικους κατιόντες. Η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής ή την οποιουδήποτε εγγράφου ή δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας διαμονής ή την ανανέωσή της με δικαστικό επιμελητή δεν επιτρέπεται.

3. Μαζί με την αίτηση ανανέωσης άδειας διαμονής, ο αιτών πρέπει να καταθέτει παράβολο, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 132, και να επισυνάπτει τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που ορίζονται στην υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 136.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών για ανανέωση αδειών διαμονής, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη, χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης, η διάρκεια της οποίας είναι ετήσια. Η ίδια βεβαίωση χορηγείται και στην περίπτωση λήξης του διαβατηρίου, εφόσον προσκομιστεί βεβαίωση της αρμόδιας προξενικής αρχής ότι έχει υποβληθεί αίτηση για την έκδοση νέου. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν το ελλείπον δικαιολογητικό εντός έξι μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

5. Ο κάτοχος βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής διαμένει νομίμως στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει και απολαμβάνει των δικαιωμάτων που παρείχε η προηγούμενη άδεια διαμονής της οποίας την ανανέωση αιτείται. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, η βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

Άρθρο 10 **Διαδικασία Επίδοσεων**

1. Η άδεια διαμονής επιδίδεται στον αιτούντα από την αρμόδια για την έκδοσή της υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών με αποδεικτικό επίδοσης και αντίγραφο της σχετικής απόφασης. Κατά την παραλαβή της άδειας είτε αυτή διενεργείται αυτοπρόσωπα είτε μέσω πληρεξουσίου, ο παραλαμβάνων οφείλει να φέρει το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας, με εξαίρεση όσους έχουν διαπιστωμένα αντικειμενικά αδυναμία προσκόμισης διαβατηρίου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίδοση της απόφασης αποδοχής αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής είναι η επιστροφή από τον ενδιαφερόμενο της βεβαίωσης κατάθεσης.

2. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης ή μη προσέλευσης του ενδιαφερομένου, προκειμένου να παραλάβει την εκδοθείσα άδεια διαμονής, η σχετική άδεια κρατείται μέχρι και ένα μήνα από τη λήξη της και μπορεί να

επιδοθεί σε αυτόν, εφόσον προσέλθει ο ίδιος ή νόμιμος εκπρόσωπός του για την παραλαβή της, εντός του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Μετά τη λήξη της ως άνω προθεσμίας και εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος μπορεί να χορηγηθεί ακριβές αντίγραφο της σχετικής απόφασης του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Εσωτερικών μόνο στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται έννομο συμφέρον. Η κατά τα ανωτέρω επίδοση ακριβούς αντιγράφου της απόφασης, δεν συνεπάγεται δυνατότητα ανανέωσης της άδειας διαμονής, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι η μη έγκαιρη επίδοση της άδειας διαμονής, οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

3. Η επίδοση απορριπτικών αποφάσεων ή αποφάσεων για ανάκληση αδειών διαμονής, με ενσωματωμένες αποφάσεις επιστροφής, διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία την εξέδωσε, με αποδεικτικό επίδοσης και ακριβές αντίγραφο της σχετικής απόφασης.

Η σχετική απόφαση επιδίδεται εντός διαστήματος εξήντα ημερών από την ημερομηνία αποστολής έγγραφης ειδοποίησης στον ενδιαφερόμενο. Κατά την επίδοση της απορριπτικής απόφασης ή της απόφασης ανάκλησης της άδειας διαμονής είτε αυτή διενεργείται αυτοπρόσωπα είτε μέσω πληρεξουσίου, ο παραλαμβάνων οφείλει να επιδεικνύει το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας, με εξαίρεση όσους έχουν αντικειμενική αδυναμία προσκόμισης διαβατηρίου, και να παραδίδει τη βεβαίωση.

4. Η ενημέρωση για την παραλαβή, την απόρριψη ή την ανάκληση της άδειας διενεργείται με έγγραφη κλήση.

5. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας επίδοσης της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, στους ενδιαφερόμενους χορηγείται αντίγραφο της σχετικής απόφασης απόρριψης ή ανάκλησης άδειας διαμονής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΜΟΝΗ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 11

Διαδικασία καθορισμού όγκου εισδοχής για εργασία

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Ναυτιλίας και Αιγαίου, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που εκδίδεται κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε δεύτερου έτους καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός θέσεων για εξαρτημένη εργασία που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών, ανά Περιφέρεια και ειδικότητα απασχόλησης. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται προσαύξηση του ανώτατου αριθμού θέσεων έως 10%, ώστε να καλύπτονται απρόβλεπτες και έκτακτες ανάγκες, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Για την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης λαμβάνονται υπόψη, υποχρεωτικά, η γνώμη: (α) της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, (β) του ΟΑΕΔ, καθώς και (γ) των Περιφερειών της χώρας, κατόπιν ερωτήματος των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αναφορικά με τις υπάρχουσες ανάγκες εργασίας στην ελληνική επικράτεια. Οι ανάγκες αυτές θα προσδιορίζονται, ιδίως, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: τη διαβούλευση

μεταξύ της Περιφέρειας και εργοδοτικών φορέων, το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, τη σκοπιμότητα της απασχόλησης, την προσφορά εργασίας από ημεδαπούς, ευρωπαίους πολίτες ή νομίμως διαμένοντες στη χώρα πολίτες τρίτων χωρών ανά ειδικότητα και τα ποσοστά ανεργίας ανά τομέα απασχόλησης. Με βάση τις ανωτέρω γνώμες, οι οποίες διατυπώνονται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του ερωτήματος, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μεριμνά για την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώμες αυτές, καθώς και το συμφέρον της εθνικής οικονομίας.

3. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και για τον καθορισμό του όγκου εισδοχής για εποχική απασχόληση, μετάκληση αλιεργατών και απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 109 έως 127. Ειδικά, για την περίπτωση της μετάκλησης εποχικών εργαζομένων στην αγροτική οικονομία, μπορεί με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, να καθορίζεται η αντιστοιχία μεταξύ καλλιεργήσιμης έκτασης ή ζωικού κεφαλαίου του αιτούντος εργοδότη με τον αριθμό των εποχικών εργαζομένων των οποίων μπορεί να ζητήσει τη μετάκληση.

4. Τα ανωτέρω ισχύουν υπό την επιφύλαξη έκδοσης κοινής απόφασης των αρμοδίων Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας ως προς την αναστολή των μετακλήσεων από τρίτες χώρες για λόγους εθνικού συμφέροντος, εθνικής οικονομίας ή διμερών σχέσεων, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία συγκεκριμένη τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται στον τομέα των επιστροφών των πολιτών της.

Άρθρο 12

Αίτηση μετάκλησης πολιτών τρίτης χώρας για εξαρτημένη εργασία

1. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για εξαρτημένη εργασία, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του παρόντος, καταθέτει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, στην οποία θα αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης. Η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται: (α) από έγκυρη σύμβαση εργασίας για ένα τουλάχιστον έτος στην Ελλάδα από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη και (β) εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας νομικού προσώπου από τα οποία να προκύπτει η δυνατότητα του εργοδότη να καταβάλει τις μηνιαίες αποδοχές όπως αυτές ορίζονται στη σύμβαση εργασίας.

2. Ο Γενικός Γραμματέας της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει πράξη με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εξαρτημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη μόνο εφόσον η ειδικότητα απασχόλησης περιλαμβάνεται στην κοινή απόφαση του άρθρου 11 του παρόντος και ο αριθμός των εκεί προβλεπομένων θέσεων εργασίας της εν λόγω ειδικότητας, που προβλέπονται στην ίδια απόφαση, δεν έχει εξαντληθεί. Η σχετική πράξη έγκρι-

σης διαβιβάζεται, μαζί με την υπογεγραμμένη από τον εργοδότη σύμβαση εργασίας, στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

3. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή καλεί τους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εκδοθεί πράξη έγκρισης για την είσοδο στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή εξαρτημένης εργασίας. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στην ανωτέρω υπηρεσία προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση εργασίας και να τους χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις.

4. Οι πράξεις έγκρισης για εργασία στην Ελλάδα αποστέλλονται στα οικεία Προξενεία από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, είτε ταχυδρομικώς, είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου εργοδότη και υπό την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνει τα έξοδα αποστολής, μέσω ταχυμεταφοράς των ΕΛΤΑ ή ιδιωτικών εταιρειών. Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλονται σε κάθε περίπτωση, προς τα οικεία προξενεία και κατάλογοι με τις πράξεις έγκρισης για όλες τις περιπτώσεις μετακλήσεων, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 13

Αίτηση μετάκλησης πολιτών τρίτης χώρας για εποχική εργασία

1. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για εποχική εργασία, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του παρόντος, καταθέτει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, στην οποία θα αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης.

Μαζί με την αίτηση, ο εργοδότης καταθέτει:

α) Αποδεικτικό καταβολής τέλους εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας, που θέλει να απασχολήσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

β) Υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσλάβει τους εργαζόμενους και θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005.

γ) Σύμβαση εργασίας (εις διπλούν), υπογεγραμμένη από τον ίδιο, για κάθε εργαζόμενο, και θεωρημένη από την οικεία υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας. Στη σύμβαση αναγράφονται το είδος της απασχόλησης, η διάρκεια και η αμοιβή του εργαζόμενου, η οποία δεν μπορεί να είναι, σε καμία περίπτωση, μικρότερη από τις αποδοχές ανειδίκευτου εργαζόμενου.

δ) Αντίγραφο δήλωσης προς τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία φαίνεται η καλλιεργήσιμη έκταση που είναι στην κατοχή του ενδιαφερομένου ή το ζωικό κεφάλαιο.

ε) Υπεύθυνη δήλωση κατάλυμα, όπως αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 43 του ν. 4025/2011 (Α' 228), όπως ισχύει.

2. Αν ο εργοδότης επιθυμεί να απασχολήσει πολίτη τρίτης χώρας στην αγροτική οικονομία ή σε εκμετάλ-

λευση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1α του άρθρου 52 του ν. 3518/2006 (Α' 272), οφείλει να καταθέσει και αποδεικτικό καταβολής από τον εργοδότη στον Ο.Γ.Α. των ασφαλιστικών εισφορών που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και αντιστοιχούν σε διάστημα απασχόλησης δύο μηνών. Οι εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα και μέχρι τη λήξη της σύμβασης εργασίας θα καταβάλλονται από τον εργοδότη ανά δίμηνο.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν εγκριθεί η είσοδος του μετακαλουμένου πολίτη τρίτης χώρας ή δεν του χορηγηθεί σχετική θεώρηση εισόδου ή αυτός δεν εισέλθει στη χώρα και τούτο βεβαιώνεται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο, οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν προκαταβληθεί επιστρέφονται στον εργοδότη, μετά από αίτησή του. Οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα της σκοπούμενης απασχόλησης του μετακληθέντος επιστρέφονται στον εργοδότη που τις κατέβαλε, εφόσον ο μετακληθείς υπαχθεί σε διαδικασία αναγκαστικής απομάκρυνσης ή δικαστικής απέλασης. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εκ μέρους του μετακληθέντος, στον εργοδότη επιστρέφονται οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα της σκοπούμενης απασχόλησης μόνον εφόσον πιστοποιεί ότι ο μετακληθείς έχει αποχωρήσει από τη χώρα.

3. Αν ο εργοδότης επιθυμεί να απασχολήσει πολίτη τρίτης χώρας σε τομέα απασχόλησης που υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., εφαρμόζεται η ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία.

4. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η κατά τόπο αρμόδια, σύμφωνα με την παράγραφο 1, υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία αποστέλλει τη σχετική εγκριτική πράξη στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Οι εγκριτικές πράξεις των αρμόδιων Διευθύνσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κοινοποιούνται υποχρεωτικά στον κατά τόπο αρμόδιο ανταποκριτή του Ο.Γ.Α., εφόσον αφορά απασχόληση στην αγροτική οικονομία ή στα κατά τόπον αρμόδια υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α. και περιφερειακές υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε. σε κάθε άλλη περίπτωση.

Άρθρο 14

Αίτηση μετάκλησης πολιτών τρίτης χώρας για αλιεργάτες

1. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει αλιεργάτες, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του παρόντος, καταθέτει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εδρεύει στο νομό, όπου είναι εγκαταστημένη η επιχείρησή του ή στην έδρα νηολογίου του σκάφους του, στην οποία θα αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης.

Μαζί με την αίτηση ο εργοδότης καταθέτει:

α) Αποδεικτικό καταβολής τέλους εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να απασχολήσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

β) Πίνακα με τα στοιχεία των πολιτών τρίτων χωρών στα οποία περιλαμβάνονται, υποχρεωτικά, η ιθαγένεια, το ονοματεπώνυμο, το όνομα πατρός, η ημερομηνία γέννησης και ο αριθμός διαβατηρίου.

γ) Υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσλάβει τους εργαζόμενους και θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005.

δ) Σύμβαση εργασίας (εις διπλούν), υπογεγραμμένη από τον ίδιο, για κάθε εργαζόμενο, στην οποία αναφέρονται οι όροι εργασίας, το χρονικό διάστημα απασχόλησης και η αμοιβή του εργαζομένου και

ε) αποδεικτικό καταβολής από τον εργοδότη στον Ο.Γ.Α. των ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, και αντιστοιχούν σε διάστημα δύο μηνών απασχόλησης του πολίτη τρίτης χώρας. Οι εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα και μέχρι τη λήξη της σύμβασης εργασίας θα καταβάλλονται από τον εργοδότη ανά δίμηνο.

Αν δεν εγκριθεί η είσοδος του πολίτη τρίτης χώρας ή δεν χορηγηθεί η σχετική θεώρηση εισόδου ή αυτός δεν εισέλθει στη χώρα και τούτο βεβαιώνεται από το αρμόδιο όργανο, ή προκύψουν λόγοι ανωτέρας βίας, ιδίως ακινησία του σκάφους ή αδυναμία για προσωπικούς λόγους του εργαζομένου, οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν προκαταβληθεί επιστρέφονται στον εργοδότη, μετά από αίτησή του. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εκ μέρους του μετακληθέντος εργαζομένου, επιστρέφονται στον εργοδότη οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα της σκοπούμενης απασχόλησης μόνον εφόσον πιστοποιεί ότι ο μετακληθείς έχει αποχωρήσει από τη χώρα.

στ) Βεβαίωση της αρμόδιας λιμενικής αρχής, από την οποία προκύπτει η έδρα του νηολογίου, το επιτρεπόμενο όριο ατόμων που μπορεί να επιβιβαστεί στο σκάφος και ότι το σκάφος δεν είναι παροπλισμένο ή αργούν.

2. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία αποστέλλει τη σχετική εγκριτική πράξη στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

Άρθρο 15

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία

1. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία, εφόσον προσκομίσει σύμβαση εργασίας από την οποία να προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Για την ανανέωση άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να καταθέσει αίτηση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9, και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων.

β) Ύπαρξη βιβλιαρίου υγείας, σε ισχύ, από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

γ) Πραγματοποίηση ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα, όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 136 παράγραφος 6.

Εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει πραγματοποιήσει μικρότερο αριθμό ημερομισθίων, μπορεί να προβεί στην εξαγορά αριθμού ημερών ασφάλισης μέχρι ποσοστού 20% του απαιτούμενου βάσει της ανωτέρω απόφασης, αριθμού. Σε περίπτωση ανανέωσης διημέριου ή τριημέριου άδειας διαμονής, η προϋπόθεση αυτή πρέπει να συντρέχει αθροιστικά για το σύνολο της διατίας ή τριετίας.

3. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία είναι η οικεία υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

4. Ο πολίτης τρίτης χώρας επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση εργασίας με άλλον εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής του, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται μεταβολή της ειδικότητας, για την οποία του χορηγήθηκε η εθνική θεώρηση εισόδου, καθώς και του ασφαλιστικού φορέα.

5. Ο κάτοχος άδειας διαμονής για εργασία μπορεί να εργασθεί σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα και να μεταβάλει ειδικότητα μετά την πάροδο ενός έτους από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής.

6. Η άδεια διαμονής που ανανεώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας πρόσβαση στην εξαρτημένη εργασία και στην παροχή υπηρεσιών ή έργου.

7. Ο κάτοχος άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία μπορεί να ασκήσει, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος Κώδικα, ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα μόνον εφόσον αποκτήσει άδεια διαμονής μακράς διάρκειας της περίπτωσης Ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7.

Άρθρο 16

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα

A. 1. Επιτρέπεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επένδυση που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία. Για την υλοποίηση της επένδυσης επιτρέπεται να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα μέχρι δέκα πολίτες τρίτων χωρών, αναλόγως του ύψους της επένδυσης:

α) ως υψηλόβαθμα στελέχη, οικονομικοί και νομικοί σύμβουλοι προκειμένου να προβούν στις απαιτούμενες, από την ελληνική νομοθεσία, ενέργειες για την έναρξη υλοποίησης της επένδυσης,

β) ως εμπειρογνώμονες και μεσαία στελέχη προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες κατά το στάδιο υλοποίησης της επένδυσης,

γ) ως εξειδικευμένο υπαλληλικό ή τεχνικό προσωπικό προκειμένου να απασχοληθούν στην επιχείρηση, κατά το στάδιο λειτουργίας της επένδυσης.

2. Προϋπόθεση για να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή των ανωτέρω πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα αποτελεί η εισήγηση του Τμήματος Εταιρειών Ενδοοικονομικών Υπηρεσιών και Άμεσων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σχετικά με τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής, στους πολίτες τρίτων χωρών, σε σχέση με την επένδυση.

3. Η αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 12 του άρθρου 136, υποβάλλονται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής των ενδιαφε-

ρομένων και διαβιβάζονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Το Τμήμα εταιρειών Ενδοομιλικών Υπηρεσιών και Άμεσων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, διαβιβάζει στην αρμόδια προξενική αρχή την εισήγηση σχετικά με το χαρακτηρισμό της επένδυσης προκειμένου να χορηγηθούν οι απαιτούμενες εθνικές θεωρήσεις εισόδου.

4. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την πραγματοποίηση επένδυσης χορηγείται άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής είναι πενταετής και ανανεώνεται για πέντε έτη κάθε φορά, εφόσον συνεχίζεται η λειτουργία της επενδυτικής δραστηριότητας.

5. Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

6. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής για πραγματοποίηση επενδυτικής δραστηριότητας είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ομοίως για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο νέων επενδύσεων που πραγματοποιούνται από λειτουργούσες ημεδαπές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις της ΕΕ ή από πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν ήδη νομίμως στην Ελλάδα και είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική ή επενδυτική δραστηριότητα.

8. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναγράφεται «Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

Β.1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα εφόσον προηγουμένως λάβουν, όπου απαιτείται, θεώρηση εισόδου (Visa D), μέχρι δέκα (10) πολίτες τρίτων χωρών, ανά επένδυση, που κρίνονται απαραίτητοι, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επενδύσεις οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως «Στρατηγικές Επενδύσεις», μετά από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων περί υπαγωγής στο ν. 3894/2010 (Α' 204).

Η ανωτέρω θεώρηση χορηγείται ατελώς, με την προσκόμιση της απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, η οποία χαρακτηρίζει την επένδυση ως «Στρατηγική Επένδυση» και εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων που αναφέρεται στη σχέση των πολιτών τρίτων χωρών με το φορέα της στρατηγικής επένδυσης.

2. Στους ανωτέρω χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας η οποία ανανεώνεται για δέκα έτη, εφόσον ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις.

3. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής υποβάλλεται αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην προβλεπόμενη, από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 136, κοινή υπουργική απόφαση, στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου

Εσωτερικών. Η άδεια διαμονής εκδίδεται εντός διαστήματος πέντε (5) ημερών, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

4. Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων, καθώς και από βοηθητικό προσωπικό, εφόσον πρόκειται για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Γ. 1. Πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στα κεφάλαια Α' και Β' του παρόντος άρθρου και διαμένουν νόμιμα στη χώρα δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας γνωστοποιούν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών κάθε μεταβολή στην εξέλιξη υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας.

Άρθρο 17

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής ειδικού σκοπού

1. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης στ' του παρόντος, επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα πολίτες προηγουμένως λάβουν εθνική θεώρηση εισόδου, πολίτες τρίτων χωρών που πρόκειται να απασχοληθούν ή διαμείνουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας, διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, του πολιτισμού, του αθλητισμού και της εθνικής οικονομίας. Στην παραπάνω κατηγορία εντάσσονται πολίτες τρίτων χωρών:

α. Μέλη διοικητικών συμβουλίων, μέτοχοι, διαχειριστές, νόμιμοι εκπρόσωποι και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές, διευθυντές), ημεδαπών εταιρειών, καθώς και θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών που ασκούν νόμιμα εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή αντίγραφο του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως δημοσίευσης του διορισμού ή της εκλογής τους και, σε περίπτωση μη δημοσίευσης, αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας ή αντίγραφο απόφασης του αρμοδίου οργάνου της εταιρείας για την ιδιότητά τους ως μελών διοικητικού συμβουλίου ή διαχειριστών ή νόμιμων εκπροσώπων ή γενικών διευθυντών ή διευθυντών.

β. Εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις, βάσει ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή εισηγήσεων αρμοδίων ελληνικών αρχών, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή τη σχετική συμφωνία ή την εισήγηση των αρμοδίων αρχών και τη σύμβαση εργασίας με την επιχείρηση.

γ. Διευθυντές, επιχειρησιακά και τεχνικά στελέχη εταιρειών του ν. 27/1975 (Α' 77) που ασχολούνται στη θαλάσσια έρευνα, γεώτρηση και εξόρυξη υδρογονανθράκων.

δ. Υπαλληλικό προσωπικό και νόμιμοι εκπρόσωποι που απασχολούνται αποκλειστικά σε εταιρείες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3427/2005 (Α' 312), του ν. 378/1968 (Α' 82) και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α' 77), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2234/1994 (Α' 142), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317), καθώς και σε ημεδαπές επιχειρήσεις, της περίπτωσης α' του παρόντος, που έχουν

αναλάβει, στο πλαίσιο εκτέλεσης σύμβασης παροχής υπηρεσιών ή έργου που έχει συνάψει η αλλοδαπή εταιρεία της περίπτωσης α' του παρόντος, με τρίτη/ες, την προώθηση των προϊόντων και την παροχή τεχνικής υποστήριξης σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και καταναλωτές, εφόσον προσκομίζουν τίτλο σπουδών ή έγγραφα που αποδεικνύουν διετή εργασιακή εμπειρία, συναφή με το αντικείμενο απασχόλησης στην εταιρεία, όπως αυτό περιγράφεται στη σύμβαση εργασίας.

Από την ανωτέρω υποχρέωση προσκόμισης τίτλου σπουδών ή εγγράφων απόδειξης διετούς εργασιακής εμπειρίας, απαλλάσσεται το υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικά σε εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον η εταιρεία απασχολεί τουλάχιστον πενήντα ημεδαπούς εργαζόμενους.

ε. Τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους, πλην του χρόνου διαμονής, που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (Α' 130).

στ. Αθλητές και προπονητές αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο, σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) με συμβόλαιο/σύμβαση εργασίας, εφόσον λάβουν θεώρηση εισόδου και προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος, όπου απαιτείται και επικυρωμένο από αυτή αντίγραφο του συμβολαίου/σύμβασης.

ζ. Πνευματικοί δημιουργοί που παράγουν έργα πνευματικού περιεχομένου, ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές, χορογράφοι και σκηνογράφοι, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης των τριών μηνών με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας.

η. Λειτουργοί της επικρατούσας θρησκείας ή γνωστής θρησκείας στη χώρα που ασκούν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, βεβαίωση του οικείου μητροπολίτη, προκειμένου για λειτουργούς της επικρατούσας θρησκείας ή βεβαίωση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή του οικείου εκπροσώπου της γνωστής θρησκείας στη χώρα ότι οι ανωτέρω λειτουργοί θα ασκήσουν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα.

θ. Ανταποκριτές ξένου τύπου που έχουν διαπιστευτεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας ή η διαδικασία διαπίστευσής τους βρίσκεται σε εξέλιξη, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή βεβαίωση ότι έχουν διαπιστευτεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας.

ι. Μέλη ξένης αρχαιολογικής σχολής, η επιστημονική δραστηριότητα της οποίας υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για εργασία στο πλαίσιο της δραστηριότητας της σχολής.

ια. Εκπαιδευτικοί ξένων σχολείων που λειτουργούν με άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στην Ελλάδα.

2. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολι-

τικής του Υπουργείου Εσωτερικών. Για τις περιπτώσεις στ', ζ', η', θ', ι' και ια' της ίδιας παραγράφου, αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής είναι η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής των ενδιαφερομένων.

3. Στους παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον προσκομίσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, χορηγείται άδεια διαμονής διετούς ή ίσης διάρκειας με την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής τους στη χώρα η οποία ανανεώνεται ανά τριετία, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

4. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παραγράφου 1 του παρόντος αναγράφεται «Άδεια διαμονής για εργασία ειδικού σκοπού» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

5. Οι επιχειρήσεις, οργανισμοί, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στα οποία απασχολούνται οι πολίτες τρίτων χωρών της παραγράφου 1 του παρόντος υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών ή στις αρμόδιες διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας κατά περίπτωση, κάθε μεταβολή στην εργασιακή κατάσταση των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 18

Προσωρινή Διαμονή - Απασχόληση με εθνική θεώρηση εισόδου

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής, που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς ή άλλους λόγους. Η εν λόγω εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

α. Εποχικά εργαζόμενοι

ι. Σε πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο έχει εγκριθεί η είσοδος για εποχική εργασία, η αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εκδίδει αντίστοιχη θεώρηση εισόδου για εποχική εργασία.

Η θεώρηση εισόδου για εποχική εργασία είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της απασχόλησης, όπως προκύπτει από τη σχετική σύμβαση εργασίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες και παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της συγκεκριμένης εργασίας και στον συγκεκριμένο εργοδότη, ύστερα από πρόσκληση του οποίου αυτή χορηγήθηκε.

ii. Μετά την είσοδο στην Ελλάδα, μπορεί να επιβληθεί, ύστερα από εντολή του Γενικού Γραμματέα της κατά τόπον αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δειγματοληπτικά, υγειονομικός έλεγχος για λόγους δημόσιας υγείας, ο οποίος περιορίζεται στις απολύτως απαραί-

τητες διαδικασίες και δεν συνεπάγεται έξοδα των εργαζομένων.

iii. Ο εποχικός εργαζόμενος πολίτης τρίτης χώρας, μετά την ολοκλήρωση της περιόδου απασχόλησης και υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων σε διεθνείς συμφωνίες, οφείλει άμεσα να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια. Αν δεν συμμορφωθεί, δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει εκ νέου στη χώρα για κανέναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και για περίοδο έως πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία ήταν υποχρεωμένος να αναχωρήσει από τη χώρα.

iv. Στους εποχικούς εργαζόμενους χορηγούνται παροχές υγείας μετά την είσοδό τους στη χώρα και την έναρξη της απασχόλησής τους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3232/2004, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 3518/ 2006.

β. Αλιεργάτες

i. Σε πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο έχει εγκριθεί η είσοδος για εργασία αλιεργάτη η αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εκδίδει αντίστοιχη θεώρηση εισόδου για εποχική εργασία.

ii. Η θεώρηση εισόδου αλιεργατών είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της απασχόλησης, όπως προκύπτει από τη σχετική σύμβαση εργασίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έντεκα μήνες και παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της συγκεκριμένης εργασίας και στον συγκεκριμένο εργοδότη, ύστερα από πρόσκληση του οποίου χορηγήθηκε.

iii. Μετά την είσοδο στην Ελλάδα, μπορεί να επιβληθεί, ύστερα από εντολή του Γενικού Γραμματέα της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δειγματοληπτικά, υγειονομικός έλεγχος για λόγους δημόσιας υγείας, ο οποίος περιορίζεται στις απολύτως απαραίτητες διαδικασίες και δεν συνεπάγεται δαπάνες των εργαζομένων.

iv. Ο αλιεργάτης πολίτης τρίτης χώρας οφείλει άμεσα να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια μετά την ολοκλήρωση της περιόδου απασχόλησης ή εάν λυθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, η σχέση εργασίας. Εάν δεν συμμορφωθεί, δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει εκ νέου στη χώρα για κανέναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα και για περίοδο έως πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία ήταν υποχρεωμένος να αναχωρήσει από τη χώρα.

v. Για όσους υπόκεινται στις ρυθμίσεις της διμερούς συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 1453/1984 (Α' 88), αν λυθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, η σχέση εργασίας, κατά το διάστημα ισχύος της θεώρησης εισόδου, επιτρέπεται η σύναψη νέας σύμβασης εργασίας με άλλον εργοδότη για το υπόλοιπο διάστημα έως τη λήξη της θεώρησης εισόδου. Εάν δεν συναφθεί νέα σύμβαση εργασίας, η θεώρηση εισόδου εξακολουθεί να ισχύει για διάστημα τριών μηνών και πάντως, εφόσον το εναπομείναν χρονικό διάστημα είναι μικρότερο των τριών μηνών, έως τη λήξη της. Εάν η σχέση εργασίας λυθεί κατά τα ανωτέρω και συναφθεί νέα σύμβαση εργασίας με άλλον εργοδότη, ο νέος εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει στον Ο.Γ.Α. το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και αντιστοιχούν στην

περίοδο, κατά την οποία θα απασχολήσει τον Αιγύπτιο αλιεργάτη. Οι προκαταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές για το εν λόγω χρονικό διάστημα επιστρέφονται στον αρχικό εργοδότη.

vi. Στους αλιεργάτες πολίτες τρίτων χωρών χορηγούνται παροχές υγείας μετά την είσοδό τους στη χώρα και την έναρξη της απασχόλησής τους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 7 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 3518/2006 (Α' 272).

γ. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή:

i) Επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης εργασίας με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του εργοδότη από δημόσια υπηρεσία ή αντίγραφο σύμβασης παροχής υπηρεσιών ή έργου.

ii) Αποδείξεις για την ανωτέρω ιδιότητα, μεταξύ των οποίων βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της χώρας προέλευσης για την επίσημη καταχώριση του συγκροτήματος.

Η θεώρηση εισόδου είναι ισόχρονη με τη διάρκεια των παραστάσεων ή εκδηλώσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της συγκεκριμένης εργασίας, λαμβανομένης υπόψη της ενιαίας δομής του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

δ. Εργαζόμενοι νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, οι οποίοι μετακινούνται στην Ελλάδα για παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλομένου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή:

i) Υπεύθυνη δήλωση της επιχείρησης, στην οποία θα αναγράφονται πλήρως τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας της, από την οποία μετακινείται ο πολίτης τρίτης χώρας, επίσημα επικυρωμένη και μεταφρασμένη, στην οποία βεβαιώνεται ότι έχει συνάψει σύμβαση με τον αντισυμβαλλόμενο αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα, και προκύπτουν ο σκοπός της μετακίνησής του, το προβλεπόμενο διάστημα της μετακίνησής του πολίτη τρίτης χώρας και η ανάληψη από την επιχείρηση που απασχολεί τον πολίτη τρίτης χώρας στο κράτος - μέλος της ΕΕ ή του Ε.Ο.Χ., των εξόδων διαμονής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής του.

ii) Αντίγραφο θεωρημένου βιβλιαρίου ασθενείας ή Ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθενείας ή άλλου ισοδύναμου κοινοτικού εγγράφου.

Η θεώρηση εισόδου για εργασία είναι ισόχρονη με το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα έτος.

ε. Εργαζόμενοι ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, εφόσον η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο πολίτης τρίτης χώρας, έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας, με την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικώς, στην εγκα-

τάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή:

i) Βεβαίωση της επιχείρησης, στην οποία θα αναγράφονται πλήρως τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας της, η ιδιότητα και τα καθήκοντα του εργαζομένου, συνοδευόμενη από αποδεικτικά στοιχεία για τη νομιμότητα της εργασίας του σε αυτή.

ii) Επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης προμήθειας μεταξύ της επιχείρησης παροχής υπηρεσίας και της ημεδαπής επιχείρησης-αποδέκτη της υπηρεσίας. Στη σύμβαση αυτή θα πρέπει να προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται αποκλειστικώς στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών, το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών, ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που θα απασχοληθούν, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής τους.

Η θεώρηση εισόδου για εργασία είναι ισόχρονη με το χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας και μόνο συμβατικής υποχρέωσης από την επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι μήνες.

στ. Αρχηγοί οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού (Tour Leaders), που εισέρχονται στη χώρα για το συγκεκριμένο σκοπό, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν:

i) Βεβαίωση από την αρμόδια περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού, όπου εδρεύει το ελληνικό τουριστικό γραφείο στην οποία θα αναφέρεται ότι εγκρίνεται η εργασία του αλλοδαπού ως Αρχηγού Οργανωμένων Ομάδων Τουριστών.

ii) Βεβαίωση του αλλοδαπού τουριστικού γραφείου ότι ο υπό απασχόληση αλλοδαπός εργάζεται και αμείβεται από αυτό.

iii) Υπεύθυνη δήλωση του ελληνικού τουριστικού γραφείου που συνεργάζεται με αλλοδαπό τουριστικό γραφείο ότι ο αλλοδαπός δεν θα προσληφθεί για εργασία και ότι θα απασχοληθεί εκτός του γραφείου για την εξυπηρέτηση των αφικνούμενων, μέσω αλλοδαπού τουριστικού γραφείου, ομάδων τουριστών για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες.

iv) Βεβαίωση ασφάλισης για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος. Σε περίπτωση που υπάρχει με τη χώρα του διακρατική συμφωνία ασφάλισης για υγεία και εργατικό ατύχημα, αρκεί η προσκόμιση βεβαίωσης της χώρας του ότι είναι ασφαλισμένος στο κοινωνικό ασφαλιστικό της σύστημα σε διαφορετική περίπτωση θα προσκομίσει εγγύηση του κράτους προέλευσης, ότι θα καλύψει τον ασφαλιστικό κίνδυνο από τις ανωτέρω αιτίες ή ασφαλιστήριο ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρείας κάλυψης των ανωτέρω κινδύνων για την απασχόλησή του ως Αρχηγού οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού στην Ελλάδα.

Η θεώρηση εισόδου για εργασία επιτρέπει εργασία μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ μήνες.

ζ. Αθλητές, προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει και εισέρχονται στη χώρα για προετοιμασία εν όψει συμμετοχής τους σε διεθνείς

αθλητικές διοργανώσεις, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν:

i) Έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό τους στην Ελλάδα με σκοπό την προετοιμασία εν όψει συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.

ii) Αποδεικτικά στοιχεία ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παραγράφου 6 του άρθρου 137, διαθέτει οικονομικούς πόρους, νόμιμης προέλευσης, για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής του στην Ελλάδα χωρίς να παρέχει εξαρτημένη εργασία ή να ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα πέραν της αθλητικής προετοιμασίας.

Η θεώρηση εισόδου για το συγκεκριμένο σκοπό δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι μήνες.

η. Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, έναντι αποζημίωσης, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Η εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται εφόσον έχουν γίνει δεκτοί σε πρόγραμμα για πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους σε συγκεκριμένη επιχείρηση και για ορισμένο χρονικό διάστημα, δια μέσου φορέα ανταλλαγών. Ως φορείς ανταλλαγών, θεωρούνται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας που έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες αναλόγου περιεχομένου με αντίστοιχα ιδρύματα της αλλοδαπής και σε περιπτώσεις που δεν υφίστανται τέτοιες, διεθνείς φορείς ανταλλαγών φοιτητών.

Ειδικά για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ισχύουν τα οριζόμενα, κάθε φορά, στη νομοθεσία που ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις πρακτικής άσκησης ημεδαπών και αλλοδαπών σπουδαστών/μαθητών Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης και φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μετά τη λήξη της θεώρησης ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

2. Στους εισερχόμενους με εθνική θεώρηση εισόδου πολίτες τρίτων χωρών για έναν από τους λόγους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί, κατά το χρόνο ισχύος της, να χορηγηθεί άδεια διαμονής οποιασδήποτε κατηγορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ Η΄ ΑΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 19

Χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους

1. Ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί κατ' εξαίρεση να χορηγεί μετά από γνώμη των Επιτροπών της παραγράφου 1 του άρθρου 134 άδεια διαμονής διάρκειας ενός έτους σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα και αποδεικνύουν ότι έχουν αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα. Η άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους μπορεί να ανανεώνεται μόνο για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος Κώδικα.

Αίτημα χορήγησης άδειας για εξαιρετικούς λόγους εξετάζεται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας προσκομίζει: (α) θεώρηση εισόδου η οποία έχει χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή τουλάχιστον

στον τρία έτη πριν την υποβολή αίτησης ή (β) άδεια διαμονής, έστω και εάν αυτή έχει λήξει, (γ) διαβατήριο σε ισχύ, (δ) παράβολο ύψους 300 ευρώ, καθώς και (ε) έγγραφα που στοιχειοθετούν ότι έχουν αναπτύξει ιδιαίτερους δεσμούς με τη χώρα οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παραμονή τους εντός της ελληνικής επικράτειας.

Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η προσκόμιση των υπό στοιχείου α' εγγράφων εφόσον ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας το πραγματικό γεγονός της διαμονής του στη χώρα για δέκα τουλάχιστον συνεχή έτη. Με απόφασή του ο Υπουργός Εσωτερικών, μπορεί να καθορίζει περιοριστικά τα έγγραφα βέβαιης χρονολογίας που αποδεικνύουν τη δεκαετή συνεχή παραμονή του αιτούντος στη χώρα, καθώς και να ορίζει περιοριστικά τους λόγους παραπομπής στις Επιτροπές του άρθρου 134 του παρόντος.

Δεν απαιτείται επίσης η κατοχή διαβατηρίου σε ισχύ εφόσον συντρέχει διαπιστωμένη αντικειμενική αδυναμία του ενδιαφερόμενου να εφοδιαστεί με οποιοδήποτε ταξιδιωτικό έγγραφο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6.

Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται επιπρόσθετα σοβαρούς λόγους υγείας του ιδίου ή ανήλικου τέκνου του, θα πρέπει να αποδεικνύει ότι οι λόγοι αυτοί προέκυψαν μετά την είσοδό του στη χώρα και συνδέονται με τη διαμονή του σε αυτή.

Για τη διαπίστωση της συνδρομής ισχυρών δεσμών με τη χώρα συνεκτιμώνται ιδίως: (α) η πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας, (β) η φοίτηση σε ελληνικό σχολείο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, του αιτούντος ή των τέκνων τους, (γ) το διάστημα διαμονής του στην Ελλάδα και κυρίως της νόμιμης, (δ) ο χρόνος τυχόν ασφάλισής του σε ελληνικό οργανισμό κύριας ασφάλισης και εκπλήρωσης φορολογικών υποχρεώσεων και (ε) ο συγγενικός δεσμός του με Έλληνα πολίτη ή ομογενή.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των παραπάνω αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

3. Οι άδειες διαμονής του παρόντος άρθρου παρέχουν στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών ή έργου. Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας παρέχεται μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος της ανωτέρω άδειας διαμονής κατείχε προηγουμένως άδεια διαμονής η οποία του επέτρεπε την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και η δραστηριότητα αυτή εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής του προηγούμενου εδαφίου θα εξετάζεται η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του παρόντος.

4. Σε ιδιαίτερως εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να παραπέμπονται από τον Υπουργό Εσωτερικών στις Επιτροπές της παραγράφου 1 του άρθρου 134 του παρόντος, αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν τις οριζόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προϋποθέσεις παραπομπής, οι οποίοι, με κίνδυνο της ζωής τους, προβαίνουν σε πράξεις κοινωνικής αρετής, προσφοράς και αλληλεγγύης που προάγουν τις αξίες του ανθρωπισμού.

5. Η κατάθεση αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγεται τη νόμιμη διαμονή του αιτούντος για το χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του φακέλου.

6. Η έκδοση απόφασης επιστροφής σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν υποβάλλει αίτημα για χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου και κρατούνται για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή συλλαμβάνονται λόγω μη νόμιμης διαμονής υπάγεται στην αρμοδιότητα των κατά το άρθρο 76 του ν. 3386/2005 αρμόδιων οργάνων και διενεργείται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ν. 3907/2011.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον αιτιολογημένα συντρέχει δημόσιο συμφέρον, το οποίο δύναται να προκύπτει κατά τεκμήριο από διμερείς συμφωνίες ή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, που αφορούν ιδίως τομείς εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, εσωτερικής ασφάλειας, οικονομίας και ανάπτυξης, επενδύσεων, εκπαίδευσης, πολιτισμού από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου δημόσιου φορέα. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Οι παραπάνω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

8. Μετά την πάροδο δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι άδειες διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων β', γ', δ', και ε' του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δύνανται, κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικού, να χορηγούνται από τον κατά τόπο αρμόδιο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες, καθώς και ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή της.

Άρθρο 20

Λοιποί λόγοι χορήγησης άδειας διαμονής

Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για έναν από τους λόγους του παρόντος άρθρου, χορηγείται αντίστοιχη άδεια διαμονής.

Α. Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα.

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτης χώρας εφόσον οι ενδιαφερόμενοι διαθέτουν επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

Η άδεια διαμονής έχει διάρκεια δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται ανά τριετία.

Η εν λόγω άδεια διαμονής δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

2. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 136 του Κώδικα αυτού.

3. Οι παραπάνω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους,

στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος. Η προϋπόθεση των επαρκών πόρων διαβίωσης θα πρέπει να συντρέχει είτε στο πρόσωπο του κάθε μέλους της οικογένειας είτε αθροιστικά για όλα τα μέλη αυτής.

Β. Ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα.

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, χορηγείται άδεια διαμονής για πέντε έτη, με δυνατότητα ανανέωσης, σε πολίτη τρίτης χώρας, που:

(α) Έχει εισέλθει νομίμως στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένει νομίμως στη χώρα ακόμη και αν ο τίτλος διαμονής που κατέχει δεν επιτρέπει αλλαγή σκοπού.

(β) Διαθέτει προσωπικά κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα. Στην περίπτωση συνιδιοκτησίας ακινήτου, αξίας 250.000 ευρώ, δικαίωμα διαμονής παρέχεται, μόνον εφόσον οι ιδιοκτήτες του ακινήτου είναι σύζυγοι που κατέχουν το ακίνητο εξ αδιαρέτου. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις συνιδιοκτησίας, το δικαίωμα διαμονής παρέχεται μόνον εάν το ποσοστό συνιδιοκτησίας κάθε συνιδιοκτήτη είναι αξίας 250.000 ευρώ.

(γ) Διαθέτει κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, μέσω νομικού προσώπου, του οποίου οι μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια του ανήκουν εξ ολοκλήρου.

(δ) Έχει συνάψει τουλάχιστον δεκαετούς διάρκειας μίσθωση ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα, σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180).

(ε) Έχει συνάψει σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1652/1986 «Σύμβαση Χρονομεριστικής Μίσθωσης και Ρύθμιση Συναφών Θεμάτων» (Α' 167), όπως ισχύει.

2. Το ελάχιστο ύψος της ακίνητης περιουσίας, καθώς και το συμβατικό τίμημα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος άρθρου, καθορίζεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς κατά την υπογραφή του συμβολαίου. Το τίμημα καταβάλλεται με δίγραμμη τραπεζική επιταγή ή με άλλη τραπεζική συναλλαγή, τα ειδικότερα στοιχεία της οποίας πρέπει να δηλώνονται υπευθύνως από τους συμβαλλόμενους ενώπιον του συντάσσοντος το συμβόλαιο συμβολαιογράφου και να αναγράφονται σε αυτό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών το ύψος της ως άνω ακίνητης περιουσίας μπορεί να αναπροσαρμόζεται και θα προκύπτει από τις αναγραφόμενες επί των συμβολαίων αξίες των ακινήτων ή των συμβάσεων μίσθωσης.

3. Στους πολίτες τρίτων χωρών, κατόχους ακινήτων παρέχεται δυνατότητα εκμίσθωσης αυτών.

4. Ο παραπάνω πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να συνοδεύεται και από τα μέλη της οικογένειάς του στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Ως μέλη οικογένειας νοούνται:

(α) ο/η σύζυγος

(β) οι απευθείας κατιόντες των συζύγων ή του ετέρου των συζύγων, οι οποίοι είναι ηλικίας κάτω των 21 ετών.

5. Η ως άνω άδεια μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονη διάρκεια, κάθε φορά, εφόσον η ακίνητη περιουσία παραμένει στην κυριότητα και νομή του πολίτη τρίτης χώρας ή παραμένουν σε ισχύ οι συμβάσεις της παραγράφου 1 της παρούσας και πληρούνται οι λοιπές, προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής. Η μεταπώληση της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, σε έτερο πολίτη τρίτης χώρας δεν παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας διαμονής στο νέο αγοραστή.

6. Οι κατά τις παραγράφους 1 και 4 του παρόντος άρθρου χορηγούμενες άδειες διαμονής δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.

7. Το κατά τις διατάξεις της περίπτωσης Β' του παρόντος άρθρου χρονικό διάστημα διαμονής, δεν συνυπολογίζεται για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος και τη χορήγηση ιθαγένειας στους διαμένοντες.

8. Η έκδοση της άδειας διαμονής χορηγείται εντός δύο μηνών από την περιέλευση όλων των στοιχείων του φακέλου στην εκδούσα αρχή.

Γ. Ενήλικα, άνω του 20ού έτους της ηλικίας τους, τέκνα μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, καθώς και τέκνα προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα, εφόσον συγκατοικούν με τους γονείς τους. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο υπηρεσίας των προσώπων αυτών.

Δ. Εξαρτώμενα μέλη οικογένειας, ανιόντες πρώτου βαθμού συγγένειας, μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, καθώς και προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα.

Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο υπηρεσίας των προσώπων αυτών.

Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται στην καταβολή του αναλογούντος παραβόλου, εκτός εάν η αποστέλλουσα χώρα απαλλάσσει από αντίστοιχα τέλη Έλληνες υπαλλήλους που υπηρετούν εκεί. Η ανωτέρω άδεια χορηγείται εντός δύο μηνών από την υποβολή όλων των στοιχείων του φακέλου στην εκδούσα αρχή και δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Ε. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής σε εργαζόμενους ως ιδιωτικοί υπηρέτες μελών Διπλωματικών Αποστολών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος η' της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των Διπλωματικών Σχέσεων», η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα.

Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που διαρκεί η σχέση τους με το μέλος της Διπλωματικής Αποστολής και δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

ΣΤ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής στην περιοχή του Αγίου Όρους για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς μία από τις είκοσι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας εφόσον:

α. Η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώνει ότι αναλαμβάνει να του παρέχει κατάλυμα, τροφή και λοιπά έξοδα διαβίωσης και να τον ασφαλίσει για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

β. Η φιλοξενούσα Ιερά Μονή του Αγίου Όρους διαβιβάζει στην αρμόδια Διεύθυνση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας με την παραπάνω αίτηση του ενδιαφερομένου.

γ. Η άδεια έχει ισχύ ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε έτη.

Ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, σε πολίτη τρίτης χώρας ο οποίος επιθυμεί να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει, εφόσον προσκομισθεί βεβαίωση της οικείας Ιεράς Μονής ότι έχει γίνει δεκτός για να γνωρίσει το μοναχικό βίο ή να μονάσει.

Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 21 Κοινά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών

1. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη χώρα έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, μπορεί να απαγορευτεί, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, η διαμονή ή η εγκατάστασή τους σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της Χώρας.

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς.

3. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

4. Οι κρατούμενοι πολίτες τρίτων χωρών ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε ίδρυμα, για τους κανόνες διαβίωσής τους σε αυτό, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται, επίσης, η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους, του οποίου έχουν την ιθαγένεια ή από το οποίο προέρχονται, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους.

5. Οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του ν. 927/1979 (Α΄ 139) και στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3304/2005 (Α΄ 16) διώκονται αυτεπαγγέλτως.

6. Η ισχύς της άδειας διαμονής, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα, δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα συναπτων μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια ή σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σε άλλο κράτος - μέλος ή τρίτη χώρα.

7. Ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

8. Για την εγγραφή ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών στα ελληνικά σχολεία, όλων των βαθμίδων, απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγραφούν στα δημόσια σχολεία και τέκνα πολιτών τρίτων χωρών, εφόσον:

α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.

δ. Είναι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτή.

9. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτήθηκαν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και εγγραφής μαθητών, οι οποίοι είναι πολίτες τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται, στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και να καθορίζονται, η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσής τους.

10. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί.

11. Για την άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας από πολίτες τρίτων χωρών και εφόσον πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις δεν απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού αμοιβαιότητας.

Άρθρο 22**Υποχρεώσεις πολιτών τρίτων χωρών**

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας ή στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών:

α. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας του.
β. Κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου.

γ. Την απώλεια ή την ανανέωση ή μεταβολή των στοιχείων του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

δ. Την απώλεια της άδειας ή του δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής.

2. Πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της και του έχει χορηγηθεί η βεβαίωση της παραγράφου 7 του άρθρου 8 και της παραγράφου 6 του άρθρου 9.

3. Τα δημόσια έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, τα οποία απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση του γνήσιου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών.

Άρθρο 23**Κυρώσεις πολιτών τρίτων χωρών**

1. Οι δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του παρόντος, γίνονται μέσα σε δύο μήνες αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός. Στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πενήντα (50) ευρώ και εκατό (100) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής. Το αρμόδιο όργανο, καθώς και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 11 του άρθρου 136.

2. Πολίτης τρίτης χώρας, που παραβιάζει την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης ή σε κάθε άλλη περίπτωση διαμένει παράνομα στη χώρα για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τις τριάντα (30) ημέρες, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής.

Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμων: α) οι ανήλικοι, β) όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς, γ) όσοι έχουν την ιδιότητα του συζύγου ή γονέα ημεδαπού, ομογενούς ή πολίτη ΕΕ, δ) όσοι εντάσσονται σε διαδικασίες και προγράμματα οικειοθελούς επαναπατρισμού, ε) όσοι παραβιάζουν το νόμιμο χρόνο παραμονής τους στην ελληνική επικράτεια για λόγους ανωτέρας βίας, εφόσον αναχωρήσουν εντός τριάντα (30) ημερών από την εξάλειψη του γεγονότος. Για τη συνδρομή του

λόγου εξαίρεσης σε κάθε περίπτωση αποφαινεται η αστυνομική αρχή που πραγματοποιεί τον έλεγχο αναχώρησης του αλλοδαπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄**ΑΠΟΡΡΙΨΗ- ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ****Άρθρο 24****Απόρριψη - Ανάκληση άδειας διαμονής**

1. Η άδεια διαμονής δε χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον:

α. Δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον, οι προϋποθέσεις του Κώδικα αυτού.

β. Αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο αρμόδιας ελληνικής αρχής ή κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής, χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με ποιοιδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

γ. Ο αιτών δεν ανταποκριθεί εντός διαστήματος δύο μηνών, σε έγγραφη κλήση για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας διαμονής. Αίτημα επανεξέτασης εκ μέρους του αιτούντος μπορεί να υποβληθεί εντός μηνός από την ειδοποίησή του για την απόρριψη του αιτήματός του.

2. Εφόσον χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται ή απορρίπτεται αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 - 41 του ν. 3907/2011.

Άρθρο 25**Διαδικαστικές εγγυήσεις**

1. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997 (Α΄ 107) για την άσκηση προσφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α΄ 97), δεν εφαρμόζεται για τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του Κώδικα αυτού.

2. Αίτηση θεραπείας κατά απόφασης που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του παρόντος Κώδικα δεν εξετάζεται, εφόσον υποβληθεί μετά την παρέλευση εύλογου χρόνου που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την επίδοση της απόφασης, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

3. Κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, ανάκλησης ή μη ανανέωσής της, που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α΄ 274), όπως ισχύει.

4. Σε πολίτη τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση αναστολής ή προσωρινή διαταγή αναστολής από το Διοικητικό Πρωτοδικείο επί διοικητικής πράξεως κατά της οποίας έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης και αφορά: α) την απόρριψη αιτήματος ανανέωσης άδειας διαμονής, β) την ανάκληση εκδοθείσας άδειας διαμονής και γ) την απόρριψη αιτήματος για αρχική χορήγηση άδειας διαμονής, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση έχει υποβληθεί με πλήρη δικαιολογητικά για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα και έχει χορηγηθεί η βεβαίωση κατάθεσης, χορηγείται ειδική βεβαίωση νόμιμης

διαμονής. Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής συνιστά προσωρινό τίτλο διαμονής, έχει ετήσια διάρκεια, μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο κάθε φορά χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης επί της εκκρεμούς αιτήσεως ακυρώσεως από το Διοικητικό Δικαστήριο και παρέχει στον κάτοχο της δικαιώματα αντίστοιχα της κατηγορίας που αφορούσε η άδεια διαμονής η οποία έχει ανακληθεί ή δεν έχει ανανεωθεί.

Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής της παρούσας παραγράφου δε χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύος παράτασης οικειοθελούς αναχώρησης.

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και σε πολίτες τρίτων χωρών που: α) αποφυλακίζονται με περιοριστικούς όρους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, β) τους επιβάλλεται κατά τη διάρκεια της προδικασίας περιοριστικός όρος, η τήρηση του οποίου απαιτεί τη διαμονή τους μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης, γ) που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόπινες πράξεις που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187 του Π.Κ. εφόσον με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών έχει ανασταλεί η απέλαση μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν και δ) των ανήλικων κατά την έννοια του άρθρου 121 του Π.Κ., οι οποίοι έχουν υποβληθεί στα αναμορφωτικά μέτρα των περιπτώσεων β', γ' και δ' του άρθρου 122 ή στα θεραπευτικά μέτρα του άρθρου 123 του ίδιου Κώδικα.

Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής χορηγείται για ένα έτος και ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις και παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στη μισθωτή εργασία.

6. Η αίτηση για τη χορήγηση της ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής κατατίθεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών ή στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αναλόγως της υπηρεσίας που εξέδωσε τη σχετική απόφαση.

7. Η άδεια διαμονής που εκδίδεται σε συμμόρφωση προς τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, κατόπιν αιτήσεως ακυρώσεως πολίτη τρίτης χώρας κατά απόρριψης αιτήματός του για ανανέωση άδειας εργασίας ή διαμονής, καθώς και κατά της ανακλήσεως τούτων, μπορούν να ανανεωθούν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός μηνός από την επίδοση της σχετικής άδειας διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, θεωρουμένου του χρόνου που έχει διανυθεί από τη λήξη ισχύος αυτών μέχρι την υποβολή της ανωτέρω αίτησης ανανέωσής τους, ως χρόνου νόμιμης διαμονής στη χώρα.

8. Κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των ακυρωτικών διαφορών, οι οποίες γεννώνται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, η Διοίκηση εκπροσωπείται από ειδικά εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτόν υπάλληλό της. Σε όσες υποθέσεις προβάλλονται λόγοι που αφορούν ζητήματα αντίθεσης κειμένων διατάξεων προς το Σύνταγμα ή όταν πρόκειται για υποθέσεις με ιδιαίτερα σοβαρότητα ή με ευρύτερο ενδιαφέρον, η Διοίκηση, ύστερα από προηγούμενο έγγραφο αίτημά της, μπορεί να εκπροσωπείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Κατά των εκδι-

δομένων αποφάσεων ένδικο μέσο ασκείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μόνο μετά από έγγραφο αίτημα της Διοίκησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ

Άρθρο 26

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις και θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

Σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι αντικειμενικά στερούμενοι διαβατηρίου αναγνωρίζεται δικαίωμα συναλλαγής με τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες με μόνη την επίδειξη της άδειας διαμονής τους.

2. Από τις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται:

α) τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές όταν πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία, τοκετό και για ανήλικα παιδιά, καθώς και οι δομές κοινωνικής μέριμνας που λειτουργούν στο πλαίσιο των Ο.Τ.Α.,

β) η θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής κρατούμενων αλλοδαπών για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ ουιούδηποτε δημοσίου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητας τους,

γ) καταγγελίες ή προσφυγή σε αρμόδια δικαστήρια ή διοικητικές αρχές, παράνομα απασχολούμενων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 83 και 86 του ν. 4052/2012,

δ) η συναλλαγή των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό καθεστώς οικειοθελούς αναχώρησης μόνο για τη διευθέτηση εκκρεμών υποχρεώσεων που σχετίζονται με την αναχώρησή τους από τη χώρα,

ε) η συναλλαγή των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό καθεστώς παράτασης της οικειοθελούς αναχώρησής τους από τη χώρα,

στ) η υποβολή αιτήσεων για χορήγηση αδειών διαμονής στις αρμόδιες υπηρεσίες του άρθρου 19,

στ) η χορήγηση αντιγράφου απόρριψης ή ανάκλησης άδειας διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 10,

ζ) η άσκηση αίτησης θεραπείας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 25.

3. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νομιμότητα της διαμονής, καθώς και την ταυτότητα των κρατούμενων πολιτών τρίτων χωρών. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του πολίτη τρίτης χώρας. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει τα ανωτέρω έγγραφα, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν

αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

4. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 27

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι πολίτες τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής ή βεβαίωση της παραγράφου 7 του άρθρου 8 και της παραγράφου 6 του άρθρου 9 και να προβούν σε σχετική μνεία στην πράξη τους.

2. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν πολίτες τρίτων χωρών ενώπιον δικαστικών και διοικητικών αρχών, καθώς και της σύνταξης συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν την αναγνώριση τέκνου εκτός γάμου που δεν έχει συμπληρώσει το τρίτο έτος της ηλικίας του όταν ο ένας των γονέων είναι Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νομίμως στην Ελλάδα.

Άρθρο 28

Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών - Κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα.

2. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που η άδεια διαμονής ή η θεώρηση εισόδου (visa) που κατέχουν δεν τους δίνουν το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ή είναι κάτοχοι βεβαίωσης κατάθεσης δικαιολογητικών για άδεια διαμονής, η οποία δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, παροχής υπηρεσιών ή έργου αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής, η ισχύς της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αντίστοιχης άδειας.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις της παραγράφου 1, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, θα επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 4052/ 2012, όπως ισχύει.

4. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, θα επιβάλλεται πρόστιμο 1.500 ευρώ για κάθε νόμιμα διαμένοντα αλλά παράνομα απασχολούμενο αλλοδαπό. Εάν οι συγκεκριμένες παραβάσεις διαπιστώνονται από τις υπηρεσίες ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή κοινοποιούνται σε αυτές από άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς (Ελληνική Αστυνομία), τότε το χρηματικό πρόστιμο θα επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Εάν αυτές διαπιστώνονται από τους Επιθεωρητές Εργασίας, το πρόστιμο θα επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη του αρμόδιου Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Κοινωνικής Επιθεώρησης Εργασίας ή του Κέντρου Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου ή του ελέξαντος Ειδικού Επιθεωρητή Εργασίας με βάση τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του Σώματος.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου γίνεται με σκοπό την προαγωγή πολιτών τρίτων χωρών σε πορνεία, εκτός των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, ο εργοδότης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέσθηκε: α. εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών, β. με απατηλά μέσα, γ. από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ. από υπάλληλο ο οποίος, κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή, διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη. Τα παραπάνω αδικήματα θεωρούνται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρα. Η έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται, μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέσθηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.

6. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπως ισχύει, απαιτείται και έγκριση της στρατιωτικής αρχής.

7. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, όπως ισχύει, απαιτείται και έγκριση της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών.

Άρθρο 29

Υποχρεώσεις ιδιωτών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε πολίτη τρίτης χώρας που δεν έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις και ισχυρή θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων και παραθεριστικών κέντρων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία για την άφιξη και την αναχώρηση πολιτών τρίτων χωρών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση

του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, χρηματικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, καθώς και στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι κατέχουν άδεια διαμονής, παρέχουν όμως εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, χωρίς την απαιτούμενη, κατ' αντιστοιχία, άδεια διαμονής ή έγκριση πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό πολίτη τρίτης χώρας, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Αν ο ανωτέρω ενήργησε εκ κερδοσκοπίας ή κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή το έγκλημα τελείται από δύο (2) ή περισσότερους από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη διαμονή πολίτη τρίτης χώρας ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Αν ο ανωτέρω ενήργησε εκ κερδοσκοπίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια, επίσης, ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά εκδόσεως ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη επιβάλλεται και τρίμηνη αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου και, σε περίπτωση υποτροπής, οριστική αφαίρεση της άδειας αυτής.

Άρθρο 30

Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί

η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους παραλαμβάνουν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, για να τους προωθήσουν στο εσωτερικό της χώρας ή στο έδαφος κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη, τιμωρούνται:

α. με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο,

β. με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν ο υπαίτιος ενεργεί εκ κερδοσκοπίας, κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή τουριστικού ή ναυτιλιακού ή ταξιδιωτικού πράκτορα ή αν δύο ή περισσότεροι ενεργούν από κοινού,

γ. με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

δ. με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν στην περίπτωση γ' επήλθε θάνατος.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Η ανωτέρω αξιόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα προ του απόπλου ή της απογειώσης ή μετά τον απόπλου του πλοίου ή την απογειώση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι κυρώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί οποιασδήποτε μορφής δημόσια μεταφορά προσώπων υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών που: α) δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαραίτητα εν ισχύ διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα και θεώρηση εισόδου όπου απαιτείται ή β) κατέχουν διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα με ενδείξεις πλαστογραφίας ή παραποίησης. Στις αεροπορικές εταιρίες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο με απόφαση αερολιμενάρχη. Στις ναυτιλιακές εταιρίες, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με

απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Σε περίπτωση υποτροπής εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, τα ανωτέρω πρόστιμα μπορεί να προσαυξάνονται στο διπλάσιο και πάντως όχι πέραν του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου. Πρόστιμο δεν επιβάλλεται στις εταιρείες, οι οποίες μπορούν να αποδείξουν τεκμηριωμένα ότι έχουν λάβει επαρκή προληπτικά μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι επιβαίνοντες πολίτες τρίτων χωρών δεν εμπίπτουν στις προαναφερθείσες περιπτώσεις α' και β' της παρούσας παραγράφου.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρον για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό πολίτη τρίτης χώρας, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή διαμονής του στη χώρα. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών που είναι πολίτες τρίτων χωρών, τους οποίους μεταφέρουν και προορίζουν για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, καθώς και της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 253Α του Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται και για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 29 και του παρόντος άρθρου, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 187 και 187Α του Π.Κ..

8. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκησή της κατά της καταδικαστικής απόφασης για παραβάσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και των παραγράφων 5, 6 και 8 του προηγούμενου άρθρου, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

9. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, καθώς και στο άρθρο 29, αρμόδιο είναι το Τριμελές Εφετείο και εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 20 του ν. 663/1977 (Α' 215), όπως ισχύει.

10. Περιουσία που αποτελεί προϊόν της εγκληματικής δραστηριότητας του παρόντος άρθρου, καθώς και των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 29 ή που αποκτήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από προϊόν τέτοιας εγκληματικής δραστηριότητας ή περιουσία που χρησιμοποιήθηκε, εν όλω ή εν μέρει, για την ως άνω εγκληματική δραστηριότητα κατάσχεται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεώς της στον ιδιοκτήτη, κατά τα

άρθρα 310 παράγραφος 2 και 373 του Κ.Π.Δ., δημεύεται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν η περιουσία ανήκει σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει της εγκληματικής δραστηριότητας κατά το χρόνο κτήσεως της περιουσίας. Σε περίπτωση που η περιουσία ή το προϊόν κατά το προηγούμενο εδάφιο υπερβαίνει τις τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ και δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους του προηγούμενου εδαφίου περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 29 εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτά αξιόποινες πράξεις τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή αλλοδαπό ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκαν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ, ΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2004/114 ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 31 έως 44 εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα με σκοπό να διαμείνουν για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία.

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 31 έως 44 δεν εφαρμόζονται:

α. στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνούς προστασίας, ή στο πλαίσιο επικουρικών μορφών προστασίας ή συστημάτων προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις ή την εθνική νομοθεσία ή ζητούν να διαμείνουν για τους λόγους αυτούς και αναμένουν την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς τους,

β. στους πολίτες τρίτων χωρών η επιστροφή ή η απέλαση των οποίων έχει ανασταλεί,

γ. στους πολίτες τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ε.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

δ. στους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αιτούνται την είσοδο και διαμονή τους στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98, σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες,

ε. στους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής για εργασία ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του.

3. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α. από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ε.Ε. ή της Ε.Ε. και των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφ' ενός και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών αφ' ετέρου,

β. από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών - μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

Άρθρο 32

Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική υπηρεσία

1. Η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 έως 42 υπόκειται σε έλεγχο δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων.

2. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική υπηρεσία, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής γενικές προϋποθέσεις:

α. είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου διαρκεί τρεις τουλάχιστον μήνες μετά τη λήξη της θεώρησης εισόδου και έχουν λάβει θεώρηση εισόδου για το σκοπό των σπουδών ή της εθελοντικής υπηρεσίας,

β. προσκομίζουν συναίνεση των γονέων ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα για την προβλεπόμενη διαμονή σε περίπτωση που είναι κάτω των 18 ετών,

γ. διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς,

δ. δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

ε. έχουν καταβάλλει παράβολο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 132 του παρόντος νόμου.

3. Ως προς τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα για την ενίσχυση της κινητικότητας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ή εντός αυτής και οι οποίοι, στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, επιθυμούν την είσοδο και διαμονή τους στην Ελληνική Επικράτεια, η διαδικασία εισδοχής διευκολύνεται προκειμένου για την έγκαιρη έκδοση των απαιτούμενων θεωρήσεων εισόδου και των αδειών διαμονής.

4. Οι σπουδαστές που καλύπτονται αυτομάτως από ασφάλιση ασθένειας για όλους τους κίνδυνους για τους οποίους καλύπτονται κανονικά και οι ημεδαποί λόγω της εγγραφής τους σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, θεωρούνται ότι πληρούν την προϋπόθεση του στοιχείου γ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

5. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται στις υπηρεσίες που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 8.

Άρθρο 33

Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα, υποβάλλει αίτηση στην, κατά την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, αρμόδια υπηρεσία, εφόσον, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 6, συντρέχουν σωρευτικά και οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει γίνει δεκτός σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελληνική Επικράτεια για να παρακολουθήσει πρόγραμμα σπουδών,

β. διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής,

γ. έχει καταβάλλει τέλη εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπου απαιτούνται.

2. Στα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνεται και η φοίτηση σε Κέντρα Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού που πραγματοποιούνται από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

3. Όταν το πρόγραμμα σπουδών που πρόκειται να παρακολουθήσει ο πολίτης τρίτης χώρας απαιτεί επάρκεια γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως προϋπόθεση για την εγγραφή του, το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους και χορηγεί αντίστοιχη βεβαίωση, η οποία προσκομίζεται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

4. Η αίτηση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

5. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8.

Άρθρο 34

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους σπουδών

1. Η άδεια διαμονής για σπουδές έχει διάρκεια ισχύος ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 32 και 33 του παρόντος. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών.

2. α. Παρέχεται ευχέρεια στον πολίτη τρίτης χώρας να αιτηθεί για τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών. Στην περίπτωση αυτή, κατά την υποβολή της αίτησης ο σπουδαστής προσκομίζει συμπληρωματικά βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος για το συνολικό χρόνο σπουδών του προγράμματος που πρόκειται να παρακολουθήσει.

β. Για την έκδοση της ανωτέρω άδειας διαμονής, καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε έτος για το οποίο χορηγείται η άδεια διαμονής για σπουδές. Για την καταβολή του παραβόλου αυτού ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 132.

γ. Ο σπουδαστής, που είναι κάτοχος άδειας διαμονής με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανά διετία, βεβαίωση εγγραφής και συμμετοχής στις εξετάσεις, από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, καθώς και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολο-

γίας σπουδών για το ίδιο διάστημα, από το οποίο να προκύπτει η γενικότερη πρόοδος του ή λεπτομερής έκθεση προόδου από αρμόδιο όργανο, σε περίπτωση μεταπτυχιακών σπουδών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παρέλευσης της διετίας από την έκδοση της άδειας διαμονής, αυτή ανακαλείται και ο σπουδαστής οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

3. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής των προηγούμενων παραγράφων, ο πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη τους, στην, κατά τις διατάξεις του άρθρου 9, αρμόδια υπηρεσία υποβολής της αίτησης, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

4. Ο συνολικός χρόνος ανανέωσης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την περίοδο κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα και κατά το ήμισυ για τους σπουδαστές μεταπτυχιακών σπουδών ή τους υποψήφιους διδάκτορες. Στο χρονικό αυτό διάστημα προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Άρθρο 35

Κινητικότητα σπουδαστών

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 24 και 25 ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει ήδη γίνει δεκτός για σπουδές σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποβάλλει αίτηση για να παρακολουθήσει μέρος του προγράμματος σπουδών που έχει ήδη αρχίσει ή να το συμπληρώσει με συναφές πρόγραμμα σπουδών στην Ελλάδα, γίνεται δεκτός εντός χρονικής περιόδου που δεν κωλύει τη συνέχιση των συγκεκριμένων σπουδών, ενώ ταυτόχρονα αφήνει στις αρμόδιες αρχές αρκετό χρόνο για να διεκπεραιώσουν την αίτηση, εφόσον:

α. Πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν τα άρθρα 32 και 33, πλην της προϋπόθεσης εθνικής θεώρησης εισόδου. Σε αυτές τις περιπτώσεις επιβάλλεται μόνο θεώρηση εισόδου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 539/2001, του Συμβουλίου περί του καταλόγου τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, όπως ισχύει.

β. Υποβάλει βεβαίωση του κύκλου σπουδών που έχει διανύσει, από την οποία προκύπτει, επίσης, ο συναφής και συμπληρωματικός χαρακτήρας μεταξύ των δύο προγραμμάτων σπουδών.

γ. Συμμετέχει σε κοινοτικό ή διμερές πρόγραμμα ανταλλαγής ή έχει γίνει δεκτός ως σπουδαστής σε άλλο κράτος - μέλος για τουλάχιστον δύο έτη.

2. Η άδεια διαμονής της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου χορηγείται και ανανεώνεται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις και σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 32 και 33, αντίστοιχα.

3. Κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παραγράφου 1, ο σπουδαστής υποβάλλει συμπληρωματικά τα εξής δικαιολογητικά:

α. Ακριβές αντίγραφο της άδειας διαμονής για σπουδές, της οποίας είναι κάτοχος στο άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Βεβαίωση του εκπαιδευτικού ιδρύματος του άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον κύκλο σπουδών που έχει διανύσει ο σπουδαστής σε αυτό, καθώς και για το συμπληρωματικό ή συναφή χαρακτήρα του ανωτέρω κύκλου σπουδών με το πρόγραμμα που πρόκειται να παρακολουθήσει στην Ελλάδα.

γ. Βεβαίωση του φορέα υλοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος για τη συμμετοχή του στο κοινοτικό ή διμερές πρόγραμμα ανταλλαγής ή βεβαίωση των αρμόδιων αρχών κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι έχει γίνει δεκτός σε αυτό ως σπουδαστής για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών.

4. Η προϋπόθεση του στοιχείου γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δεν ισχύει στην περίπτωση που ο σπουδαστής, στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών του, υποχρεούται να παρακολουθήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα άλλου κράτους - μέλους. Στην περίπτωση αυτή, η υπό στοιχείο γ' της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου βεβαίωση αντικαθίσταται από βεβαίωση του εκπαιδευτικού ιδρύματος του άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία πιστοποιείται η υποχρεωτική παρακολούθηση μέρους του προγράμματος των σπουδών αυτών στην Ελλάδα.

5. Στην περίπτωση που πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής για σπουδές στην Ελλάδα, υποβάλλει αίτηση σε άλλο κράτος - μέλος, δύναμι του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διαβιβάζουν, μετά από αίτημα του κράτους - μέλους στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση, τις απαραίτητες πληροφορίες όσον αφορά στη διαμονή του σπουδαστή στην Ελληνική Επικράτεια.

Άρθρο 36

Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών πολιτών τρίτων χωρών

Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με το παρόν, επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τις αντίστοιχες προβλέψεις της οικείας νομοθεσίας. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των ωρών εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τις δέκα ώρες την εβδομάδα ή το αντίστοιχό τους σε ημέρες ή μήνες κατ' έτος.

Άρθρο 37

Ταχεία διαδικασία χορήγησης αδειών διαμονής σε μεταπτυχιακούς σπουδαστές

1. Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας, στα οποία λειτουργούν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις για τη δημιουργία ταχείας διαδικασίας χορήγησης αδειών διαμονής σε μεταπτυχιακούς σπουδαστές πολίτες τρίτων χωρών, με το Υπουργείο Εσωτερικών, εφόσον συντρέχουν ειδικοί προς τούτο λόγοι και υπό τους εξής όρους:

α. Η διάρκεια του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι ανώτερη των τριών (3) μηνών.

β. Πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 32 και 33 για τη χορήγηση αδειών διαμονής στο πλαίσιο τέτοιων συμβάσεων.

Στις συμβάσεις ταχείας διαδικασίας περιλαμβάνεται ο ακριβής τίτλος του μεταπτυχιακού προγράμματος και μνημονεύονται οι ειδικοί λόγοι που συντρέχουν για τη σύναψη της σύμβασης, η διάρκεια ισχύος και η δυνατότητα ανανέωσής της, καθώς και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών.

2.α. Για τη σύναψη συμβάσεων ταχείας διαδικασίας το Υπουργείο Εσωτερικών εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης, το δε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα από νόμιμο εκπρόσωπό του.

β. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση των αδειών διαμονής του άρθρου αυτού υποβάλλονται στην ανωτέρω Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών και οι σχετικές άδειες χορηγούνται με απόφαση του οικείου Υπουργού.

γ. Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών χορηγεί τις άδειες διαμονής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος, σε διάστημα είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης με τα πλήρη δικαιολογητικά.

3. Το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα ενημερώνει, με κάθε πρόσφορο μέσο, την ελληνική προξενική αρχή στη χώρα από την οποία πρόκειται να εισέλθει ο πολίτης τρίτης χώρας για τη σύμβαση ταχείας διαδικασίας που έχει συνάψει σύμφωνα με τα παραπάνω.

Άρθρο 38

Χορήγηση αδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας, διάρκειας άνω των τριών μηνών, γίνεται δεκτός για διαμονή στην Ελλάδα, εφόσον έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτόν.

2. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία, χωρίς να απαιτείται για το σκοπό αυτόν η καταβολή παραβόλου, εφόσον συντρέχουν, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 32, οι εξής προϋποθέσεις:

α. Έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

β. Έχει συνάψει συμφωνία με τον φορέα υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει, με την οποία ο ανωτέρω φορέας υλοποίησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατριsmού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα προκύψει κατά τη διάρκεια διαμονής του εθελοντή στην Ελλάδα, περιλαμβανομένης και τυχόν εκπαίδευσής του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του και η οποία περιλαμβάνει επίσης, περιγραφή των καθηκόντων του και των όρων άσκησής τους, καθώς και του ωραρίου εργασίας του.

γ. Ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας, έχει συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, και δέχεται να φέρει πλήρως την ευθύνη γι' αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα έξοδα διαβίωσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επαναπατριsmού του.

3. Εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 32 και της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,

ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση στην, κατά τις διατάξεις του άρθρου 8, υπηρεσία για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία στην αρμόδια για το σκοπό αυτόν υπηρεσία, το αργότερο εντός δεκαπέντε ημερών, αφότου υποβληθούν.

Άρθρο 39

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία

1. Η άδεια διαμονής για εθελοντική υπηρεσία έχει διάρκεια ισχύος μέχρι ένα έτος.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η διάρκεια του συγκεκριμένου προγράμματος υπερβαίνει το έτος, η διάρκεια της άδειας διαμονής δύναται να χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος.

3. Ο εθελοντής, μετά τη λήξη της άδειας διαμονής του οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Άρθρο 40

Ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία

Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 έως 39, ανακαλούνται ή δεν ανανεώνονται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 24, και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. δεν τηρεί τους όρους που προβλέπει η οικεία νομοθεσία για το καθεστώς μερικής απασχόλησης κατά την άσκηση των οικονομικών του δραστηριοτήτων,

β. δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του.

Άρθρο 41

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

1. Εκτός αν άλλως ορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους άδειας διαμονής για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία.

2. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 89 σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, το χρονικό διάστημα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που έχουν διαμείνει στην Ελληνική Επικράτεια με την ιδιότητα του σπουδαστή ή του εθελοντή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν λαμβάνεται υπόψη προκειμένου για την παροχή, στα πρόσωπα αυτά, περαιτέρω δικαιωμάτων.

Άρθρο 42

Για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στις διατάξεις των ως άνω άρθρων 31 έως και 41 ισχύουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 30.

Άρθρο 43

1. Στα τέκνα που γεννιούνται στην Ελλάδα από γονείς κατόχους άδειας διαμονής για σπουδές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων της νομοθεσίας για την οικογενειακή επανένωση πολιτών τρίτων χωρών, χορηγείται ατομική άδεια διαμονής με την ιδιότητά τους ως μελών οικογένειας σπουδαστή, που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των γονέων τους ή ενός εξ αυτών.

2. Δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη Χώρα για εργασιακούς ή επαγγελματικούς λόγους, με εξαίρεση όσους έχουν γίνει δεκτοί για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44 Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (Α΄ 18), όπως κάθε φορά ισχύει, σε Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 3696/2008 (Α΄ 177), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ίδιο νόμο, καθώς και σε Κολλέγια που παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές αφενός βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα που εδρεύουν και αφετέρου προγράμματα σπουδών των οποίων οδηγούν σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, εφόσον αυτά τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών έχουν πιστοποίηση (accreditation) από διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης, σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του ίδιου νόμου (ν. 4111/2013, Α΄ 18).

Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται, όπου απαιτείται, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας, ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

2. Η είσοδος πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ., επιτρέπεται, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον αρμόδιο φορέα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, και ύστερα από γνώμη του αρμόδιου φορέα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πιστοποιητικά απόδειξης της γλωσσομάθειας όπου απαιτούνται για την έγκριση αυτή.

3. Η είσοδος πολίτη τρίτης χώρας για φοίτηση σε Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης και Κολλέγια, επιτρέπεται εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας γίνει δεκτός σε πρόγραμμα που απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση, διαθέτει έγγραφο πιστοποίησης επάρκειας γνώσης της γλώσσας στην οποία διδάσκονται τα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών και χορηγηθεί σχετική βεβαίωση του Κολλεγίου ή του Τμήματος Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία θα βεβαιώνεται η ύπαρξη σε ισχύ άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών.

4. Η είσοδος πολίτη τρίτης χώρας για φοίτηση σε Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών επιτρέπεται εφόσον, προσκομισθεί το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στο οποίο έχει δημοσιευθεί η απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. με την οποία έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας στο Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών και βεβαίωση

του Εργαστηρίου Ελευθέρων Σπουδών με την οποία θα βεβαιώνεται ότι ο πολίτης τρίτης χώρας έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα που απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση, διαθέτει έγγραφο πιστοποίησης επάρκειας γνώσης της γλώσσας στην οποία διδάσκονται τα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών, καθώς και το χρονικό διάστημα διάρκειας των σπουδών.

5. Η οικεία εθνική θεώρηση εισόδου και η αντίστοιχη άδεια διαμονής, καθώς και η ανανέωσή της, χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 37 και 38 του Κώδικα αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 45

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

1. Πολίτες τρίτων χωρών, που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για διαμονή στη χώρα εφόσον έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου. Η εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος ή χορήγησης της υποτροφίας.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή διάρκειας της υποτροφίας. Οι υπότροφοι της προηγούμενης παραγράφου δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 46

Σπουδές σε στρατιωτικές και παραγωγικές σχολές

Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου και έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν, κατ' εξαίρεση, άδεια διαμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές. Όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 47

Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας

1. Για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας από πολίτη τρίτης χώρας απαιτείται εθνική θεώρηση εισόδου. Η άδεια διαμονής χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έχει διάρκεια ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται ανά δύο έτη και μέχρι την απόκτηση της ειδικότητας. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωσης από νοσηλευτικό ίδρυμα που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της.

2. Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Άρθρο 48**Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους**

1. Η είσοδος ομόδοξου πολίτη τρίτης χώρας για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως ο πολίτης τρίτης χώρας λάβει εθνική θεώρηση εισόδου.

2. Ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλει στην Ιερά Επιστοσία του Αγίου Όρους, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 και την έναρξη χορήγησης της άδειας διαμονής με τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου, αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέσει:

α. Αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με την εθνική θεώρηση εισόδου.

β. Βεβαίωση εγγραφής στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία.

γ. Βεβαίωση Ιεράς Μονής ή ιδρύματος ή ιδιώτη ότι αναλαμβάνουν την κηδεμονία, τα έξοδα σπουδών και διαβίωσής του στο Άγιον Όρος.

δ. Βεβαίωση της Ιεράς Επιστοσίας ή της Ιεράς Μονής ή του ιδρύματος ή του ιδιώτη, που έχουν αναλάβει την κηδεμονία του, ότι υποχρεούται προς πλήρη κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και των εξόδων νοσηλείας του, καθώς και

ε. Πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο πολίτης τρίτης χώρας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και του ενωσιακού δικαίου μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

3. Η άδεια διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από εισήγηση της Ιεράς Επιστοσίας.

4. Η άδεια διαμονής χορηγείται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης και μπορεί να ανανεώνεται για ένα ακόμη έτος.

ΤΜΗΜΑ Β΄**ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2004/81/ΕΚ****Άρθρο 49****Προθεσμία περίσκεψης**

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν χαρακτηριστεί θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών κατά τις διατάξεις των περιπτώσεων ια΄ και ιβ΄ του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, εφόσον δεν υπάγονται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003, παρέχεται με πράξη της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής προθεσμία περίσκεψης τριών μηνών, ώστε να διαφύγουν από την επιρροή των δραστών των σε βάρος τους εγκλημάτων και να αποκατασταθούν ψυχικά για να μπορέσουν να λάβουν συνειδητά ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία τους με τις δικαστικές Αρχές.

2. Ειδικά για τους ανηλίκους - θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, η ίδια

προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για δύο ακόμη μήνες με απόφαση της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής και με κριτήριο την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του ανηλίκου.

3. Κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας περίσκεψης τα πρόσωπα των προηγούμενων παραγράφων δεν απομακρύνονται από τη χώρα. Απόφαση επιστροφής, που έχει εκδοθεί, αλλά δεν έχει ακόμη εκτελεστεί, αναστέλλεται.

4. Με απόφαση της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, η προθεσμία περίσκεψης μπορεί να περατώνεται πριν από τη λήξη της, σε περίπτωση κατά την οποία:

α. διαπιστώνεται από την οικεία Εισαγγελική Αρχή ότι το ανωτέρω πρόσωπο επανασυνέδεσε ενεργώς, εκουσίως και με δική του πρωτοβουλία τις σχέσεις του με τους δράστες των εγκλημάτων του άρθρου 1 περιπτώσεις ια΄ και ιβ΄ του παρόντος Κώδικα ή ότι δε συντρέχουν τελικά στο πρόσωπο του τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για το χαρακτηρισμό του ως θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, τα οποία απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις ια΄ και ιβ΄ του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα ή

β. συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Άρθρο 50**Ενημέρωση θυμάτων και ειδική μέριμνα για ανήλικους**

1. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών ή η αρμόδια αστυνομική Αρχή ή οι αρμόδιοι φορείς κοινωνικής στήριξης, που προβλέπονται στο π.δ. 233/2003, όπως αυτό ισχύει, αλλά και οποιοσδήποτε από τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 49 του παρόντος Κώδικα, γνωστοποιούν στον πολίτη τρίτης χώρας - θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών ότι δικαιούται να υποβάλει αίτημα για να του χορηγηθεί άδεια διαμονής, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, παρέχοντας σε αυτόν την αναγκαία προς τούτο ενημέρωση.

2. Στην περίπτωση πολίτη τρίτης χώρας θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών που είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η αρμόδια Εισαγγελική Αρχή προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να προσδιορίσει την ταυτότητα και την ιθαγένειά του και για να θεμελιώσει το γεγονός ότι δεν συνοδεύεται, καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς του και λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη νομική του εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπηση του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όπου δεν υφίσταται Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, εάν δεν βρεθεί η οικογένεια του ανηλίκου ή εάν κρίνει ότι υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ο επαναπατρισμός του δεν εξυπηρετεί το συμφέρον του, μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του μέχρι την έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα (30) ημερών, για το διορισμό Επιτρόπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1532, 1534 και 1592 Α.Κ..

Άρθρο 51**Περίθαλψη και παροχές κατά την περίοδο περίσκεψης**

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών έχουν δικαίωμα ιατροφαρμακευτικής πε-

ρίθαλψης και πρόσβασης στις υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης που παρέχονται από το Ε.Σ.Υ., από τις Μονάδες Προστασίας και Αρωγής, αλλά και από φορείς που συνεργάζονται με τους ανωτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003, όπως ισχύει, καθώς και από τις Υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής.

2. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους.

3. Οι αρμόδιες εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και την ασφάλεια των προαναφερόμενων θυμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις, για την παροχή σε αυτά υπηρεσιών μετάφρασης και διερμηνείας όταν αγνοούν την ελληνική γλώσσα, για την ενημέρωση τους σχετικά με τα νόμιμα δικαιώματά τους και με τις υπηρεσίες που τους παρέχονται, καθώς και για την παροχή κάθε αναγκαίας νομικής βοήθειας.

Άρθρο 52

Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής

Σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, σύμφωνα με το άρθρο 49, χορηγείται, μετά από σχετική αίτησή του, που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, άδεια διαμονής ή ανανεώνεται η χορηγηθείσα, χωρίς να απαιτείται η καταβολή παραβόλου, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των επόμενων άρθρων.

Άρθρο 53

Προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Μετά την πάροδο της προθεσμίας περίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή, εφόσον συντρέξει η περίπτωση β' της παραγράφου αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

α. εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην Ελληνική Επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας,

β. εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και

γ. εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων του άρθρου 1 περιπτώσεις ια' και ιβ'.

2. Η εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής γίνεται κατά προτεραιότητα και η χορήγηση της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδεται άδεια διαμονής διάρκειας δώδεκα μηνών, εάν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και η οποία ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

Άρθρο 54

Δικαιώματα

Η άδεια διαμονής διασφαλίζει:

- α) δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, το οποίο ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια της,
- β) στις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 52,

γ) στις προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 233/2003, όπως ισχύει.

Άρθρο 55

Ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.

β. Εάν η αρμόδια Αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική ή ότι συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

γ. Όταν η ποινική διαδικασία για τα εγκλήματα των περιπτώσεων ια' και ιβ' του άρθρου 1 έχει περατωθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 43 ή 47 Κ.Π.Δ. ή έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται η σχετική διαδικασία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα θύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003.

Άρθρο 56

Αλλαγή σκοπού διαμονής

Μέσα σε ένα μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγηθεί στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα αυτόν, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ή του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας διαμονής λαμβάνεται ειδικά υπόψη ότι ο/η αιτών/ούσα είναι ή υπήρξε κάτοχος άδειας διαμονής ως θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών.

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2005/71/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 57

Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 67 του παρόντος εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που ζητούν να τους επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια προκειμένου να πραγματοποιήσουν έρευνα.

2. Το παρόν δεν εφαρμόζεται:

α) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνή προστασία ή στο πλαίσιο καθεστώτων προσωρινής προστασίας,

β) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι αιτούνται να διαμείνουν στην Ελλάδα υπό την ιδιότητα του σπουδαστή κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/114/ΕΚ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία,

προκειμένου να διεξάγουν έρευνα για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος,

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, η επιστροφή/απέλαση των οποίων έχει ανασταλεί,

δ) σε περίπτωση απόσπασης ερευνητή από ερευνητικό οργανισμό κράτους - μέλους της Ένωσης σε άλλο ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα.

Άρθρο 58 **Ευνοϊκότερες διατάξεις**

1. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφενός, και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών - μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

2. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διατηρούν τη δυνατότητα να θεσπίζουν ή να διατηρούν πιο ευνοϊκές διατάξεις για τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν.

Άρθρο 59 **Έγκριση ερευνητικού οργανισμού**

1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός ο οποίος πρόκειται να υποδεχθεί ερευνητή σύμφωνα με τη διαδικασία εισόδου και διαμονής που ορίζεται στο παρόν, πρέπει να έχει προηγουμένως εγκριθεί για το σκοπό αυτόν, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

2. Η έγκριση ερευνητικού οργανισμού χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΓΓΕΤ).

3. Δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί, ή άλλοι αντίστοιχοι ερευνητικοί φορείς του δημόσιου τομέα, ή τα Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, καθώς και αναγνωρισμένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), δηλαδή Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), θεωρούνται εγκεκριμένοι φορείς για τις ανάγκες του παρόντος Κώδικα.

4. Ιδιωτικοί φορείς προκειμένου να λάβουν έγκριση, υποβάλλουν αίτηση συνοδευόμενη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Καταστατικό του φορέα στο οποίο τεκμηριώνεται η ύπαρξη Τμήματος Έρευνας και Ανάπτυξης.

β) Τεκμηρίωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του φορέα και των δαπανών για δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας, όπως προκύπτουν από τα αιτήματα του φορέα για εφαρμογή φορολογικών εκπτώσεων για δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας, σύμφωνα με το ν. 3296/ 2004 (Α' 253), όπως ισχύει.

γ) Επαρκή τεκμηρίωση της αναγκαιότητας απασχόλησης ερευνητών πολιτών τρίτων χωρών.

5. Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται στη ΓΓΕΤ, από την οποία και αξιολογούνται. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης χορηγείται έγκριση διάρκειας 5 ετών.

6. Όλοι οι ερευνητικοί οργανισμοί υποχρεούνται να υποβάλουν στη ΓΓΕΤ βεβαίωση ότι σε περίπτωση που ένας ερευνητής παραμείνει παρανόμως στην Ελληνική Επικράτεια μετά τη λήξη της σύμβασής του, ο ερευνητικός οργανισμός ευθύνεται για την πληρωμή των εξόδων

διαμονής ή/και επιστροφής που βαρύνουν το Δημόσιο. Η ΓΓΕΤ οφείλει να κοινοποιεί αντίγραφο της βεβαίωσης αυτής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Η οικονομική ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού λήγει έξι μήνες μετά τη λήξη της σύμβασης υποδοχής κάθε ερευνητή.

7. Οι ερευνητικοί οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων των βιογραφικών σημειωμάτων των ερευνητών τρίτων χωρών και των προσόντων τους υπό το πρίσμα των στόχων της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένα αντίγραφα των τίτλων τους σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο μζ'.

8. Όλοι οι ερευνητικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν στη ΓΓΕΤ τις συμβάσεις υποδοχής τις οποίες έχουν υπογράψει. Η ΓΓΕΤ είναι αρμόδια για τον έλεγχο των εν λόγω συμβάσεων.

9. Η ΓΓΕΤ είναι αρμόδια για την τήρηση και έλεγχο των όρων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 6 του παρόντος. Αν διαπιστωθεί μη τήρηση αυτών, ή σε περίπτωση που η έγκριση αποκτήθηκε δολίως ή όταν ο ερευνητικός οργανισμός έχει υπογράψει σύμβαση υποδοχής με πολίτη τρίτης χώρας κατά καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος, η έγκριση ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται. Εάν η έγκριση ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, μπορεί να απαγορευθεί στο συγκεκριμένο οργανισμό να ζητήσει εκ νέου έγκριση για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ανάκλησης ή μη ανανέωσης. Η ανάκληση ή μη ανανέωση της έγκρισης κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

10. Η ΓΓΕΤ δημοσιεύει και ενημερώνει ετησίως καταλόγους των ερευνητικών οργανισμών που εγκρίνονται για τους σκοπούς του παρόντος και κοινοποιεί άμεσα κάθε μεταβολή στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Άρθρο 60 **Σύμβαση υποδοχής**

1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός που επιθυμεί να υποδεχθεί έναν ερευνητή, υπογράφει μαζί του σύμβαση υποδοχής με την οποία ο ερευνητής αναλαμβάνει τη δέσμευση να ολοκληρώσει το ερευνητικό πρόγραμμα και ο οργανισμός αναλαμβάνει τη δέσμευση να υποδεχθεί τον ερευνητή για το σκοπό αυτόν, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 61.

2. Οι ερευνητικοί οργανισμοί μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις υποδοχής μόνον εφόσον έχουν ελεγχθεί οι ακόλουθοι όροι:

α) Το ερευνητικό σχέδιο έχει γίνει δεκτό από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού αφού ελεγχθούν τα ακόλουθα:

i) ο σκοπός και η διάρκεια της έρευνας και η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της,

ii) τα προσόντα του ερευνητή στο πλαίσιο του αντικειμένου της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου του.

β) Ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του, επαρκείς πόρους, χωρίς να προσφύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να

είναι κατώτεροι των 900 ευρώ μηνιαίως, ώστε να καλύπτει τις δαπάνες του. Το ποσό των επαρκών πόρων του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

γ) Ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του, ασφάλιση για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

δ) Η σύμβαση υποδοχής προσδιορίζει τη νομική σχέση και τις εργασιακές συνθήκες των ερευνητών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

3. Μόλις υπογραφεί η σύμβαση υποδοχής, ο ερευνητικός οργανισμός χορηγεί στον ερευνητή ατομική δήλωση ότι έχει αναληφθεί η οικονομική ευθύνη για τα έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 6.

4. Ο ερευνητικός οργανισμός ειδοποιεί αμέσως την αρμόδια, σύμφωνα με το άρθρο 61 παράγραφος 1 του παρόντος, αρχή για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για κάθε γεγονός το οποίο εμποδίζει την εκτέλεση της σύμβασης υποδοχής.

5. Συμβάσεις υποδοχής με ερευνητικούς οργανισμούς, των οποίων η έγκριση έχει ανακληθεί παύουν να ισχύουν. Ομοίως, η σύμβαση υποδοχής λήγει αυτοδικαίως σε περίπτωση που ο ερευνητής δεν λάβει άδεια διαμονής, καθώς και όταν η σχέση μεταξύ ερευνητή και ερευνητικού οργανισμού λήξει.

Άρθρο 61

Χορήγηση άδειας διαμονής ερευνητή

1. Εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις των άρθρων 59 και 60 του παρόντος, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής. Η αίτηση υποβάλλεται στις υπηρεσίες που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Εάν τα στοιχεία που παρέχονται προς υποστήριξη της αίτησης είναι ανεπαρκή, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τον αιτούντα για τα απαιτούμενα συμπληρωματικά στοιχεία.

3. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8.

4. Οι ερευνητές, πολίτες τρίτων χωρών, μπορούν να συνοδεύονται ή να ακολουθούνται από τα μέλη της οικογένειάς τους.

Άρθρο 62

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής ερευνητή

1. Η άδεια διαμονής ερευνητή είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής. Σε περίπτωση που παρατείνεται η σύμβαση υποδοχής η άδεια διαμονής ανανεώνεται για ισόχρονο χρονικό διάστημα.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο ερευνητής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη αυτής, στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9.

Άρθρο 63

Άδεια διαμονής μελών οικογενείας ερευνητή

1. Στα μέλη οικογενείας ερευνητή χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του ερευνητή.

2. Το μέλος οικογένειας ερευνητή υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του παρόντος, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, το μέλος οικογένειας ερευνητή υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη αυτής, στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 64

Δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ερευνητή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει γίνει δεκτός ως ερευνητής σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατέχει ισχύουσα άδεια διαμονής στο εν λόγω κράτος - μέλος βάσει της Οδηγίας 2005/71/EK μπορεί να πραγματοποιεί μέρος της έρευνάς του στην Ελλάδα υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Εάν ο ερευνητής διαμένει για περίοδο έως και τρεις μήνες στη χώρα η έρευνα μπορεί να διεξάγεται βάσει της σύμβασης υποδοχής που συνήφθη στο πρώτο κράτος - μέλος, εφόσον ο ερευνητής δεν αποτελεί απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

3. Εάν ο ερευνητής διαμένει στη χώρα για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, απαιτείται νέα σύμβαση υποδοχής για τη διεξαγωγή της έρευνας στη χώρα, καθώς και άδεια διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του παρόντος.

4. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλεται από τον ερευνητή πολίτη τρίτης χώρας εφόσον ο ίδιος βρίσκεται ήδη στο έδαφος της χώρας, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 61 του παρόντος.

5. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής, τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υποβάλλουν αίτηση το αργότερο εντός τριών μηνών από την είσοδό τους στη Χώρα στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

6. Η άδεια διαμονής ερευνητή είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής του και ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του παρόντος.

7. Ο ερευνητής μπορεί να συνοδεύεται ή να ακολουθείται από τα μέλη της οικογένειάς του, εφόσον διαθέτουν ισχύουσα άδεια διαμονής ως μέλη οικογενείας ερευνητή στο άλλο κράτος - μέλος.

8. Στα πρόσωπα της ανωτέρω παραγράφου χορηγείται άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του παρόντος.

9. Ερευνητής που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού δεν υποχρεούται να εγκαταλείψει την Ελληνική Επικράτεια προκειμένου να υποβάλει αίτηση για άδεια διαμονής.

Άρθρο 65

Ανάκληση ή μη ανανέωση της άδειας διαμονής

Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 64 ανακαλούνται ή δεν ανανεώνονται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 24 και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. όταν έχει αποκτηθεί δολίως ή
β. όταν ο κάτοχος δεν εκπληρώνει τους όρους εισόδου και διαμονής που προβλέπονται στα άρθρα 59, 60, 61 και 62 ή διαμένει για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπη η διαμονή.

Άρθρο 66 **Διδασκαλία**

Οι ερευνητές που γίνονται δεκτοί βάσει του παρόντος μπορούν να παρέχουν διδακτικό έργο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 67 **Ίση μεταχείριση**

Ο κάτοχος άδειας διαμονής ερευνητή έχει δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) την αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών τίτλων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

β) τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης,

γ) τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας όπως ορίζονται στον κανονισμό ΕΚ αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ειδικές διατάξεις στο Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1231/2010 του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010, για την επέκταση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 και του Κανονισμού ΕΕ αριθμ. 987/2009 στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνο λόγω της ιθαγένειάς τους, εφαρμόζονται αναλόγως,

δ) τις φορολογικές διευκολύνσεις,

ε) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού.

Άρθρο 68

Για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στις διατάξεις των ως άνω άρθρων 57 έως και 67 ισχύουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 30.

ΤΜΗΜΑ Δ΄ **ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΓΙΑ** **ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ** **2003/86/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ** **22ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 69 **Πεδίο Εφαρμογής**

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται όταν ο συντηρών κατέχει άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, διάρκειας ισχύος τουλάχιστον δύο ετών, η οποία του παρέχει τη δυνατότητα να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, εφόσον τα μέλη της οικογένειάς του είναι πολίτες τρίτης χώρας, ανεξάρτητα από το καθεστώς τους.

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 69 έως 77 δεν εφαρμόζονται όταν ο συντηρών:

α. έχει υποβάλει αίτηση να του αναγνωρισθεί η ιδιότητα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, επί της οποίας δεν έχει ακόμα εκδοθεί η σχετική απόφαση,

β. έχει λάβει άδεια διαμονής δυνάμει προσωρινής προστασίας ή ζητεί άδεια να διαμείνει με αυτό το καθεστώς και αναμένει την έκδοση σχετικής απόφασης,

γ. έχει λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει επικουρικών μορφών προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις, την εθνική νομοθεσία ή τις πρακτικές των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ζητεί άδεια να διαμείνει με αυτό το καθεστώς και αναμένει την έκδοση σχετικής απόφασης.

3. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 69 έως 77 δεν εφαρμόζονται στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 69 έως 77 εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α. διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ ή της ΕΕ και των κρατών - μελών της, αφενός, και τρίτων χωρών, αφετέρου,

β. του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961 (ν. 1426 /1984, Α΄ 32), ως ισχύει.

Άρθρο 70

Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών δικαιούται να ζητήσει, κατόπιν αίτησής του, την είσοδο και διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειάς του. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται όταν τα μέλη αυτά διαμένουν εκτός της Ελληνικής Επικράτειας. Τυχόν διαμονή των μελών αυτών στην Ελληνική Επικράτεια, πριν την υποβολή της αίτησης για οικογενειακή επανένωση, δεν αποτελεί παρακωλυτικό λόγο και η αίτηση για τη χορήγηση της θεώρησης εισόδου εξετάζεται, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη της οικογένειας, την είσοδο των οποίων αιτείται ο πολίτης τρίτης χώρας, πληρούν κριτήρια ένταξης στη χώρα, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 14 του άρθρου 136.

2. Για την άσκηση του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου, ο συντηρών θα πρέπει να αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση στην Ελλάδα, καθώς και ότι πληροί ο ίδιος, σωρευτικά, τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. Διαθέτει κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες του ίδιου και των μελών της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση, όπως αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 43 του ν. 4025/2011 (Α΄ 228), όπως ισχύει.

β. Διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες του ίδιου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τις ετήσιες απολαβές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προσαυξημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο. Η ανωτέρω προσαύξηση του 15% για κάθε τέκνο δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία και οι δύο σύζυγοι διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα.

γ. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τις αντί-

στοιχες κατηγορίες εργαζομένων ημεδαπών, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

3. Σε περίπτωση πολυγαμίας, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο.

Δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, εκτός των περιπτώσεων που του έχει ανατεθεί νομίμως η επιμέλεια.

4. Για τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης το αρμόδιο όργανο μπορεί να καλεί τον συντηρούντα σε προσωπική συνέντευξη και να διενεργεί οποιαδήποτε άλλη έρευνα κρίνεται αναγκαία και η αίτηση του συντηρούντος να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 136.

Άρθρο 71

Υποβολή και εξέταση της αίτησης για έγκριση της οικογενειακής επανένωσης

1. Ο συντηρών καταθέτει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8.

2. Το αρμόδιο για την εξέταση του αιτήματος όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, υποχρεούται να ζητήσει άμεσα τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καθώς και τη γνώμη της αρμόδιας Ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης και της δυνατότητας ένταξης, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τα μέλη της οικογένειας και την εξέταση κινδύνων που προκύπτουν για τη δημόσια υγεία. Μη εμφάνιση των μελών της οικογένειας, των οποίων την είσοδο έχει αιτηθεί ο συντηρών, σε κλήση για συνέντευξη, στην οικεία προξενική αρχή καθιστά το αίτημα μη παραδεκτό. Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός αποκλειστικής τριμήνου προθεσμίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με το σύνθετο χαρακτήρα της εξέτασης, η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για διάστημα τριάντα ημερών. Ο πλήρης φάκελος του αιτούντα οικογενειακής επανένωσης αποστέλλεται στο οικείο Προξενείο από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση είτε ταχυδρομικώς είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και υπό την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνει τα έξοδα αποστολής, μέσω ταχυμεταφοράς των ΕΛΤΑ ή ιδιωτικών εταιρειών. Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλονται σε κάθε περίπτωση, προς τα οικεία προξενεία και κατάλογοι με τους πολίτες οι οποίοι έχουν καταθέσει αίτηση για οικογενειακή επανένωση.

Το αρμόδιο όργανο εξετάζει την αίτηση ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 70. Κατά την εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση εκτιμάται ιδιαιτέρως και το συμφέρον των ανηλικών τέκνων.

Το αρμόδιο όργανο, αφού λάβει υπόψη τις ανωτέρω γνώμες, εκδίδει σχετική απόφαση.

3. Το αρμόδιο όργανο διαβιβάζει την απόφαση έγκρισης για οικογενειακή επανένωση στην οικεία Ελληνική προξενική αρχή, η οποία, εφόσον το αίτημα έχει γίνει δεκτό, χορηγεί, εφόσον πληρούνται οι λοιποί όροι εισόδου, στα μέλη της οικογένειας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων

περί απαγόρευσης εισόδου του άρθρου 82 του ν. 3386/2005.

Άρθρο 72

Χορήγηση της άδειας διαμονής

1. Το κάθε μέλος της οικογένειας, μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση της οικείας άδειας διαμονής, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στο αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί την επιμέλεια και τους χορηγείται ατομική άδεια διαμονής.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Εσωτερικών κατά περίπτωση.

3. Η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης ολοκληρώνεται το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες από την υποβλήθηκε η αίτηση του άρθρου 71 παράγραφος 1, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης. Σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών λόγων, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα (9) μήνες και μέχρι τρεις (3) μήνες.

Άρθρο 73

Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής

1. Στα μέλη της οικογένειας χορηγείται αρχική άδεια διαμονής με ημερομηνία λήξεως αυτήν της άδειας διαμονής του συντηρούντος. Κατά την ανανέωση, η άδεια διαμονής των μελών ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του συντηρούντος.

Στην περίπτωση που ο συντηρών αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος η άδεια διαμονής των μελών της οικογένειάς του ανανεώνεται ανά τριετία.

Στην περίπτωση που ο συντηρών έχει ήδη αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος, η αρχική άδεια διαμονής στα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία έχει αιτηθεί οικογενειακή επανένωση χορηγείται για δύο (2) έτη και ανανεώνεται ανά τριετία.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο συντηρών θα πρέπει να αποδεικνύει ότι εξακολουθεί να διατηρεί την οικογενειακή σχέση με τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειάς του και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές και φορολογικές του υποχρεώσεις.

3. Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο αρμόδιο, κατά περίπτωση, όργανο συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 74

Απόρριψη αίτησης, ανάκληση ή μη ανανέωση άδειας διαμονής

1. Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την έγκριση της οικογενειακής επανέ-

νωσης και την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής στα μέλη της οικογένειας.

β. Συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας.

γ. Ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

δ. Αποδειχθεί, από επίσημο έγγραφο αρμόδιας Ελληνικής Αρχής ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ότι διαπράχθηκε, με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

ζ. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος, προκειμένου να επιτευχθεί η είσοδος ή διαμονή στη χώρα ή η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής.

2. Κατά την ανάκληση ή τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας του συντηρούντος για λόγους δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, εξετάζονται, πέραν των ανωτέρω διατάξεων, καθώς και των σχετικών προβλέψεων του παρόντος Κώδικα, η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος που διεπράχθη και οι κίνδυνοι που προέρχονται από αυτό το άτομο.

3. Έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση που περιέρχεται στη γνώση των υπηρεσιών και για οποιοδήποτε περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

4. Για την απόρριψη αίτησης, την ανάκληση ή την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, ή σε περίπτωση λήψης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του συντηρούντος ή μελών της οικογένειάς του, συνεκτιμάται ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου, η διάρκεια διαμονής του στη χώρα, καθώς και η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 75

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας

1. Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος έχουν, εξίσου με αυτόν, δικαίωμα:

α. πρόσβασης στην εκπαίδευση,

β. πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών ή έργου κατά την πρώτη ανανέωση της άδειας διαμονής τους,

γ. πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη βασική και περαιτέρω κατάρτιση, καθώς και την επαγγελματική κατάρτιση.

2. Οι κάτοχοι αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση υπόκεινται στα γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 76

Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται, κατόπιν αίτησής τους, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, να

αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. παρέλευσης πενταετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του Κώδικα,

β. ενηλικίωσης.

2. Αυτοτελής άδεια διαμονής μπορεί να χορηγείται στα πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά δυνάμει οικογενειακής επανένωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του,

β. σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, εφόσον:

i. ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, επί τρία, τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα έτος έχει διανυθεί στη χώρα.

ii. συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας υπήρξε θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

Το κάθε μέλος της οικογένειας, υποβάλλει αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας διαμονής, εφόσον πληροί μία εκ των ανωτέρω προϋποθέσεων, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται για άλλους λόγους, εκτός της οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

4. Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίον έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

5. Για τα τέκνα που ενηλικιώνονται, η αυτοτελής άδεια διαμονής, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, είναι τριετής και δεν μπορεί να υπερβαίνει την συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους.

Η εν λόγω άδεια διαμονής, υπό την επιφύλαξη συνδρομής στο πρόσωπο του αιτούντος λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ανανεώνεται για επιπλέον τρία έτη με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης αυτοτελούς άδειας διαμονής.

Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα αυτού.

6. Σε περίπτωση που η αυτοτελής άδεια διαμονής ανανεωθεί για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί, μετά το πέρας των σπουδών του, να την ανανεώσει αυτοτελώς για ένα (1) έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα αυτού.

7. Η αυτοτελής άδεια διαμονής παρέχει στον κάτοχο της δικαίωμα άμεσης πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία-παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου, καθώς και σε σπουδές σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης.

Άρθρο 77

Για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στις διατάξεις των ως άνω άρθρων 69 έως και 76 ισχύουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 30.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78

Η ανανέωση άδειας διαμονής οικογενειακής επανένωσης ή αυτοτελούς άδειας διαμονής, για λόγους σπουδών δεν υπόκειται στις διατάξεις της περίπτωσης β΄ παρ. 2 του άρθρου 32 και της περίπτωσης β΄ παρ. 1 του άρθρου 33.

Άρθρο 79

Η ρύθμιση της παραγράφου 5 του άρθρου 76 καταλαμβάνει κάθε πολίτη τρίτης χώρας που κατά την ενηλικίωσή του διέμενε νόμιμα στην Ελλάδα με οριστικό τίτλο νόμιμης διαμονής ανεξάρτητα από την αρχή έκδοσής του.

Άρθρο 80

Ρυθμίσεις οικογενειακής επανένωσης όταν η σύσταση της οικογένειας συντελείται στην Ελλάδα

1. Σε περιπτώσεις τέλεσης γάμου μεταξύ πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στη Χώρα με άδεια διαμονής, στον ένα εκ των συζύγων και στα μέλη της οικογένειάς τους, που διαμένουν ήδη νόμιμα στη χώρα μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση.

2. Η διαμονή των ανήλικων τέκνων που γεννιούνται στην Ελλάδα καλύπτεται από την άδεια διαμονής του συντηρούντος γονέα μέχρις ότου υποβληθεί αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αυτά.

Άρθρο 81

Ρυθμίσεις μελών οικογένειας ομογενών

1. Στους συζύγους ομογενών, που είναι πολίτες τρίτων χωρών, χορηγείται άδεια διαμονής διάρκειας πέντε (5) ετών η οποία παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Οι άδειες διαμονής του παρόντος άρθρου χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι δυνατόν να ανανεώνονται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα και δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

2. Οι σύζυγοι ομογενούς, που είναι πολίτες τρίτων χωρών, δικαιούνται να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής, λόγω:

i. θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη Χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του,

ii. έκδοσης αμετάκλητης απόφασης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου και εφόσον ο γάμος διήρκεσε, έως την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής διαζυγίου ή της αγωγής ακύρωσης του γάμου, επί τρία, τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα έτος έχει διανυθεί στην Ελλάδα,

iii. συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής χορηγείται για ένα έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού.

3. Στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται και οι αλλογενείς σύζυγοι ομογενών από Αλβανία, το καθεστώς διαμονής των οποίων ρυθμίζεται από τις διατάξεις της απόφασης που εκδίδεται κατ'εφαρμογή του άρθρου 17 παρ. 4 του ν. 1975/1991.

4. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

Άρθρο 82

Είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα και εισέρχονται στην Ελλάδα, με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου ή θεώρηση εισόδου περιορισμένης εδαφικής ισχύος, όπου αυτή απαιτείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 1.1 του Κανονισμού (ΕΚ) 539/2001 του Συμβουλίου ή διαμένουν νόμιμα, με οριστικό ή προσωρινό τίτλο διαμονής, ο οποίος έχει χορηγηθεί από τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας ή την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών χορηγείται «Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα», υπό την προϋπόθεση σταθερής διαμονής τους στη χώρα.

Το παραπάνω Δελτίο Διαμονής χορηγείται και σε πολίτες τρίτων χωρών που ήταν κάτοχοι Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς, ως αλλογενείς σύζυγοι Ομογενούς, καθώς και σε αναγνωρισμένους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Το Δελτίο Διαμονής χορηγείται με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων που αφορούν την έκδοση των αδειών διαμονής από τη μορφή του αυτοτελούς εγγράφου σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4018/ 2011.

2. Το Δελτίο Διαμονής είναι ατομικό και χορηγείται στα μέλη της οικογένειας της επόμενης παραγράφου, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπό την επιφύλαξη εξέτασης λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας και συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας πρέπει να είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας και να θεμελιώνεται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά. Προηγούμενες ποινικές καταδίκες δεν αποτελούν αυτοτελώς λόγους για τη λήψη τέτοιων μέτρων. Η προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά το μέτρο πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή, που στρέφεται κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας. Αιτιολογίες που δεν συνδέονται με τα στοιχεία της υπόθεσης ή στηρίζονται σε εκτιμήσεις γενικής πρόληψης δεν γίνονται αποδεκτές.

3. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα, που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής, κατά την παράγραφο 1, οφείλει να καταθέσει αίτηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος στις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας, σε διάστημα τριών μηνών, από την ημερομηνία εισόδου στη Χώρα ή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία σύναψης του γάμου. Σε περίπτωση μη υποβολής της αίτησης εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία εισόδου ή σύναψης του γάμου, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο ύψους πενήντα (50) ευρώ. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, με τα οποία:

α. Αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με τον Έλληνα.

β. Αποδεικνύει στις περιπτώσεις β' και γ' της περίπτωσης λε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος ότι συντρέχει η προϋπόθεση του συντηρούμενου μέλους, δηλαδή ότι υποστηρίζεται υλικά από τον Έλληνα ή τον έτερο των συζύγων που είναι πολίτης τρίτης χώρας.

Ειδικότερα, θα πρέπει να αποδεικνύει ότι θα συντηρείται από τον Έλληνα και ότι συντηρούνταν ή ζούσε υπό τη στέγη του ετέρου των συζύγων που είναι πολίτης τρίτης χώρας στη χώρα καταγωγής ή ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι υγείας που καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα.

4. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία και χορηγεί το Δελτίο Διαμονής.

5. Το Δελτίο Διαμονής έχει διάρκεια πέντε έτη. Το αδιόλειπτο της διαμονής δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν συνολικά τους έξι μήνες ετησίως, ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα συναπτών μηνών κατ' ανώτατο όριο, για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια, σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση ή τοποθέτηση σε άλλο κράτος-μέλος ή τρίτη χώρα.

Άρθρο 83 **Μόνιμη διαμονή**

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα τα οποία διαμένουν νομίμως στη Χώρα με τον Έλληνα για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη Χώρα. Το δικαίωμα αυτό δεν υπόκειται στους όρους που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου. Διακοπή της διαμονής, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα έτη, από τη λήξη του Δελτίου Διαμονής δεν θίγει το δικαίωμα απόκτησης Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

2. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση δύο μήνες πριν από τη λήξη της ισχύος του Δελτίου Διαμονής του στην κατά το άρθρο 8 υπηρεσία, σε διάστημα τριών μηνών, από την ημερομηνία εισόδου στη Χώρα. Σε περίπτωση μη υποβολής της αίτησης εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία λήξης του Δελτίου Διαμονής, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο ύψους, πενήντα (50) ευρώ. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Το Δελτίο Μόνιμης Διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, και ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας πρέπει να είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας και να θεμελιώνεται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά. Προηγούμενες ποινικές καταδίκες δεν αποτελούν αυτοτελώς λόγους για τη λήψη τέτοιων μέτρων. Η προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά το μέτρο πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και ακούστως σοβαρή απειλή, που στρέφεται κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας. Αιτιολογίες που δεν συνδέονται με τα στοιχεία της υπόθεσης ή

στηρίζονται σε εκτιμήσεις γενικής πρόληψης δεν γίνονται αποδεκτές.

Το Δελτίο Διαμονής χορηγείται με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων που αφορούν την έκδοση των αδειών διαμονής υπό τη μορφή του αυτοτελούς εγγράφου σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4018/ 2011.

4. Μετά την απόκτηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής η απώλεια του δικαιώματος, επέρχεται μόνο σε περίπτωση απουσίας του ενδιαφερόμενου από την Ελλάδα, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο (2) συναπτά έτη.

Άρθρο 84 **Προϋποθέσεις διατήρησης δικαιώματος διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα**

1. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα διατηρούν προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής όταν:

α. Ο Έλληνας αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στην Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του.

β. Εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, πριν την υποβολή αίτησης αγωγής διαζυγίου, εκ των οποίων το ένα έτος στην Ελλάδα ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σε έναν από τους συζύγους που είναι πολίτης τρίτης χώρας.

γ. Συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

δ. Ο ένας εκ των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

2. Το δικαίωμα διαμονής των προσώπων της παραγράφου 1 διατηρείται, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρόσωπα αυτά αποδεικνύουν την ιδιότητά τους ως μισθωτών ή την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, ή αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, καθώς και ότι έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα, ή, τέλος αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της ήδη συσταθείσης, στην Ελλάδα, οικογένειας ενός προσώπου, το οποίο πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

3. Το μέλος της οικογένειας Έλληνα που πληροί τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και επιθυμεί τη χορήγηση Προσωποπαγούς Δικαιώματος Διαμονής, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής στην κατά το άρθρο 8 υπηρεσία, σε διάστημα δύο μηνών, αφότου συμβεί το γεγονός, ως απόρροια του οποίου διατηρείται το προσωποπαγές δικαίωμα, να υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές, σχετική αίτηση η οποία θα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

4. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η οικεία υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία χορηγεί προσωποπαγή άδεια διαμονής.

5. Η προσωποπαγής άδεια διαμονής έχει διάρκεια πέντε (5) έτη και ανανεώνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά.

6. Πολίτες τρίτων χωρών που διέμεναν νόμιμα στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα και μετά τη σύναψη γάμου με έτερο πολίτη τρίτης χώρας ή Έλληνα πολίτη μετέβαλλαν το καθεστώς διαμονής τους και έλαβαν είτε άδεια διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης είτε δελτίο διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, έχουν τη δυνατότητα να επανέλθουν στο προηγούμενο καθεστώς διαμονής τους, εφόσον:

α. Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο Έλληνας αποβιώσει και δεν δικαιούνται αυτοτελές ή προσωποπαγές αντίστοιχα δικαίωμα διαμονής.

β. Εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου και δεν δικαιούνται αυτοτελές ή προσωποπαγές αντίστοιχα δικαίωμα διαμονής.

Η ανωτέρω δυνατότητα παρέχεται και σε όσα από τα μέλη της οικογένειάς τους διέμεναν νόμιμα στη χώρα και μετέβαλλαν αντίστοιχα το καθεστώς διαμονής τους.

Άρθρο 85

Γενικές διατάξεις περί Δελτίων Διαμονής, Μόνιμης Διαμονής και Προσωποπαγών Αδειών Διαμονής πολιτών τρίτης χώρας

1. Η έκδοση του Δελτίου Διαμονής, του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής και της Προσωποπαγούς Άδειας Διαμονής δεν υπόκειται σε καταβολή παραβόλου.

2. Ο [η] σύζυγος ανεξαρτήτως ιθαγένειας και οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 82, που κατέχουν Δελτίο Διαμονής έχουν πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργου και επαγγελματική δραστηριότητα.

3. Οι κάτοχοι Δελτίου Μόνιμης Διαμονής και Προσωποπαγούς Δικαιώματος Διαμονής έχουν πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργου και επαγγελματική δραστηριότητα.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, οι πολίτες τρίτων χωρών μέλη οικογένειας Έλληνα απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες της Ένωσης, εφόσον έχουν δικαίωμα διαμονής ή μόνιμης διαμονής.

Άρθρο 86

Μη αναγνώριση δικαιώματος - Απώλεια δικαιώματος διαμονής

1. Το Δελτίο Διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 24, και στις περιπτώσεις που:

α. Αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο Ελληνικής Αρχής ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα και γενικά ότι στοιχειοθετείται κατάχρηση δικαιώματος ή απάτη, όπως στην περίπτωση εικονικού γάμου.

β. Ο Έλληνας και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

γ. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του Κώδικα αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί το Δελτίο Διαμονής ή Μόνιμης Διαμονής.

Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου.

2. Εφόσον αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής απορρίπτεται ή χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 έως 41 του ν. 3907/2011. Ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις και όρους έκδοσης των αποφάσεων επιστροφής σε βάρος πολιτών τρίτων χωρών μελών οικογένειας Έλληνα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 24 του π.δ. 106/2007 (Α' 135).

Άρθρο 87

Γονείς και ανήλικα αδέρφια ημεδαπών

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται το Δελτίο Διαμονής της παραγράφου 1 του άρθρου 82 σε γονείς ανήλικων ημεδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του τρόπου κτήσης εκ μέρους των τέκνων τους της ελληνικής ιθαγένειας. Το ίδιο Δελτίο Διαμονής χορηγείται και σε ανήλικα αδέρφια των ως άνω ημεδαπών. Ως προς τη διαδικασία και τους λοιπούς όρους χορήγησης και ανανέωσης του Δελτίου Διαμονής γονέα ή ανήλικου αδελφού ημεδαπού εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των άρθρων 82 έως 86.

ΤΜΗΜΑ Ε'

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΗΣ 25ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003 ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/51/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 2011 ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 88

Πεδίο Εφαρμογής

1. Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

2. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) Έχουν άδεια διαμονής για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

β) Έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει προσωρινής προστασίας ή ζητούν την άδεια να διαμείνουν για τον ίδιο λόγο και αναμένουν την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς τους.

γ) Έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει μορφών προστασίας εκτός της διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις ή την εθνική νομοθεσία ή ζητούν την άδεια να διαμείνουν για τον ίδιο

λόγο και αναμένουν απόφαση σχετικά με το καθεστώς τους.

δ) Έχουν υποβάλει αίτηση για να τους χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί σχετική απόφαση.

ε) Έχουν προσωρινό καθεστώς διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, καθώς και στα μέλη της οικογένειας που τους συνοδεύουν, όπου αυτό προβλέπεται.

στ) Απολαύουν νομικού καθεστώτος υποκειμένου στη σύμβαση της Βιέννης του 1961 περί των διπλωματικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), της σύμβασης της Βιέννης του 1963 περί των προξενικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν. 90/1975 (Α' 150).

3. Το παρόν εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α) Διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατών-μελών της Κοινότητας ή της Κοινότητας και των κρατών-μελών της αφενός και τρίτων χωρών αφετέρου.

β) Διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών.

γ) Της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί Εγκαταστάσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1955, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1426/1984 (Α' 32) και της παραγράφου 11 του παραρτήματος της Σύμβασης περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125).

Άρθρο 89

Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος

1. Στον πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα, νόμιμα και αδιάλειπτα, κατά τα πέντε (5) έτη αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, χορηγείται το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Διαθέτει εισόδημα, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προσαυξημένο κατά 10% για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, συνυπολογιζόμενου τυχόν ποσού προερχόμενου από επίδομα τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας. Ο τακτικός χαρακτήρας του ανωτέρω εισοδήματος αποδεικνύεται ιδίως από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεών του.

β. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του.

γ. Πληροί όρους ένταξης στην ελληνική κοινωνία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 90 παράγραφος 2.

2. Οι περίοδοι διαμονής που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 88 δεν

λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της ανωτέρω πενταετούς περιόδου.

Ειδικώς περίοδοι διαμονής για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά το ήμισυ για τον υπολογισμό της ίδιας περιόδου.

Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, στον υπολογισμό της περιόδου της παραγράφου 1 λαμβάνεται υπόψη το ήμισυ της περιόδου μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει της οποίας χορηγήθηκε το καθεστώς διεθνούς προστασίας και της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας διαμονής κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 ή ολόκληρη η περίοδος, εφόσον υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες.

3. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου.

4. Το Υπουργείο Εσωτερικών και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης, καθώς και για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Η ενημέρωση πραγματοποιείται ιδίως μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες των ανωτέρω φορέων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για την ενημέρωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μεριμνά και η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 90

Απόκτηση του καθεστώτος και χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος

1. Εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος στο αρμόδιο κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου όργανο, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Οι όροι ένταξης ενός πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική κοινωνία, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 89, πληρούνται στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) εφόσον αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας και γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού σύμφωνα με το άρθρο 107 ή

β) εφόσον είναι κάτοχοι δελτίου μόνιμης διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα ή

γ) εφόσον υπάρχει σχετική εισήγηση από επιτροπή πολιτογράφησης του άρθρου 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5Α του ίδιου Κώδικα ή

δ) εφόσον διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα για δώδεκα (12) έτη.

3. Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι εκείνο που χορήγησε την τελευταία άδεια διαμονής. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση

της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι ο Γενικός Γραμματέας της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά την παραλαβή της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας παραδίδει την άδεια διαμονής δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η οποία διαβιβάζεται στην Υπηρεσία Ασύλου και παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

4. Το αρμόδιο όργανο, αφού ζητήσει τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, εξετάζει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 89.

5. Το αρμόδιο όργανο, αφού λάβει υπόψη την ανωτέρω γνώμη, εκδίδει σχετική απόφαση, το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τρεις μήνες και μόνο εφόσον συντρέχουν αιτιολογημένα ειδικές προϋποθέσεις. Σε περίπτωση θετικής απόφασης, χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) με αρ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών, όπως ισχύει. Στον τίτλο «τύπος άδειας» αναγράφεται «επί μακρόν διαμένων - ΕΕ». Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, στο πεδίο «Παρατηρήσεις» της άδειας διαμονής αναγράφεται: «Έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία από την Ελληνική Δημοκρατία στις (ημερομηνία)».

6. Όταν χορηγείται άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος σε δικαιούχο διεθνούς προστασίας κάτοχο άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος εκδοθείσας από άλλο κράτος-μέλος, στην άδεια διαμονής αναγράφεται και η ως άνω παρατήρηση που αναφέρει το κράτος-μέλος χορήγησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Πριν την αναγραφή της εν λόγω παρατήρησης, το αρμόδιο όργανο ζητά από το κράτος-μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση να παράσχει πληροφορίες σχετικά με το εάν ο επί μακρόν διαμένων είναι ακόμα δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Αν η διεθνής προστασία έχει αρθεί με τελεσίδικη απόφαση του ως άνω κράτους-μέλους, η σχετική παρατήρηση δεν αναγράφεται. Στην περίπτωση που άλλο κράτος-μέλος ζητεί την παροχή των ως άνω πληροφοριών η Υπηρεσία Ασύλου απαντά το αργότερο εντός μηνός από την παραλαβή της αίτησης παροχής πληροφοριών.

7. Το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος είναι μόνιμο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 93 του παρόντος.

Άρθρο 91

Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος

1. Η άδεια διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος έχει διάρκεια ισχύος πέντε έτη, η οποία ανανεώνεται για πέντε έτη κάθε φορά, χωρίς την ανάγκη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 89.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο επί μακρόν διαμένων υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη της, στην αρμόδια υπηρεσία για την παραλαβή της αίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 92

Απορρίψη αίτησης για την χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας

1. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

2. Η εξέταση των λόγων που αφορούν τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για την εξέταση του αιτήματος απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος και τη χορήγηση της άδειας διαμονής.

3. Κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης εξετάζονται η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος κατά της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας ή ο κίνδυνος που προέρχεται από το εν λόγω πρόσωπο, συνεκτιμώντας τη διάρκεια της διαμονής και την ύπαρξη δεσμών με τη χώρα. Η άρνηση χορήγησης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

Άρθρο 93

Ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος

1. Ο επί μακρόν διαμένων δεν δικαιούται να διατηρεί το καθεστώς, εφόσον:

α. Αποδειχθεί ότι έχει συμπράξει δολίως στην απόκτηση του καθεστώτος.

β. Έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής στο πρόσωπό του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95.

γ. Έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ε.Ε. για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα διαδοχικών μηνών.

δ. Συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα των αδικημάτων που έχει διαπράξει, έστω κι αν η απειλή αυτή δεν αποτελεί λόγο επιστροφής κατά την έννοια του άρθρου 95.

ε. Έχει αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής στα άλλα κράτη-μέλη, δυνάμει της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ.

στ. Αποδειχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, ότι έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ελλάδας για διάστημα που υπερβαίνει τα έξι έτη.

ζ. Ανακληθεί ή απορριφθεί αίτηση ανανέωσης καθεστώτος διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 14 παρ. 3 και 19 παρ.3 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ. Η Υπηρεσία Ασύλου ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε περίπτωση ανάκλησης ή μη ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατόχου άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος.

2. Η λήξη της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος δεν αποτελεί, αυτοτελώς, λόγο ανάκλησης ή απώλειας του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος.

3. Όταν η ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος δεν δικαιολογούν τη λήψη μέτρου επιστροφής κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 95, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να υποβάλει αίτηση για άλλο λόγο, εκτός της απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, χωρίς να απαιτείται χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου. Σε περίπτωση δικαιούχου διεθνούς προστασίας ενημερώνεται η Υπηρεσία Ασύλου προκειμένου να

του επαναχορηγήσει την άδεια διαμονής δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 94

Επανάκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει απολέσει το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, μπορεί να ζητήσει την επανάκτησή του, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. όταν έχει απολέσει το καθεστώς λόγω απουσίας από το έδαφος της Ε.Ε. για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα διαδοχικών μηνών ή

β. όταν έχει απολέσει το καθεστώς στην Ελλάδα, λόγω χορήγησης του καθεστώτος αυτού σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Για την επανάκτηση του καθεστώτος, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση στο όργανο που του είχε χορηγήσει αρχικά το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 136.

3. Κατά τα λοιπά, ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 90 και 91.

Άρθρο 95

Επιστροφή - προστασία από την επιστροφή

1. Η επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος επιτρέπεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 16 έως 41 του ν. 3907/2011, όταν συνιστά ενεστώσα και ειδικά αιτιολογημένη απειλή κατά της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας.

2. Η απόφαση επιστροφής δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

3. Κατά την εξέταση των λόγων που δικαιολογούν την λήψη μέτρου επιστροφής στο πρόσωπο του επί μακρόν διαμένοντος συνεκτιμώνται:

α. Η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα.

β. Οι επιπτώσεις στον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του.

γ. Οι δεσμοί με τη χώρα διαμονής ή η απουσία δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

δ. Η ηλικία του ενδιαφερόμενου προσώπου.

4. Στην περίπτωση που η επιστροφή αφορά δικαιούχο διεθνούς προστασίας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος ζητείται από το κράτος-μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση της παραγράφου 6 του άρθρου 90 να επιβεβαιώσει εάν το εν λόγω άτομο εξακολουθεί να δικαιούται διεθνούς προστασίας στο κράτος αυτό. Στην περίπτωση που κράτος-μέλος υποβάλει σχετική αίτηση παροχής πληροφοριών η Υπηρεσία Ασύλου οφείλει να απαντήσει εντός μηνός από την παραλαβή της αίτησης.

5. Εάν ο επί μακρόν διαμένων εξακολουθεί να δικαιούται διεθνούς προστασίας στο κράτος-μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση της παραγράφου 4 του άρθρου 5, επιστρέφεται στο κράτος αυτό. Κατά παρέκκλιση, ο επί μακρόν διαμένων μπορεί, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, να επιστραφεί σε χώρα διαφορετική από το κράτος-μέλος που του χορήγησε διεθνή προστασία, εφόσον πληροί τους όρους του άρθρου 21 παρ. 2 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

6. Στην περίπτωση που κράτος-μέλος επιστρέφει πολίτη τρίτης χώρας επί μακρόν διαμένοντα που του έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας στην

Ελλάδα, το οποίο είναι σε ισχύ, η χώρα με την επιφύλαξη εφαρμογής της ευρωπαϊκής ή εθνικής νομοθεσίας και της αρχής της ενότητας της οικογένειας, επιτρέπει άμεσα την επανεισδοχή του και των μελών της οικογένειάς του χωρίς διατυπώσεις.

7. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Άρθρο 96

Δικαίωμα προσφυγής

1. Η απόφαση απόρριψης αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, ανάκλησης της άδειας διαμονής ή επιστροφής πρέπει να αιτιολογείται. Η απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος ενημερώνεται με έγγραφο κοινοποίησης για τα, κατά το παρόν άρθρο, μέσα προστασίας, καθώς και για την προθεσμία άσκησής τους.

2. Για τις αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος, ασκείται αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει.

3. Κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, της ανάκλησης ή μη ανανέωσής της, της απώλειας του καθεστώτος ή της απόφασης επιστροφής, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει.

4. Για την άσκηση του ένδικου μέσου κατά της απόφασης επιστροφής, χορηγείται στον επί μακρόν διαμένοντα που δεν διαθέτει επαρκείς πόρους για το σκοπό αυτόν, το ευεργέτημα πενίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 97

Δικαιώματα και υποχρεώσεις επί μακρόν διαμένοντος

1. Ο επί μακρόν διαμένων απολαύει ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α. Την πρόσβαση στη μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και τους όρους απασχόλησης και εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής. Δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

β. Την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, περιλαμβανομένων των υποτροφιών σπουδών.

γ. Την αναγνώριση επαγγελματικών διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων.

δ. Την κοινωνική ασφάλεια και τα βασικά πλεονεκτήματα της κοινωνικής αρωγής και προστασίας, όπως αυτά οριοθετούνται στο πλαίσιο ιδίως του ν. 4051/1960 «Περί ενισχύσεως απροστάτευτων παιδών» (Α' 68), του ν.δ. 57/ 1973 «Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπαιθών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων» (Α' 149), του ν. 1302/ 1982 «Για την επικύρωση της Διεθνούς Σύμβασης εργασίας αρ.103/1952 (Α' 133), του ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των παιδιών» (Α' 192) και του ν. 3454/2006 «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις» (Α' 75).

ε. Τις φορολογικές διευκολύνσεις.

στ. Την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που βρίσκονται στη διάθεση του κοινού και την πρόσβαση στις διαδικασίες απόκτησης στέγης.

ζ. Την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση της οποίας τα μέλη ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, περιλαμβανομένων και των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από αυτόν τον τύπο οργάνωσης, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας.

η. Την ελεύθερη κίνηση και εγκατάσταση στο σύνολο της Επικράτειας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 παράγραφος 1.

2. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στις διατάξεις των στοιχείων β', δ', ε', στ' και ζ' της παραγράφου 1 ασκείται στις περιπτώσεις που ο τόπος κατοικίας του επί μακρόν διαμένοντος ή των μελών της οικογένειας, για τα οποία αυτός ζητά την παροχή των ως άνω δικαιωμάτων, ευρίσκεται εντός της Επικράτειας της χώρας.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται ως προς την:

α. Πρόσβαση σε μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ασκείται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ..

β. Πρόσβαση στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, για την οποία μπορεί να απαιτείται να αποδείξει ο επί μακρόν διαμένων την απαιτούμενη για το σκοπό αυτόν γλωσσική επάρκεια.

γ. Είσοδο στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, για την οποία απαιτείται η προηγούμενη εκπλήρωση των εκπαιδευτικών προϋποθέσεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

4. Όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας οι παράγραφοι 1(δ) και 3 εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

Άρθρο 98

Δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ο επί μακρόν διαμένων, ο οποίος έχει αποκτήσει το καθεστώς αυτό σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να διαμένει, υπό όρους, στη χώρα για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, για τους ακόλουθους λόγους:

α. Για την άσκηση μισθωτής δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων θα πρέπει να έχει συνάψει σύμβαση εργασίας, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

β. Για την άσκηση μη μισθωτής δραστηριότητας, καθώς και για τα οικονομικώς ανεξάρτητα άτομα. Στις περιπτώσεις αυτές, για τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των οικείων αδειών διαμονής, εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

γ. Για σπουδές. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων θα πρέπει να έχει εγγραφεί ή να έχει γίνει

αποδεκτός προς εγγραφή στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, σύμφωνα με το άρθρο 33. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

δ. Για την επαγγελματική κατάρτιση. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων θα πρέπει να έχει γίνει δεκτός από Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και να του έχει χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον αρμόδιο φορέα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του παρόντος Κώδικα. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται, αναλόγως, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

2. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής στις παραπάνω περιπτώσεις, απαιτείται να αποδεικνύεται ότι ο ενδιαφερόμενος διαθέτει:

α. Επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

β. Ασφάλιση ασθενοείας που να καλύπτει κινδύνους παρόμοιους με εκείνους των ημεδαπών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

3. Στις περιπτώσεις των στοιχείων α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δίνεται προτεραιότητα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία και τους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα και λαμβάνουν επίδομα ανεργίας.

4. Για τη χορήγηση της αντίστοιχης άδειας διαμονής, τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υποβάλλουν αίτηση το αργότερο εντός τριών μηνών από την είσοδό τους στη χώρα στο αρμόδιο όργανο, εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

5. Αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος Κώδικα. Η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εξετάζει την αίτηση και, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις και δεν συντρέχουν λόγοι που αφορούν τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 του παρόντος, εκδίδει απόφαση, με την οποία χορηγεί την αντίστοιχη άδεια διαμονής. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο σημείο επαφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 του παρόντος.

6. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών, αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Αν η αίτηση συνοδεύεται από ελλιπή δικαιολογητικά ή συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες και μέχρι τρεις επιπλέον μήνες. Το αρμόδιο όργανο ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

7. Η διάρκεια ισχύος της εν λόγω άδειας διαμονής, καθώς και η διαδικασία ανανέωσής της καθορίζονται,

κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

8. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους παρακάτω πολίτες τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α. Μισθωτούς εργαζόμενους που απασχολούνται από φορέα παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παρ.1 του άρθρου 18 του παρόντος Κώδικα.

β. Φορείς παροχής διασυνοριακών υπηρεσιών.

9. Πολίτες τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να εισέλθουν στη χώρα για εποχιακή εργασία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

10. Για τα θέματα που αφορούν στην κοινωνική ασφάλεια των πολιτών τρίτων χωρών με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος και ασκούν το δικαίωμα διαμονής τους στην Ελλάδα, δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, ισχύει το ενωσιακό δίκαιο στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας.

11. Σε περίπτωση σχετικής αίτησης από άλλο κράτος-μέλος, το αρμόδιο όργανο εκδίδει εντός τριών μηνών τροποποιημένη κατά το σκέλος της παρατήρησης της παραγράφου 5 του άρθρου 90 άδεια επί μακρόν διαμένοντος.

12. Αν χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας σε πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο άλλο κράτος-μέλος έχει προηγουμένως χορηγήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, η Υπηρεσία Ασύλου ζητεί από το κράτος-μέλος που έχει εκδώσει την άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος να την τροποποιήσει ούτως ώστε να περιληφθεί και η παρατήρηση που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 90.

Άρθρο 99

Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένον σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να συνοδεύεται ή να επανενωθεί με τα μέλη της οικογένειάς του εφόσον η οικογένεια είχε ήδη συγκροτηθεί στο άλλο κράτος-μέλος.

Τα ανωτέρω μέλη οικογένειας υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής, στην αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, το αργότερο εντός τριών μηνών από την είσοδό τους στη χώρα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 8. Η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εξετάζει την αίτηση και, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις και δεν συντρέχουν λόγοι που αφορούν τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 του παρόντος, εκδίδει απόφαση, με την οποία χορηγεί άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση η οποία ακολουθεί την τύχη

της άδειας διαμονής του συντηρούντος. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο σημείο επαφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 του παρόντος.

Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών, αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Αν η αίτηση συνοδεύεται από ελλιπή δικαιολογητικά ή σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών λόγων, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες και μέχρι τρεις (3) επιπλέον μήνες. Το αρμόδιο όργανο ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

3. Σε περίπτωση που η οικογένεια συγκροτήθηκε μετά την άσκηση του δικαιώματος διαμονής στην Ελλάδα, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 69 έως 77.

Άρθρο 100

Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα μέλη της οικογένειάς του, για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας

1. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε επί μακρόν διαμένοντα ή σε μέλη της οικογένειάς του δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας. Η εξέταση των λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια της Χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την εξέταση του αιτήματος για τη χορήγηση της οικείας άδειας διαμονής.

2. Κατά την εξέταση των θεμάτων που αφορούν στη δημόσια τάξη ή δημόσια ασφάλεια, εξετάζονται η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος ή ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύει το εν λόγω πρόσωπο. Η άρνηση χορήγησης της άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

3. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μέλη της οικογένειάς του δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας υγείας.

Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο πολίτης τρίτης χώρας πάσχει από ασθένεια, από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνσή του από το έδαφος της χώρας.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος εφαρμόζονται και για τις ανωτέρω άδειες διαμονής.

Άρθρο 101

Δικαιώματα και υποχρεώσεις πολιτών τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής στην Ελλάδα

1. Οι πολίτες τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής

Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς στους τομείς και υπό τους όρους του άρθρου 97.

2. Οι πολίτες τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα με σκοπό την άσκηση μισθωτής δραστηριότητας, δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, δεν επιτρέπεται, κατά το πρώτο δωδεκάμηνο, να απασχοληθούν σε άλλη ειδικότητα από εκείνη, για την οποία τους χορηγήθηκε η αρχική άδεια διαμονής, καθώς και να μεταβάλουν τον ασφαλιστικό τους φορέα.

3. Τα πρόσωπα που εισέρχονται στη χώρα δυνάμει των στοιχείων γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του παρόντος επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

4. Τα μέλη της οικογένειας που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου υπόκεινται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του άρθρου 75.

Άρθρο 102

Ανάκληση της άδειας διαμονής και υποχρέωση επανεισδοχής

1. Έως ότου ο πολίτης τρίτης χώρας αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, η άδεια διαμονής του δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται και ο ενδιαφερόμενος και τα μέλη της οικογένειάς του υποχρεούνται να εγκαταλείψουν το έδαφος της χώρας, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 100.

β. Όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων 98 και 99 δεν πληρούνται πλέον.

γ. Όταν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν διαμένει νομίμως στη χώρα.

2. Αν ληφθεί ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον αφορά, οφείλει να επιστρέψει αμέσως στο πρώτο κράτος-μέλος που του χορήγησε το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος.

3. Στην περίπτωση που ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ληφθεί από δεύτερο κράτος-μέλος και αφορά σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος έχει υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και ασκεί το δικαίωμα διαμονής του στο δεύτερο κράτος-μέλος, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές οφείλουν να επιτρέψουν αμέσως και χωρίς διατυπώσεις, την επανεισδοχή αυτού και των μελών της οικογένειάς του στην Ελλάδα.

4. Μέχρι να αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και με την επιφύλαξη της υποχρέωσης επανεισδοχής που προβλέπεται στην παράγραφο 2, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές μπορούν να απομακρύνουν τον πολίτη τρίτης χώρας από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 95 του παρόντος και δυνάμει των εγγυήσεων του άρθρου αυτού, για σοβαρούς λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές προβαίνουν σε διαβούλευση με τις αντίστοιχες αρχές του πρώτου κράτους-μέλους.

Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της ανωτέρω διαβούλευσης, ζητούν, από το πρώτο κράτος-μέλος,

τις αναγκαίες πληροφορίες για την έκδοση και εκτέλεση της απόφασης απέλασης.

5. Οι αποφάσεις επιστροφής, βάσει των στοιχείων β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, δεν συνοδεύονται από μόνιμη απαγόρευση διαμονής.

6. Σε περίπτωση που ληφθεί ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ζητήσουν την επανεισδοχή του στο κράτος-μέλος που είχε χορηγήσει το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, ο πολίτης τρίτης χώρας και τα μέλη της οικογένειάς του διατηρούν το δικαίωμα να μετακινηθούν προς ένα τρίτο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η παράγραφος 4 του παρόντος δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας με άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος από άλλο κράτος-μέλος, εκτός εάν εντωμεταξύ έχει αρθεί η διεθνής προστασία ή εάν το πρόσωπο για το οποίο πρόκειται εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο άρθρο 21 παρ. 2 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ. Η παρούσα παράγραφος ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 21 παρ. 1 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

Άρθρο 103

Απόκτηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής ως επί μακρόν διαμένον σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ρυθμίσεων του άρθρου 98. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο πρώτο κράτος-μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 98.

Άρθρο 104

Σημείο επαφής

1. Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή των πληροφοριών που καθορίζονται στο παρόν.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας υποχρεούνται να ενημερώνουν τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών για τις αιτήσεις που υποβάλλονται και τις άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 98, 102 και 103.

3. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη υποχρεούται να ενημερώνει τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών για τις αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται σε βάρος των πολιτών τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένοντες άλλου κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Υπηρεσία Ασύλου παρέχει κάθε απαραίτητη πληροφορία στο ελληνικό σημείο επαφής σχετικά με τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 105 **Ειδικές διατάξεις**

Οι πολίτες τρίτης χώρας που έχουν λάβει άδεια διαμονής αόριστης ή δεκαετούς διάρκειας, βάσει των διατάξεων των νόμων 2910/2001 (Α' 91) και 3386/2005 και των αντίστοιχων διατάξεων του Κώδικα, δεν απολαύουν των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 88 έως και 103.

Άρθρο 106

Για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στις διατάξεις των ως άνω άρθρων 88 έως και 105 ισχύουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 30 του παρόντος Κώδικα.

Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλόγως στους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς στους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 114/2010 (Α'195), 96/2008, 61/1999 (Α'63) και του ν.1975/1991 (Α'184).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 107

Αποδεικτικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος

1. Η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού αποδεικνύεται με έναν από τους ακόλουθους τίτλους: α) τίτλο αποφοίτησης της υποχρεωτικής τουλάχιστον εκπαίδευσης ελληνικών σχολείων στην Ελλάδα, β) τίτλο αποφοίτησης από λύκεια του εξωτερικού τα οποία ανήκουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, γ) αναγνωρισμένο τίτλο αποφοίτησης από τμήματα ελληνικής γλώσσας πανεπιστημίων του εξωτερικού, δ) πιστοποιητικό ελληνομάθειας επιπέδου τουλάχιστον Β1 που εκδίδεται σύμφωνα με το π.δ. 60/2010 και ε) ειδικό πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού μετά από επιτυχή εξέταση που διενεργείται με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την πιστοποίηση της ελληνομάθειας.

2. Οι κάτοχοι πιστοποιητικού ελληνομάθειας επιπέδου Α, που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 363/1998 (Α' 242), ή Α2, που εκδίδεται σύμφωνα με το π.δ. 60/2010 (Α' 98), θεωρείται ότι διαθέτουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού προκειμένου να υπαχθούν στις διατάξεις του π.δ. 150/2006 (Α' 160), εφόσον επιπρόσθετα λάβουν πιστοποίηση της επαρκούς γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται από την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

3. Η διαδικασία απόκτησης του ειδικού πιστοποιητικού επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, καθώς και η πιστοποίηση από τη ΓΓΔΒΜ της επαρκούς γνώσης στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για τους κατόχους πιστοποιητικού ελληνομάθειας επιπέδου Α ή Α2, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με απόφαση

των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Στις εξετάσεις για την απόκτηση των πιστοποιητικών που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, μπορούν να συμμετέχουν όσοι πολίτες τρίτων χωρών διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορούν να εξαιρούνται από τη διαδικασία των εξετάσεων για την απόκτηση των πιστοποιητικών που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου πολίτες τρίτων χωρών που έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει την παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, ιδίως στο πλαίσιο προγραμμάτων ένταξης που απευθύνονται σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι τίτλων διαμονής μακράς διάρκειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε άλλο ζήτημα που αφορά τη διοργάνωση και το περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

6. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο παράβολο υπέρ του Δημοσίου. Το ύψος του παραβόλου και η διαδικασία καταβολής του καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 108

Άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς

Σε ενήλικες πολίτες τρίτων χωρών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς έξι τάξεις ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα, πριν τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους και διαμένουν νόμιμα στη χώρα χορηγείται, εφόσον προσκομιστούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, άδεια διαμονής πενταετούς διάρκειας η οποία παρέχει στον κάτοχό της τα δικαιώματα του άρθρου 97.

Η άδεια διαμονής ανανεώνεται για πέντε έτη, κάθε φορά με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής.

Η εν λόγω άδεια, μπορεί να ανανεωθεί, υπό τους όρους του παρόντος Κώδικα, οποτεδήποτε κατά το διάστημα ισχύος της, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εάν συντρέχουν στο πρόσωπο του κατόχου οι λόγοι που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 93.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2009/50/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 109 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται να τους επιτραπεί η είσοδος και

διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια για το σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) έχουν λάβει τίτλο διαμονής που τους επιτρέπει να διαμείνουν στην Ελλάδα δυνάμει προσωρινής προστασίας ή έχουν αιτηθεί να παραμείνουν για τον ίδιο λόγο και αναμένουν την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς τους,

β) απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 96/2008 προεδρικού διατάγματος «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των πολιτών τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους» (Α' 152), όπως ισχύει,

γ) απολαμβάνουν προστασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τις διεθνείς υποχρεώσεις ή έχουν αιτηθεί προστασία σύμφωνα με τα προηγούμενα και για των οποίων την αίτηση δεν έχει ληφθεί ακόμη οριστική απόφαση,

δ) υποβάλλουν αίτηση για άδεια διαμονής στην Ελλάδα ως ερευνητές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα που ενσωματώνουν την Οδηγία 2005/71/ΕΚ της 12ης Οκτωβρίου 2005, «σχετικά με ειδική διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας» (ΕΕ L 289 της 3.11.2005),

ε) είναι μέλη οικογένειας πολιτών της Ένωσης που άσκησαν ή ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 106/2007 προεδρικού διατάγματος «Ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους» (Α' 106),

στ) απολαμβάνουν ευρωπαϊκό καθεστώς επί μακρόν διαμένοντες σε κράτος-μέλος σύμφωνα με διατάξεις του παρόντος Κώδικα που ενσωματώνουν την Οδηγία 2003/109/ΕΚ «σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες» (ΕΕ L 16/44 της 23.01.2004) και ασκούν το δικαίωμά τους να διαμένουν στην Ελλάδα, προκειμένου να ασκήσουν μισθωτή ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα,

ζ) εισέρχονται στην Ελλάδα βάσει δεσμεύσεων οι οποίες περιλαμβάνονται σε διεθνή συμφωνία για τη διευκόλυνση της εισόδου και της προσωρινής διαμονής ορισμένων κατηγοριών φυσικών προσώπων σε σχέση με εμπορικές και επενδυτικές δραστηριότητες,

η) έχουν γίνει δεκτοί στην Ελλάδα ως εποχιακοί εργαζόμενοι, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

θ) υπόκεινται σε δικαστική απέλαση ή σε διαδικασία επιστροφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3907/2011 (Α' 7) ή του ν. 3386/2005 (Α' 212), η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

ι) εμπίπτουν στις διατάξεις του υπ' αριθμ. 219/2000 προεδρικού διατάγματος «Μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που αποσπώνται για την εκτέλεση προσωρινής εργασίας στο έδαφος της Ελλάδας, στο πλαίσιο διεθνικής παροχής υπηρεσιών» (Α' 190), με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδη-

γία 96/71/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, καθ' όσο διάστημα είναι αποσπασμένοι στην Ελλάδα.

Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών και στα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εφόσον, δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών της αφενός και των τρίτων χωρών προέλευσής τους αφετέρου απολαμβάνουν δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμα με τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης.

3. Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή των κρατών-μελών της αφενός και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου, εφόσον σε αυτή απαριθμούνται επαγγέλματα τα οποία δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο παρόν Κεφάλαιο, προκειμένου, μέσω της προστασίας των ανθρωπίνων πόρων όσον αναπτυσσομένων χωρών είναι συμβαλλόμενα μέρη στις συμφωνίες αυτές, να διασφαλίζεται ότι η πρόσληψη πολιτών τους θα διενεργείται σύμφωνα με τους κανόνες της δεοντολογίας σε τομείς που πάσχουν από έλλειψη προσωπικού.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν θίγουν το δικαίωμα των αρμόδιων ελληνικών αρχών να εκδίδουν άδειες διαμονής, εκτός της «Μπλε κάρτας της Ε.Ε.», για οποιονδήποτε σκοπό σχετικό με την απασχόληση. Τέτοιες άδειες διαμονής δεν παρέχουν δικαίωμα διαμονής στα άλλα κράτη-μέλη, όπως προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο.

Άρθρο 110 **Ευνοϊκότερες διατάξεις**

Το παρόν Κεφάλαιο ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α) της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών της αφενός και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών-μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

Άρθρο 111 **Προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 112, πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αιτείται τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της Ε.Ε.», υπό τους όρους του παρόντος Κεφαλαίου, θα πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχος ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου που αναγνωρίζεται κατά τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία και να έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για το σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης. Η περίοδος ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον την αρχική διάρκεια της άδειας διαμονής. Οι αρμόδιες προξενικές αρχές της χώρας χορηγούν στον πολίτη τρίτης χώρας κάθε διευκόλυνση για τη χορήγηση της απαιτούμενης θεώρησης.

β) Να έχει συνάψει έγκυρη σύμβαση εργασίας με αντικείμενο την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους στην Ελλάδα, από την οποία να προκύπτει ότι η αμοιβή του δεν υπολείπεται του

κατώτατου ορίου μισθού για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης το οποίο προσδιορίζεται και δημοσιεύεται για το σκοπό αυτόν από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών. Το κατώτατο αυτό όριο ισούται τουλάχιστον με το 1,5 του ύψους του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στην Ελλάδα, όπως αυτός προκύπτει με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Το προαναφερθέν ύψος μισθολογικού συντελεστή για τον υπολογισμό του εθνικού κατώτατου ορίου μισθού για εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης μπορεί να αναπροσδιορίζεται κάθε φορά με την απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Με την ίδια απόφαση και εφόσον πρόκειται για απασχόληση σε επαγγέλματα στα οποία υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για εργαζομένους από τρίτες χώρες και τα οποία εντάσσονται στις κλάσεις 1 και 2 της Διεθνούς Ταυτοποιημένης Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO), μπορεί να καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, διαφορετικό ύψος μισθολογικού συντελεστή, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 1,2 επί του ύψους του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες εθνικές αρχές κοινοποιούν κατ' έτος, στην Επιτροπή τον κατάλογο των επαγγελματιών για τα οποία έχει αποφασισθεί τέτοια παρέκκλιση.

γ) Εφόσον πρόκειται για νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, να αποδεικνύει ότι πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 38/2010 προεδρικού διατάγματος «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7.9.2005» (Α' 78) προκειμένης της άσκησης των εκεί αναφερομένων επαγγελματιών από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα ή, εφόσον πρόκειται για επάγγελμα που δεν περιλαμβάνεται σε αυτά, από τις οικείες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν την άσκηση αυτών από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα. Ο προσδιορισμός των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων διενεργείται με βάση την περιγραφή του επαγγέλματος στην οικεία σύμβαση εργασίας.

δ) Εφόσον πρόκειται για μη νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, να αποδεικνύει τα υψηλά επαγγελματικά προσόντα που πιστοποιούνται από τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή, εφόσον αυτό προβλέπεται, κατά παρέκκλιση, από την εθνική νομοθεσία, από πέντε τουλάχιστον έτη επαγγελματικής εμπειρίας επιπέδου ανάλογου προς τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σχετικής με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας και τα οποία πρέπει να είναι συναφή με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας.

ε) Να διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς.

στ) Να μην συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

ζ) Να μην αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής ειδικότερων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ή κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των όρων

αμοιβής και εργασίας συγκεκριμένων κατηγοριών εργαζομένων, αυτές θα εφαρμόζονται και για τους εργαζόμενους υψηλής ειδίκευσης, με την προϋπόθεση ότι οι αποδοχές που καθορίζονται για τους συγκεκριμένους εργαζόμενους, δεν θα υπολείπονται του σχετικού κατώτατου ορίου μισθού της παραγράφου 1β, όπως αυτό θα δημοσιεύεται κάθε φορά, ενώ παράλληλα θα εφαρμόζονται και οι λοιποί όροι αυτών.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις εφαρμοστέες συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές των σχετικών επαγγελματικών κλάδων για την απασχόληση υψηλής εξειδίκευσης.

Άρθρο 112

Καθορισμός όγκου εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης

Για τον καθορισμό του όγκου εισδοχής εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 11.

Άρθρο 113

Υποβολή αίτησης για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στην Ελλάδα, κατά τη διαδικασία του άρθρου 126, σφείλει, μετά την εισοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου για το σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση και ανανέωση της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» κατατίθενται και εξετάζονται από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών, ενώ οι σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον Υπουργό Εσωτερικών. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών είναι δυνατός ο καθορισμός των υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ως αρμόδιων υπηρεσιών για την υποβολή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών για τη χορήγηση και ανανέωση της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

2. Μαζί με την αίτηση χορήγησης της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», ο αιτών επισυνάπτει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα και με τις προϋποθέσεις του άρθρου 111. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 132 εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Εάν τα δικαιολογητικά που κατατίθενται με την υποβολή της σχετικής αίτησης είναι ελλιπή, η αρμόδια υπηρεσία ενημερώνει σχετικώς τον αιτούντα και καθορίζει προθεσμία ενός μηνός για την υποβολή των απαιτούμενων συμπληρωματικών στοιχείων.

4. Στον πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης «Μπλε κάρτας της ΕΕ» με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, χορηγείται η προβλεπόμενη στο άρθρο 8 βεβαίωση κατάθεσης, με την οποία θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, η βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

5. Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει την αίτηση με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 111, εκδίδει, μέσα σε 90 το αργότερο ημέρες από την περιέλευση σε αυτήν του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, σχετική απόφαση χορήγησης «Μπλε κάρτας της ΕΕ».

6. Οι σχετικές αποφάσεις κοινοποιούνται γραπτώς στον αιτούντα, σύμφωνα με τις διαδικασίες κοινοποίησης που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα. Στην περίπτωση απόρριψης αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» ή ανάκλησης αυτής, η σχετική απόφαση αναφέρει τους νομικούς και πραγματικούς λόγους για την έκδοσή της, καθώς και πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα μέσα και τις προθεσμίες άσκησης αυτών.

Άρθρο 114

Χορήγηση και ανανέωση «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

1. Σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει υποβάλει αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 113, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 111 και δεν συντρέχουν οι λόγοι του άρθρου 115, χορηγείται «Μπλε κάρτα της ΕΕ».

2. Η ισχύς της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» είναι διετούς διάρκειας. Εάν η σύμβαση εργασίας καλύπτει περίοδο μικρότερη από την προαναφερόμενη, η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται για τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας προσαυξημένη κατά τρεις μήνες.

3. Η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών», όπως ισχύει, στην οποία αναγράφονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Στο σημείο «κατηγορία άδειας» της άδειας διαμονής, αναγράφεται «Μπλε κάρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

4. Ο πολίτης τρίτης χώρας στον οποίο έχει χορηγηθεί η «Μπλε κάρτα της ΕΕ», σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής:

α) δικαιούται να εισέρχεται, να εισέρχεται εκ νέου και να διαμένει στην Ελλάδα,

β) απολαμβάνει τα δικαιώματα που του αναγνωρίζονται με βάση το παρόν Κεφάλαιο.

5. Για την ανανέωση της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», ο πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια Υπηρεσία αίτηση, πριν από τη λήξη αυτής, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει την αίτηση και εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 111 και 113 και δεν συντρέχουν οι λόγοι των άρθρων 115 και 116, εκδίδει απόφαση με την οποία ανανεώνεται για τρία έτη η «Μπλε κάρτα της ΕΕ». Εάν η σύμβαση εργασίας καλύπτει περίοδο μικρότερη από την προαναφερόμενη, η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ανανεώνεται για τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας προσαυξημένη κατά τρεις μήνες.

Άρθρο 115

Απόρριψη αίτησης για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

1. Η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» δεν χορηγείται εάν ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 111 ή εάν τα προσκομιζόμενα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24.

2. Αίτηση για «Μπλε κάρτα της ΕΕ» απορρίπτεται στις εξής περιπτώσεις:

α) Εάν έχει καλυφθεί ο ανώτατος αριθμός θέσεων εργασίας πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης που έχει καθοριστεί σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 11.

β) Εάν ο εργοδότης έχει υποστεί κυρώσεις σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για αδήλωτη εργασία και/ή παράνομη απασχόληση.

3. Μία αίτηση για «Μπλε κάρτα της ΕΕ» μπορεί να απορριφθεί, προκειμένου να εξασφαλισθούν δεοντολογικές προσλήψεις σε τομείς που πάσχουν από έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού στις χώρες καταγωγής.

Άρθρο 116

Ανάκληση ή μη ανανέωση «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

1. Η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» που εκδίδεται βάσει του παρόντος Κεφαλαίου ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν αυτή έχει αποκτηθεί δολίως ή έχει πλαστογραφηθεί ή έχει άλλως νοθευθεί,

β) όταν διαφαίνεται ότι ο κάτοχος δεν πληρούσε ή δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής που θεσπίζονται στο παρόν Κεφάλαιο ή διαμένει για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επετράπη η διαμονή,

γ) όταν ο κάτοχος δεν τήρησε τους περιορισμούς που προβλέπονται στα άρθρα 117 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 118.

2. Η έλλειψη της δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 117 παράγραφος 1 και στο άρθρο 118 παράγραφος 3 δεν θεωρείται επαρκής λόγος ανάκλησης ή μη ανανέωσης της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», εάν ο κάτοχος μπορεί να αποδείξει ότι η δήλωση δεν διαβιβάστηκε στην αρμόδια υπηρεσία για λόγους μη αναγόμενους σε υπαιτιότητά του.

3. Η «Μπλε κάρτα της ΕΕ», που έχει εκδοθεί βάσει του παρόντος Κώδικα ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται στις εξής περιπτώσεις:

α) Για λόγους δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας.

β) Όταν ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» δεν διαθέτει επαρκείς πόρους για τη συντήρησή του και ανάλογα με την περίπτωση, τη συντήρηση των μελών της οικογένειάς του, χωρίς να προσφεύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Ελλάδας. Οι πόροι αυτοί αξιολογούνται ανάλογα με τη φύση και την τακτικότητα τους, μπορεί δε, να λαμβάνεται υπόψη το ύψος των κατώτατων εθνικών αποδοχών και συντάξεων, καθώς και ο αριθμός των μελών της οικογένειας του ενδιαφερομένου. Η αξιολόγηση αυτή δεν πραγματοποιείται κατά την περίοδο ανεργίας που αναφέρεται στο άρθρο 120.

γ) Όταν ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» αιτείται την παροχή κοινωνικής πρόνοιας, με την προϋπόθεση ότι η αρμόδια για τη χορήγηση της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» υπηρεσία τον έχει ενημερώσει εκ των προτέρων εγγράφως για το θέμα αυτό.

4. Η ανεργία καθαυτή δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης «Μπλε κάρτας της ΕΕ», εκτός εάν το διάστημα ανεργίας υπερβαίνει τρεις συναπτούς μήνες. Εφόσον η ανεργία συμβαίνει άνω της μίας φορές κατά τη διάρκεια ισχύος της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», η διάρκειά της δεν θα πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τους τρεις μήνες.

Άρθρο 117**Πρόσβαση στην αγορά εργασίας**

1. Κατά τα δύο πρώτα έτη νόμιμης απασχόλησης του ενδιαφερομένου στην Ελλάδα, ως κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ», η πρόσβασή του στην αγορά εργασίας περιορίζεται στην άσκηση μισθωτής εργασίας υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 111. Κατά το διάστημα αυτό, για την αλλαγή εργοδότη απαιτείται προηγούμενη γραπτή έγκριση από την αρμόδια για τη χορήγηση της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» υπηρεσία, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία και εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 113 παράγραφος 5. Εφόσον πρόκειται για μεταβολές που επηρεάζουν τις προϋποθέσεις εισδοχής, απαιτείται προηγούμενη δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113.

2. Μετά τα δύο πρώτα έτη, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να δηλώνει στην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, κάθε μεταβολή αναφορικά με την αλλαγή εργοδότη και τις προϋποθέσεις του άρθρου 111.

3. Οι κάτοχοι «Μπλε κάρτας της ΕΕ» δεν έχουν πρόσβαση στην απασχόληση εφόσον πρόκειται για δραστηριότητες οι οποίες:

α) αφορούν ακόμα και περιστασιακή συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και ευθύνης για τη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του Κράτους, σε περιπτώσεις που σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική ή κοινοτική νομοθεσία οι δραστηριότητες αυτές προορίζονται μόνο για Έλληνες,

β) σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική ή κοινοτική νομοθεσία ασκούνται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΕΟΧ.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της αρχής της κοινοτικής προτίμησης, όπως διατυπώνεται στις σχετικές διατάξεις των Πράξεων Προσχώρησης 2003 και 2005, ιδίως σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών αυτών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Άρθρο 118**Προσωρινή ανεργία**

1. Κατά το διάστημα ανεργίας, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 116 παράγραφος 4, επιτρέπεται στον κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» να αναζητεί και να αναλαμβάνει απασχόληση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 117.

2. Ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» επιτρέπεται να παραμένει στη Χώρα έως τη χορήγηση ή την απόρριψη της απαιτούμενης έγκρισης που προβλέπεται στο άρθρο 117 παράγραφος 1. Με την υποβολή της δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 117 παράγραφοι 1 και 2 τερματίζεται αυτόματα το διάστημα ανεργίας.

3. Ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» υποχρεούται να δηλώσει, εντός διμήνου, την έναρξη της περιόδου ανεργίας στην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22.

Άρθρο 119**Ίση μεταχείριση**

1. Ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» έχει δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς, όσον αφορά:

α) Τις συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, καθώς και τις απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας.

β) Την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια.

γ) Την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.

δ) Την αναγνώριση των διπλωμάτων/ πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες.

ε) Τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1231/2010 του Συμβουλίου για την επέκταση των διατάξεων των Κανονισμών (ΕΚ) 883/2004 και 987/2004 στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνο λόγω της ιθαγένειάς τους, εφαρμόζονται αναλόγως.

στ) Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, την καταβολή ποσών σχετικών με κεκτημένα δικαιώματα στο πλαίσιο εκ του νόμου συντάξεων γήρατος στο ύψος που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή η νομοθεσία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οφείλουν τα εν λόγω ποσά στην περίπτωση μετακίνησης σε τρίτη χώρα.

ζ) Την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την πρόσβαση σε στέγαση, καθώς και των υπηρεσιών ενημέρωσης και παροχής συμβουλών που παρέχουν οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας. Το δικαίωμα αυτό δεν θίγει τη συμβατική ελευθερία σύμφωνα με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

η) Την ελεύθερη πρόσβαση στο σύνολο της επικράτειας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21.

2. Όσον αφορά την παράγραφο 1 στοιχεία γ' και ζ', το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται όσον αφορά τις υποτροφίες και τα σπουδαστικά δάνεια ή άλλες παροχές και δάνεια στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και τις διαδικασίες για την παροχή στέγης.

Όσον αφορά τις διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχείο γ':

α) η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές και τις μεταδευτεροβάθμιες σπουδές υπόκειται στην πλήρωση των ειδικών προϋποθέσεων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

β) το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατοικία ή η συνήθης διαμονή του κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» ή του μέλους της οικογένειάς του για το οποίο ζητεί παροχές ευρίσκεται εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1, δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων ελληνικών αρχών να ανακαλούν την «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ή να απορρίπτουν την ανανέωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 116.

4. Σε περίπτωση που πολίτης τρίτης χώρας στον οποίο έχει χορηγηθεί «Μπλε κάρτα της ΕΕ» από άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εισέρχεται στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με το άρθρο 122 και η αρμόδια υπηρεσία δεν έχει αποφανθεί ακόμη επί του αιτήματος για τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ», η ίση μεταχείριση περιορίζεται στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός των στοιχείων β' και δ'. Εάν, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, επιτραπεί στον αιτούντα να εργασθεί, χορηγείται ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς σε όλους τους τομείς της παραγράφου 1.

Άρθρο 120 **Μέλη της οικογένειας**

1. Τα μέλη της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μπορούν να συνοδεύουν ή να έρχονται να συναντήσουν τον συντηρούντα, εφόσον αυτός αποδεικνύει ότι διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 70.

2. Οι άδειες διαμονής για τα μέλη οικογένειας της προηγούμενης παραγράφου χορηγούνται κατά παρέκκλιση του άρθρου 72, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της οικογενειακής επανένωσης, το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

3. Η διάρκεια ισχύος των αδειών διαμονής των μελών οικογένειας της παραγράφου 1, κατά παρέκκλιση του άρθρου 73 παράγραφος 1, είναι η ίδια με τη διάρκεια ισχύος των αδειών διαμονής που χορηγούνται στον κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στο μέτρο που το επιτρέπει η περίοδος ισχύος των ταξιδιωτικών τους εγγράφων.

4. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 75 παράγραφος 1, δεν εφαρμόζεται καμία προθεσμία όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

5. Για τον υπολογισμό της πενταετούς διαμονής που απαιτείται για την απόκτηση αυτοτελούς άδειας διαμονής, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 76 παράγραφος 1 στοιχείο α', λαμβάνεται υπ' όψιν σωρευτικά η διαμονή σε διαφορετικά κράτη-μέλη. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι διατάξεις του άρθρου 121 όσον αφορά τη σώρευση περιόδων διαμονής σε διαφορετικά κράτη-μέλη από κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ».

Άρθρο 121

Καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ για τους κατόχους «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 89 παράγραφος 1, στην περίπτωση κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ», που χρησιμοποίησε τη δυνατότητα η οποία προβλέπεται στο άρθρο 122, επιτρέπεται ο συνυπολογισμός σωρευτικά περιόδων διαμονής σε διαφορετικά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να ικανοποιηθεί η απαίτηση σχετικά με τη διάρκεια της διαμονής, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) πέντε έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» και

β) δύο έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής, αμέσως πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης, ως κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ», στην Ελληνική Επικράτεια, στην οποία υποβάλλεται η αίτηση για άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΚ.

2. Για τον υπολογισμό της περιόδου νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 89 παράγραφος 3, περίοδοι απουσίας από την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν διακόπτουν την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α' του παρόντος άρθρου εάν είναι μικρότερες από δώδεκα συναπτούς μήνες και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δεκαοκτώ μήνες εντός της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α' του παρόντος άρθρου. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» δεν χρησιμοποίησε τη δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 122.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 93 παράγραφος 1 στοιχείο γ', παρατείνεται σε 24 διαδοχικούς μήνες η περίοδος απουσίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που επιτρέπεται σε κάτοχο άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ με την παρατήρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου και στα μέλη της οικογένειάς του στα οποία έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ.

4. Οι παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ που θεσπίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου περιορίζονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι απουσίασε από την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ασκήσει μισθωτή ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή να προσφέρει εθελοντική υπηρεσία ή να σπουδάσει στη χώρα καταγωγής του.

5. Τα άρθρα 119 στοιχείο στ' και 120 εξακολουθούν να εφαρμόζονται στους κατόχους άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος με την παρατήρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 7 κατά περίπτωση, αφού ο κάτοχος της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» έχει αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ.

6. Στους κατόχους «Μπλε κάρτας της ΕΕ», οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ, χορηγείται άδεια διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 στοιχείο α' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου. Στο σημείο «Παρατηρήσεις» της άδειας διαμονής, αναγράφεται «Πρώην κάτοχος Μπλε κάρτας της ΕΕ».

Άρθρο 122

Δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» από άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ

1. Έπειτα από δεκαοκτώ μήνες νόμιμης διαμονής του στο πρώτο κράτος-μέλος ως κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ», ο ενδιαφερόμενος και τα μέλη της οικογένειάς του μπορούν να μετακινηθούν στην Ελλάδα για το σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» υποβάλλει το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την είσοδό του στην

Ελλάδα, στην αρμόδια υπηρεσία αίτηση για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ», καταθέτοντας όλα τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 111.

3. Σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 115, η αρμόδια υπηρεσία διεκπεραιώνει την αίτηση και ενημερώνει γραπτώς τον αιτούντα και το πρώτο κράτος-μέλος για την απόφαση είτε:

α) να χορηγήσει «Μπλε κάρτα της ΕΕ» και να επιτρέψει στον αιτούντα να διαμείνει στην Ελληνική Επικράτεια για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 111 έως και 119 ή

β) να αρνηθεί την έκδοση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» και να υποχρεώσει τον αιτούντα και τα μέλη της οικογένειάς του, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας και το άρθρο 21 του ν. 3907/2011 (Α' 7) αναφορικά με τη διαδικασία επιστροφής, να εγκαταλείψει την Ελληνική Επικράτεια εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

4. Στον πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης «Μπλε κάρτας της ΕΕ» με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, χορηγείται η προβλεπόμενη στο άρθρο 8 βεβαίωση κατάθεσης, με την οποία θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, η βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

5. Ο αιτών και ο εργοδότης του λογίζονται συνεπείς για τα έξοδα επιστροφής και επανεισδοχής του κατόχου της «Μπλε κάρτας της ΕΕ», καθώς και των μελών της οικογένειάς του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3907/2011, περιλαμβανομένων και των εξόδων που καλύφθηκαν ενδεχομένως από δημόσιους πόρους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β'.

6. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 11, 112 και 126.

7. Από τη δεύτερη φορά κατά την οποία κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» και, κατά περίπτωση, τα μέλη της οικογένειάς του κάνουν χρήση της δυνατότητας μετακίνησης σε άλλο κράτος-μέλος σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, ως «πρώτο κράτος-μέλος» νοείται το κράτος-μέλος από το οποίο ο ενδιαφερόμενος αναχωρεί και ως «δεύτερο κράτος-μέλος» το κράτος-μέλος στο οποίο υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής.

8. Αν η αίτηση για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» που αφορά σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος είναι ήδη κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στην Ελλάδα, απορριφθεί από δεύτερο κράτος-μέλος, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές υποχρεούνται να δεχθούν αμέσως και χωρίς διατυπώσεις τον κάτοχο και τα μέλη της οικογένειάς του ακόμα και σε περίπτωση που η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» που εκδόθηκε στην Ελλάδα έχει λήξει ή ανακληθεί κατά το χρονικό διάστημα εξέτασης της αίτησης. Οι διατάξεις του άρθρου 118 εφαρμόζονται μετά την επανεισδοχή.

Άρθρο 123

Διαμονή των μελών της οικογένειας κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα

1. Όταν ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» μετακινείται από το πρώτο κράτος-μέλος στην Ελλάδα, σύμφωνα με

τις διατάξεις του άρθρου 122, και όταν η οικογένειά του είχε ήδη συσταθεί στο πρώτο κράτος-μέλος, επιτρέπεται στα μέλη της οικογένειάς του, να τον συνοδεύσουν ή να επανενωθούν μαζί του.

2. Τα ενδιαφερόμενα μέλη της οικογένειας ή ο συντηρών τα πρόσωπα αυτά, κάτοχος «Μπλε κάρτας ΕΕ», σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, υποβάλλουν στην αρμόδια υπηρεσία, το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την είσοδό τους στη χώρα αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής μέλους οικογένειας.

3. Στα μέλη της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας τα οποία κατέθεσαν εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, και εφόσον προσκομίζουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πλήρωση των προϋποθέσεων των παραγράφων 4 και 5, χορηγείται η προβλεπόμενη στο άρθρο 8 βεβαίωση κατάθεσης με την οποία θεωρείται ότι νομίμως διαμένουν στη χώρα για όσο χρόνο αυτή ισχύει. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, η βεβαίωση παύει, αυτοδικαίως, να ισχύει.

4. Για την άσκηση του δικαιώματος της οικογενειακής επανένωσης, ο συντηρών, κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ», θα πρέπει να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει σταθερούς και τακτικούς πόρους, επαρκείς για τη συντήρηση του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του, οι οποίοι δεν προέρχονται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Χώρας. Κατά την εξέταση της αίτησης, οι πόροι αυτοί αξιολογούνται ανάλογα με τη φύση και την τακτικότητά τους και μπορεί να λαμβάνεται υπόψη το ύψος των κατώτατων εθνικών αποδοχών και συντάξεων, καθώς και ο αριθμός των μελών της οικογένειας. Το ύψος και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τους επαρκείς πόρους καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 136.

5. Τα ενδιαφερόμενα μέλη της οικογένειας που υποβάλλουν αίτηση, σύμφωνα με την παράγραφο 2, θα πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) να είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου και άδειας διαμονής στο πρώτο κράτος-μέλος ή επικυρωμένων αντίγραφων αυτών, καθώς και θεώρησης εισόδου, εάν απαιτείται,

β) να αποδεικνύουν ότι είχαν διαμείνει ως μέλη οικογένειας κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στο πρώτο κράτος-μέλος,

γ) να διαθέτουν ασφάλιση ασθένειας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς ή ότι ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» διαθέτει ανάλογη ασφάλιση για αυτούς.

6. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 120 εξακολουθούν να εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών.

7. Όταν η οικογένεια δεν είχε συσταθεί ήδη στο πρώτο κράτος-μέλος, εφαρμόζεται το άρθρο 120.

Άρθρο 124 Σημείο επαφής

1. Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή των πληροφοριών που καθορίζονται στα άρθρα 121 και 122 και στο άρθρο 20 της Οδηγίας 2009/ 50/ΕΚ.

2. Η ανωτέρω αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών ανακοινώνει στην Επιτροπή και τα άλλα κράτη-μέλη εάν θεσπίστηκαν νομοθετικά ή κανονιστικά μέτρα όσον αφορά το άρθρο 6, το άρθρο 8 παράγραφος 2 και το άρθρο 18 παράγραφος 6 της Οδηγίας 2009/50/ΕΚ του Συμβουλίου. Σε περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφος 4 της ανωτέρω Οδηγίας, κοινοποιείται στην Επιτροπή και τα λοιπά κράτη-μέλη δεόντως αιτιολογημένη απόφαση που αναφέρει τις σχετικές χώρες και τομείς.

3. Η ανωτέρω αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών κάθε έτος και για πρώτη φορά όχι αργότερα από τις 19 Ιουνίου 2013, ανακοινώνει στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007 στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών στους οποίους χορηγήθηκε «Μπλε κάρτα της ΕΕ» και, εφόσον είναι δυνατόν, των οποίων η εν λόγω κάρτα ανανεώθηκε ή ανακλήθηκε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, με μνεία της ιθαγενείας τους και, εφόσον είναι δυνατόν, του επαγγέλματός τους. Τα στατιστικά στοιχεία για τα μέλη της οικογένειας που έγιναν δεκτά ανακοινώνονται με τον ίδιο τρόπο, εκτός από τις πληροφορίες για το επάγγελμά τους. Για τους κατόχους «Μπλε κάρτας της ΕΕ» και τα μέλη της οικογένειάς τους που έγιναν δεκτοί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18, 19 και 20 της Οδηγίας 2009/50/ΕΚ του Συμβουλίου, οι παρεχόμενες πληροφορίες διευκρινίζουν επίσης, στο μέτρο του δυνατού, το κράτος-μέλος προηγούμενης διαμονής.

Άρθρο 125

Για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στις διατάξεις των ως άνω άρθρων 109 έως και 124 ισχύουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως 30 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 126

Ρύθμιση θεμάτων διαδικασίας όγκου εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης

1. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για εργασία υψηλής ειδίκευσης, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11, καταθέτει αίτηση στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών στην οποία θα αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης. Η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από: (α) έγκυρη σύμβαση εργασίας που αφορά απασχόληση υψηλής ειδίκευσης για ένα τουλάχιστον έτος στην Ελλάδα, από την οποία να προκύπτει ότι η αμοιβή του εργαζόμενου δεν υπολείπεται του κατώτατου ορίου μισθού για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, όπως αυτό προσδιορίζεται κάθε φορά, στο άρθρο 111 παράγραφος 1 εδάφιο β΄ και (β) τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικό με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας, επίσημα μεταφρασμένο και επικυρωμένο. Εφόσον τα υψηλά επαγγελματικά προσόντα του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας πιστοποιούνται μόνο από επαγγελματική πείρα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θα

πρέπει να αποδεικνύονται τα έτη της επαγγελματικής πείρας, καθώς επίσης να πληρούνται οι λοιπές αντίστοιχες προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας.

2. Ο Υπουργός Εσωτερικών εκδίδει πράξη με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εργασίας υψηλής ειδίκευσης σε συγκεκριμένο εργοδότη μόνον εφόσον ο τίτλος σπουδών αυτού είναι συναφής με ειδικότητα που περιλαμβάνεται στην κοινή απόφαση του άρθρου 11 και ο αριθμός των εκεί προβλεπόμενων θέσεων εργασίας της εν λόγω συναφούς ειδικότητας, που προβλέπονται στην ίδια απόφαση, δεν έχει εξαντληθεί. Η σχετική πράξη έγκρισης διαβιβάζεται, μαζί με την υπογεγραμμένη από τον εργοδότη σύμβαση εργασίας, στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Για τον προσδιορισμό της συνάφειας του τίτλου σπουδών με ειδικότητα προβλεπόμενη στην κοινή απόφαση του άρθρου 11, οι αρμόδιες για την εξέταση της αίτησης υπηρεσίες μπορούν, σε περίπτωση αμφιβολίας, να ζητούν σχετική γνώμη υπηρεσιών των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων.

3. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή καλεί τους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εκδοθεί πράξη έγκρισης για την είσοδο στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή εργασίας υψηλής ειδίκευσης. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στην ανωτέρω υπηρεσία, υποβάλλοντας τους απαιτούμενους τίτλους σπουδών, νόμιμα επικυρωμένους, καθώς και βεβαίωση από αρμόδια αρχή της χώρας προέλευσης με την οποία θα πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης που έπεται της δευτεροβάθμιας, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται ως ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το κράτος στο οποίο βρίσκεται, προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση εργασίας και να τους χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις. Εάν πρόκειται για νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας, θα πρέπει να προσκομίζει τίτλο σπουδών, ακαδημαϊκά αναγνωρισμένο στην Ελλάδα και να πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού.

Άρθρο 127

1. Για την κάλυψη των δαπανών της απομάκρυνσης που προβλέπονται στις διατάξεις του προηγούμενου Κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλογικώς οι διατάξεις του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 και της κοινής υπουργικής απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α΄ 212) και της παραγράφου 5 του άρθρου 83 του ίδιου νόμου.

2. Πολίτες τρίτων χωρών, κάτοχοι αδειών διαμονής στην Ελλάδα, για τους οποίους επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, μπορούν να αιτηθούν, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής τους, τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ», εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις ρυθμίσεις του προηγούμενου Κεφαλαίου του παρόντος.

3. Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους άδειας διαμονής «Μπλε κάρτας της ΕΕ».

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 4 του άρθρου 7, κάτοχοι αδειών διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στις ρυθμίσεις των άρθρων 31 έως και 37 και 57 έως και 68 μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του προηγούμενου Κεφαλαίου του παρόντος, εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, καθώς και τα κριτήρια που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ-ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Άρθρο 128 Πεδίο εφαρμογής

1. Η πολιτική της κοινωνικής ένταξης αποσκοπεί στην ομαλή προσαρμογή των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία και στην αναγνώριση από πλευράς της ελληνικής κοινωνίας δυνατότητας ισότιμης συμμετοχής, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας.

Οι πολίτες τρίτων χωρών κατά τη διαδικασία ένταξης τους στην ελληνική κοινωνία αποκτούν δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως και οι Έλληνες πολίτες. Βασική τους υποχρέωση είναι ο σεβασμός της έννομης τάξης και των θεμελιωδών αξιών της ελληνικής κοινωνίας.

2. Οι πολιτικές ένταξης και οι δράσεις που εντάσσονται σε αυτές εφαρμόζονται σε όλους τους νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών και στα μέλη των οικογενειών τους στο πλαίσιο των ρυθμίσεων, για την οικογενειακή επανένωση. Επίσης, εφαρμόζονται στα παιδιά των μεταναστών, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και στα μέλη των οικογενειών τους.

3. Η στρατηγική ένταξης των μεταναστών μπορεί να συνδυάζεται με δράσεις εξωτερικής πολιτικής αναπτυξιακού χαρακτήρα ως προς τις χώρες προέλευσής τους με στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών για πιθανή επιστροφή τους σε αυτές.

Άρθρο 129

Βασικές αρχές κοινωνικής ένταξης Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης

1. Για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών που διμένον νομίμως στη χώρα το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και φορείς εφαρμόζει μία Στρατηγική που περιλαμβάνει ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης. Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών και το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης βασίζεται στις θεμελιώδεις αρχές:

α) Απουσίας κάθε μορφής διάκρισης, βασισμένης σε κριτήρια που ορίζει το Ελληνικό Σύνταγμα.

β) Σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών και προστασίας της πολιτιστικής ετερότητας.

2. Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης διαρθρώνεται σε τομεακά προγράμματα που μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

α) εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού,

β) εκστρατείες ενημέρωσης των πολιτών τρίτων χωρών για θέματα υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και εργασίας,

γ) ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για θέματα ξενοφοβίας, εμπορίας ανθρώπων και παράνομης διακίνησης μεταναστών,

δ) εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση για θέματα μετανάστευσης,

ε) διαπολιτισμική μεσολάβηση και

στ) ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών τρίτων χωρών σε συλλογικές δράσεις στα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 130

Επιτροπή Συντονισμού της Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ένταξης

1. Για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής συστάται Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Γενικούς Γραμματείς, με αναπληρωτές τους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές, των Υπουργείων Εσωτερικών, Εξωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υγείας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Αιγαίου και τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, η οποία συνέρχεται, όποτε κρίνεται τούτο απαραίτητο με πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής για ζητήματα που αφορούν στη νόμιμη μετανάστευση ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη για ζητήματα που αφορούν ζητήματα παράνομης μετανάστευσης, ασύλου προσφύγων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία θεμάτων μετανάστευσης (νόμιμης και παράνομης) και ένταξης, με βάση την εξελικτική πορεία του φαινομένου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, η παρακολούθηση του έργου τους και η εισήγηση μέτρων θεσμικού και τεχνικού χαρακτήρα στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό προς την κατεύθυνση αποτελεσματικής αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων.

Άρθρο 131

Για τη διευκόλυνση του έργου της, η Επιτροπή επικουρείται από Επιστημονική Επιτροπή, η οποία συνέρχεται μία φορά ανά εξάμηνο και έχει ως έργο την προετοιμασία των θεμάτων που εξετάζονται, καθώς και την εισήγηση των κατάλληλων μέτρων. Η ανωτέρω Επιστημονική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και η γραμματειακή της υποστήριξη, καθώς και ειδικότερα λειτουργικά ζητήματα.

Άρθρο 132

Παράβολα-Αναπροσαρμογή προστίμων

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

β. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι δύο έτη σε τριακόσια (300) ευρώ.

γ. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι τρία έτη σε τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

δ. Για τις άδειες διαμονής μέχρι πέντε έτη σε πεντακόσια (500) ευρώ.

ε. Για τις άδειες διαμονής μέχρι δέκα έτη σε εξακόσια (600) ευρώ.

2. Το παράβολο, το οποίο καταβάλλεται κατά την υποβολή της αίτησης για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων (400) ευρώ. Δεν υπόκεινται στην καταβολή του ανωτέρω παραβόλου όσοι κατέχουν ήδη άδεια διαμονής αόριστης, δεκαετούς ή πενταετούς διάρκειας του άρθρου 108 και ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Ειδικά όσοι υποβάλλουν αίτηση για την απόκτηση άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 138 καταβάλλουν παράβολο ύψους εννιακοσίων (900) ευρώ, ενώ για την ανανέωση της εν λόγω άδειας καταβάλλεται κάθε φορά παράβολο ύψους τετρακοσίων πενήντα (450) ευρώ.

Όσοι υποβάλλουν αίτηση για την απόκτηση ή ανανέωση άδειας διαμονής του άρθρου 108 καταβάλλουν παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου των υπαγομένων στις ρυθμίσεις του άρθρου 18 του παρόντος συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται σε ποσό ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

4. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

5. Ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου.

6. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1245/1982 (Α' 45) δεν υπόκεινται στην υποχρέωση καταβολής παραβόλου.

7. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της συμφωνίας μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και Καναδά σχετικά με την κινητικότητα των νέων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4091/2012 (Α' 219) υπόκεινται στην υποχρέωση καταβολής παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών και Εσωτερικών.

8. Τα παράβολα του άρθρου αυτού εισπράττονται με τη διαδικασία του ηλεκτρονικού παραβόλου.

9. Τα έσοδα από τα παράβολα του παρόντος άρθρου εμφανίζονται και παρακολουθούνται σε ειδικούς Κωδικούς, Αριθμούς Εσόδων (ΚΑΕ) του Κρατικού Προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (Α' 215).

Άρθρο 133

Ενιαίο πληροφορικό σύστημα-Τήρηση μητρώου

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας λειτουργεί πληροφορικό

σύστημα καταχώρισης και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν τη χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση αδειών διαμονής και αποφάσεων επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και κατόπιν γνώμης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα καθορίζονται τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών τρίτων χωρών που ζουν στην Ελλάδα, τα οποία μπορούν να συλλέγουν, αποθηκεύουν και επεξεργάζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, οι υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθώς και συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να τηρούν μητρώο πολιτών τρίτων χωρών και να αντιμετωπίζονται λοιπές ανάγκες εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες και οι φορείς συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, οι προϋποθέσεις κοινοποίησής τους στα δικαιούμενα φυσικά πρόσωπα, στα οποία αφορούν, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης αρχείων.

2. Οι αρμόδιοι φορείς των Υπουργείων Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας οφείλουν να τηρούν στατιστικά στοιχεία των νομίμων, των αιτούντων άσυλο και των παράνομα ευρισκόμενων πολιτών τρίτων χωρών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών τους.

Άρθρο 134

Επιτροπές

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστώνται πέντε Επιτροπές Μετανάστευσης, οι οποίες γνωμοδοτούν σχετικά με τη συνδρομή σε πολίτες τρίτων χωρών ιδιαίτερων και ισχυρών δεσμών με την κοινωνική ζωή της χώρας, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια διαμονής, καθώς και σε κάθε περίπτωση που παραπέμπεται σε αυτές στο πλαίσιο χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με απόφαση του ίδιου συγκροτούνται οι Επιτροπές και ορίζονται ο πρόεδρος, τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη τους και οι γραμματείς με τους αναπληρωτές τους. Με όμοια απόφαση μπορεί να συστήνονται επιπλέον επιτροπές εφόσον τούτο επιβάλλεται για την ταχύτητα διεκπεραίωσης του έργου τους. Οι επιτροπές αποτελούνται από:

α. Τρεις υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών κατηγορίας ΠΕ.

β. Έναν εκπρόσωπο της Κοινωνίας των Πολιτών, που προτείνει η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

γ. Έναν εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Ε..
Καθήκοντα εισηγητών στις Επιτροπές Μετανάστευσης ασκούν οι υπάλληλοι της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών που χειρίζονται τους σχετικούς φακέλους. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορούν να συσταθούν περισσότερες των προβλεπομένων, ανωτέρω, Επιτροπών, εφόσον τούτο επιβάλλεται για την ταχύτερη διεκπεραίωση των σχετικών υποθέσεων.

2. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστάται ειδική τριμελής Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά με την ύπαρξη προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης ισχυρού διαβατηρίου και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ως εξής:

α. έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή αυτού,

β. τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, με αναπληρωτή του υπάλληλο του ίδιου Τμήματος και

γ. έναν υπάλληλο της Ελληνικής Αστυνομίας, ο οποίος προτείνεται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Εισηγητής και γραμματέας στην Επιτροπή ορίζονται υπάλληλοι του αρμόδιου Τμήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, με τους αναπληρωτές τους.

3. Σε κάθε νομό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, ο οποίος και προεδρεύει, και από έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Για την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής συνιστάται μία Επιτροπή για κάθε αρμόδια υπηρεσία. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης συγκροτείται η Επιτροπή και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μαζί με τον αναπληρωτή του. Ο εισηγητής και ο γραμματέας είναι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας.

Με αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Αττικής και Μακεδονίας και Θράκης, αντίστοιχα, μπορεί να συνιστώνται, σε κάθε αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας και Θράκης, μέχρι δύο επιπλέον Επιτροπές Μετανάστευσης, εφόσον τούτο επιβάλλεται για την ταχύτερη διεκπεραίωση του έργου τους.

Η συγκρότηση των Επιτροπών, σε κάθε Νομό Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να γίνεται και με υπαλλήλους της, που υπηρετούν σε οποιαδήποτε υπηρεσία του ίδιου νομού, εφόσον δεν επαρκεί το προσωπικό της αντίστοιχης αρμόδιας υπηρεσίας.

Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης της παρούσας παραγράφου είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας. Η Επιτροπή, για να διαμορφώσει τη γνώμη της, λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επιμέρους διατάξεις του Κώδικα αυτού στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του πολίτη τρίτης χώρας.

Άρθρο 135

Εποπτεία εφαρμογής

1. Αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα αυτού, καθώς και για το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων, όπως και για την εκπροσώπηση της χώρας στο εξωτερικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την είσοδο, διαμονή και ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης

και Πρόνοιας είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του Κώδικα αυτού, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στον τρόπο διενέργειας των ελέγχων και της διαδικασίας βεβαίωσης των παραβάσεων.

Άρθρο 136

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών καθορίζονται τα ειδικά δικαιολογητικά ανά κατηγορία εθνικής θεώρησης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση των αντίστοιχων αδειών διαμονής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τον τύπο και το περιεχόμενο των αιτήσεων, τη διαδικασία επίδοσης των αδειών διαμονής στους δικαιούχους, καθώς και τον τύπο της βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης του άρθρου 8.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας καθορίζεται το σύνολο των κινδύνων που θα πρέπει να καλύπτονται, κατ' αναλογία με τους ημεδαπούς, προκειμένου να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας πολίτες τρίτων χωρών που μπορούν να ασφαρίζονται σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υγείας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία καθορισμού του όγκου εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών και τη διαδικασία μετάκλησης για εξαρτημένη εργασία, εποχική απασχόληση, απασχόληση αλιεργατών και υψηλής ειδίκευσης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία θα πρέπει να υποβάλει κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για εποχική εργασία ή ως αλιεργάτες, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης, ανά ασφαλιστικό φορέα, όπου αυτό απαιτείται για την ανανέωση των αδειών διαμονής του παρόντος, τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, αποδεικτικά, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

7. Όπου στις διατάξεις του παρόντος και στις σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις προβλέπεται ως προϋπόθεση η διάθεση επαρκών πόρων, το ύψος τούτων, η αναπροσαρμογή τους και ο τρόπος απόδειξης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται το ύψος της δαπάνης της επανπροώθησης και των κάθε μορφής εξόδων επιστροφής, καθώς και η διαδικασία απόδοσης του ποσού της σχετικής εγγυητικής επιστολής σε περίπτωση κατάπτωσης

της υπέρ του Δημοσίου, από το οικείο πιστωτικό ίδρυμα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

9. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να καθορίζονται και άλλες κατηγορίες αδειών πολιτών τρίτων χωρών, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τύπος της άδειας διαμονής για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, όπου τούτο απαιτείται, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικό θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζεται το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία βεβαίωσης των προστίμων του Κώδικα αυτού.

12. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, καθορίζεται το ύψος της επένδυσης, η αρμόδια υπηρεσία και τα δικαιολογητικά για την έγκριση σκοπιμότητας που απαιτούνται για την υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος, καθώς και ο αριθμός των αδειών διαμονής φυσικών προσώπων που είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της επένδυσης.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται τα έγγραφα, με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι πολίτες τρίτων χωρών που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ορίζονται τα κριτήρια ένταξης που απαιτούνται κατά την εξέταση αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται διαφορετικά η διαδικασία καταβολής των παραβόλων του άρθρου 132.

16. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών καθορίζονται τα γενικά δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης των θεωρήσεων εισόδου μακράς διάρκειας.

17. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι λόγοι που συνιστούν απειλή για τη δημόσια υγεία, καθώς και οι λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών είναι δυνατόν να διαφοροποιούνται τα προξενικά τέλη ανάλογα με τα κράτη στα οποία εδρεύουν οι προξενικές αρχές και τα προξενικά γραφεία.

Άρθρο 137 **Κωδικοποίηση**

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, μπορεί να κωδικοποιούνται σε ενιαίο αυτοτελές κείμενο όλες οι διατάξεις που αφορούν στην είσοδο και διαμονή αλλο-

δαπών στην Ελλάδα, στις διαδικασίες επιστροφής και απομάκρυνσής τους από τη χώρα στα ζητήματα ασύλου και διεθνούς προστασίας, καθώς και κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά ζητήματα μεταχείρισης αλλοδαπών.

2. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται η αναδιατύπωση όπου κρίνεται απολύτως αναγκαία για την ακριβέστερη νοηματική απόδοση, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και των διατάξεων που δεν έχουν πεδίο εφαρμογής, η νέα αρίθμηση των άρθρων, η διαφορετική κατάταξη αυτών, των παραγράφων και των εδαφίων τους, η υποδιαίρεση άρθρων σε περισσότερα και γενικά κάθε αναμόρφωση των υπό κωδικοποίηση διατάξεων, για την αρτιότερη νομοτεχνική κατάστρωσή τους, χωρίς καμία νοηματική αλλοίωση ή μεταβολές ορολογίας, καθώς και η προσαρμογή των διατάξεων που καθορίζουν αρμοδιότητες διοικητικών και άλλων οργάνων στο υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων κρατικών υπηρεσιών, των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Αν υπάρξει αμφιβολία στην έννοια διάταξης που κωδικοποιήθηκε επικρατεί το αρχικό κείμενο της διάταξης που κωδικοποιήθηκε.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ρυθμίζονται τα θέματα συγκρότησης της Επιτροπής Κωδικοποίησης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τη λειτουργία της. Στα μέλη της Επιτροπής Κωδικοποίησης δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

4. Μελλοντικές αλλαγές της νομοθεσίας αυτής γίνονται με τροποποίηση του εν λόγω διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 138

1. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος είχε άδεια διαμονής σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3386/2005, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα κατά την τελευταία δωδεκαετία πριν την υποβολή σχετικού αιτήματος, δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής διάρκειας δέκα (10) ετών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6, η οποία παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Για τη συμπλήρωση της δεκαετούς νόμιμης διαμονής προσμετράται το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος κατείχε ελληνική ιθαγένεια ή οριστικό τίτλο διαμονής ανεξαρτήτως της αρχής έκδοσής του.

Η άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του πολίτη τρίτης χώρας και απόφαση της αρμόδιας αρχής που χορήγησε την τελευταία άδεια διαμονής, εφόσον ο αιτών: α) διαθέτει πλήρη κάλυψη ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, β) εκπληρώνει τις φορολογικές του υποχρεώσεις, γ) πληροί προϋποθέσεις ανανέωσης για μία από τις άδειες του παρόντος Κώδικα.

2. Άδειες διαμονής αόριστης διάρκειας μετατρέπονται αυτοδικαίως σε άδειες διαμονής δεκαετούς διάρκειας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κατά την επανέκδοσή τους. Για την απόκτηση της άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας, σύμφωνα με την παρούσα δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

3. Οι άδειες διαμονής που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 2 του ν. 3386/2005, καθώς και αυτές που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 89 του παρόντος. Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, και εφόσον ο ενδιαφερόμενος: α) αποδεικνύει συνεχή διαμονή στην Ελλάδα, η διακοπή της οποίας δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συναπτά έτη, β) εκπληρώνει τις φορολογικές του υποχρεώσεις και γ) διαθέτει πλήρη κάλυψη ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, η άδεια διαμονής του, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, ανανεώνεται για τρία (3) έτη κάθε φορά και επιτρέπει την πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργο ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα με κριτήριο την εργασιακή ή επαγγελματική δραστηριότητα που ασκούσαν με τη δεκαετή ή αόριστης διάρκειας άδεια διαμονής που κατείχαν.

4.α. Οι βεβαιώσεις και οι προσωρινές άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 και του άρθρου 24 του ν. 3013/ 2002 (Α' 102), αντικαθίστανται από άδειες διαμονής ετήσιας διάρκειας, εφόσον τα πρόσωπα, στα οποία χορηγήθηκαν οι βεβαιώσεις της ανωτέρω παραγράφου, κριθούν αλλογενείς πολίτες τρίτων χωρών και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα. Η αίτηση απόκτησης της ανωτέρω άδειας διαμονής υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες εντός ενός (1) έτους από την επίδοση των σχετικών απορριπτικών αποφάσεων.

β. Οι άδειες διαμονής της προηγούμενης παραγράφου χορηγούνται εφόσον:

βα) δεν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας στο πρόσωπο του αιτούντος,

ββ) ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί με τελεσίδικη απόφαση για χρησιμοποίηση ψευδών πληροφοριών, πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων, καθώς και για διάπραξη απάτης.

γ. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανανεώνεται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του παρόντος Κώδικα. Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας παρέχεται μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος της ανωτέρω άδειας διαμονής ασκούσε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και η δραστηριότητα εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής του προηγούμενου εδαφίου εξετάζεται επίσης η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του παρόντος άρθρου.

δ. Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται αυτοτελώς στα μέλη της οικογένειας του αιτούντος, εφόσον αποδειχθεί ότι συγκατοικούσαν με αυτόν επί εξαιτίας πριν την έκδοση απόφασης σχετικά με την ομογενειακή τους ιδιότητα και εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα. Τυχόν διαπίστωση πλαστότητας δικαιολογητικών βαρύνει προσωπικά τον πολίτη τρίτης χώρας που τα προσκόμισε και όχι τα μέλη της οικογένειάς του.

5. α. Σε πρόσωπα των οποίων ανακαλείται χορηγηθείσα ελληνική ιθαγένεια χορηγείται άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτησή τους ενώπιον των αρμόδιων υπηρεσιών του τόπου διαμονής τους εντός ενός (1) έτους από την επίδοση της σχετικής απόφασης.

β. Οι άδειες διαμονής της προηγούμενης παραγράφου, χορηγούνται εφόσον:

βα) δεν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας στο πρόσωπο του αιτούντος,

ββ) ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί με τελεσίδικη απόφαση για χρησιμοποίηση ψευδών πληροφοριών, πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων, καθώς και για διάπραξη απάτης.

γ. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανανεώνεται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του παρόντος Κώδικα. Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας παρέχεται μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος της ανωτέρω άδειας διαμονής ασκούσε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και η δραστηριότητα εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής του προηγούμενου εδαφίου εξετάζεται η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου.

δ. Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται αυτοτελώς στα μέλη της οικογένειας του αιτούντος, εφόσον αποδειχθεί ότι συγκατοικούσαν με αυτόν επί εξαιτίας πριν την ανάκληση της χορηγηθείσας ελληνικής ιθαγένειας και εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα. Τυχόν διαπίστωση πλαστότητας δικαιολογητικών βαρύνει προσωπικά τον πολίτη τρίτης χώρας που τα προσκόμισε και όχι τα τέκνα της οικογένειάς του που ήταν ανήλικα κατά το χρόνο απόκτησης της ιθαγένειας.

ε. Στις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου υπάγονται και πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η χορηγηθείσα ελληνική ιθαγένεια ανακλήθηκε πριν την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα αυτού και συνεχίζουν έκτοτε να διαμένουν στη χώρα εφόσον οι σχετικές αιτήσεις υποβληθούν εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. Άδειες διαμονής που εκδόθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του Κώδικα αυτού, με βάση τις διατάξεις του ν. 3386/2005 και αντιστοιχούν σε προσωρινό καθεστώς διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα παραμένουν σε ισχύ έως τη λήξη της διάρκειας ισχύος τους.

7. Άδειες διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα που είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, ανανεώνονται για τρία (3) έτη κάθε φορά, εφόσον:

α. η δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται και

β. έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, ο ελάχιστος δηλαδή αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης ανά έτος και ασφαλιστικό φορέα.

8. Εκκρεμείς αιτήσεις για ανθρωπιστικούς λόγους που κατατέθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα στο Υπουργείο Εσωτερικών, εξετάζονται από

τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του ίδιου Υπουργείου.

9. Εκκρεμείς αιτήσεις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα εξετάζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτόν.

10. Οι άδειες διαμονής που εκδίδονται σε ανανέωση μεταβατικών τύπων αδειών διαμονής έχουν διάρκεια ισχύος δύο (2) έτη.

11. α) Η ισχύς των αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών οι οποίες έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας που λήγουν από 1.1.2014 έως και 30.4.2014, παρατείνονται αυτοδικαίως έως και πέντε μήνες από την ημερομηνία λήξης τους, χωρίς την ανάγκη έκδοσης σχετικής διαπιστωτικής πράξης. Κατά το χρονικό διάστημα της πεντάμηνης παράτασης ο πολίτης τρίτης χώρας είναι νόμιμα διαμένων στην Ελληνική Επικράτεια. Αιτήματα ανανέωσης των ως άνω αδειών διαμονής δύνανται να γίνουν δεκτά καθ' όλο το χρόνο της παράτασης, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι επικαλούνται σπουδαίο λόγο. Με απόφαση του κατά τόπον Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αιτήματα ανανέωσης αδειών διαμονής δύνανται να γίνουν δεκτά καθ' όλο το χρόνο της παράτασης.

β) Οι βεβαιώσεις κατάθεσης αίτησης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής που χορηγήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3386/2005, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ισχύουν για χρονικό διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος αυτού.

12. Αιτήματα ανανέωσης άδειας διαμονής πολιτών τρίτων χωρών για εξαρτημένη εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου ή για άδεια διαμονής μακράς διάρκειας, καθώς και αιτήματα μελών των οικογενειών τους στο πλαίσιο χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, που υποβλήθηκαν κατά τα έτη 2010, 2011, 2012 και 2013 και εκκρεμούν προς απόρριψη, στις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, λόγω μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού ημερών ασφάλισης, όπως αυτός καθορίζεται με την κ.υ.α. 15055/546/2011 (Β' 1886), ανανεώνονται, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ.

Στις παραπάνω ρυθμίσεις υπάγονται και πολίτες τρίτων χωρών των οποίων οι άδειες διαμονής λήγουν έως 30.9.2014.

Στις ρυθμίσεις του εδαφίου α' της παρούσας παραγράφου υπάγονται επίσης αιτήματα που έχουν απορριφθεί κατά τα έτη 2010, 2011, 2012 και 2013, λόγω μη πλήρωσης της ως άνω προϋπόθεσης, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι πολίτες τρίτων χωρών έχουν ασκήσει ένδικα μέσα μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα και τελούν υπό καθεστώς προσωρινής δικαστικής προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι παραιτούνται από τα ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα και ένδικα μέσα. Για την υπαγωγή των τελούντων υπό καθεστώς προσωρινής δικαστικής προστασίας στις ρυθμίσεις του εδαφίου α' υποβάλλεται σχετική αίτηση έως τις 30.6.2014, στην οποία, πλέον των λοιπών δικαιολογητικών που προβλέπει ο παρών Κώδικας για την ανανέωση άδειας διαμονής, επισυνάπτεται η παραίτηση του ενδιαφερόμενου από τα ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα και μέσα.

Οι άδειες διαμονής που εκδίδονται βάσει των διατάξεων της παρούσας παραγράφου έχουν τριετή διάρκεια

διαμονής και ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν συμπληρωματικό παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Οι άδειες διαμονής που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο και λήγουν κατά τα έτη 2013 και 2014 και οι οποίες ανανεώνονται για τον ίδιο λόγο ή για την απόκτηση άδειας μακράς διαμονής, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην περίπτωση Ζ' του άρθρου 7 του παρόντος Κώδικα, δεν υπόκεινται στις ρυθμίσεις για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού ενσήμων.

13. Πολίτες τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, πλην της προϋπόθεσης για την κατοχή επαρκούς εισοδήματος, όπως αυτό ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 89 παράγραφος 1α του παρόντος, έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος εφόσον αποδεικνύουν ότι διαθέτουν ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα ύψους 8.500 ευρώ, το οποίο έχει αποκτηθεί κατά τα δύο τελευταία οικονομικά έτη πριν την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται μέχρι 31.12.2014.

14. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής, βάσει των διατάξεων του άρθρου 44 παρ. 1 περίπτωση θ' του ν. 3386/2005, έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου 108 του παρόντος Κώδικα, εάν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, των διατάξεων του Κώδικα αυτού, δεν είχε καταστεί δυνατή η ανανέωσή τους για έναν από τους λόγους του νόμου και συνεχίζουν έκτοτε να διαμένουν στη χώρα. Οι σχετικές αιτήσεις θα πρέπει να υποβληθούν εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

15. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά σε διατάξεις του ν. 3386/2005, σε ρυθμίσεις ενσωμάτωσης Οδηγιών της ΕΕ και σε κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3386/2005, εννοούνται εφεξής οι κατά παρεχόμενο αντίστοιχες ρυθμίσεις του παρόντος Κώδικα.

16.α. Πολίτες Αλβανίας, οι οποίοι αιτούνται τον εφοδιασμό τους ή την ανανέωση Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) και το αίτημά τους απορρίπτεται, διότι δεν απέδειξαν ομογενειακή ιδιότητα, έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον:

- i. Διαμένουν επί τρία (3) τουλάχιστον έτη στη χώρα.
- ii. Έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση επί τυχόν ασκηθείσας αιτήσεως ακυρώσεως της σχετικής απορριπτικής απόφασης.
- iii. Δεν έχει ασκηθεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για χρησιμοποίηση ψευδών πληροφοριών, πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων, καθώς και για διάπραξη απάτης.
- iv. Δεν υφίστανται σε βάρος τους λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας

β. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή εντός τριών (3) μηνών από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης ή της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης επί ασκηθείσας αιτήσεως ακυρώσεως ή εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα για όσες αποφάσεις έχουν ήδη τελεσιδικήσει.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον υπήκοο τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στη μισθωτή απα-

σχόληση και στην παροχή υπηρεσιών ή έργου και έχει ετήσια ισχύ. Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας παρέχεται μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος της ανωτέρω άδειας διαμονής ασκούσε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και η δραστηριότητα εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής του προηγούμενου εδαφίου θα εξετάζεται η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Οι άδειες διαμονής της παρούσης μπορούν να ανανεώνονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του Κώδικα αυτού.

γ. Η ανωτέρω άδεια διαμονής χορηγείται και στα μέλη της οικογένειας του αιτούντος, εφόσον αποδεδειγμένα συγκατοικούσαν με αυτόν και εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα. Τυχόν διαπίστωση πλαστότητας δικαιολογητικών βαρύνει προσωπικά τον πολίτη τρίτης χώρας που τα προσκόμισε και όχι τα τέκνα της οικογένειάς του που ήταν ανήλικα κατά το χρόνο απόκτησης Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.).

δ. Δικαίωμα υπαγωγής στην ανωτέρω διαδικασία παρέχεται και στους πολίτες Αλβανίας των οποίων το αίτημα για χορήγηση ή ανανέωση Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) απορρίφθηκε λόγω προσκόμισης πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση, εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση σχετικής τελεσιδικής αθωωτικής απόφασης για τη διάπραξη των συγκεκριμένων αδικημάτων ή εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα για όσες αποφάσεις έχουν τελεσιδικήσει πριν την ημερομηνία δημοσίευσής του.

Άρθρο 139

Καταργούμενες και διατηρούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και με την επιφύλαξη των διατάξεων που διατηρούνται σε ισχύ σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, καταργούνται οι διατάξεις του ν. 3386/2005 (Α' 212) και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων της επομένης παραγράφου, οι διατάξεις των άρθρων 1, 18 και 19 του ν. 3536/2007 (Α' 42), το άρθρο 28 του ν. 3613/2007 (Α' 203), η παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 3731/2008 (Α' 263), οι παράγραφοι 4, 5, 6, 7 του άρθρου 40 του ν. 3731/2008, η περίπτωση η' του άρθρου 45 του ν. 3731/2008, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 43 του ν. 3801/2009 (Α' 163), το άρθρο 43 του ν. 3907/2011 (Α' 7), οι παράγραφοι 4, 7 και 9 του άρθρου 7 του ν. 4018/2011 (Α' 215), τα άρθρα 22 - 41 του ν. 4071/2012 (Α' 85), το άρθρο 6 του ν. 4146/2013 (Α' 90), και τα προεδρικά διατάγματα 150/2006 (Α' 160), 128/2008 (Α' 190) και 101/2008, (Α' 157), οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 11 του ν. 4147/2013 (Α' 98), το άρθρο 94 του ν. 4139/2013 (Α' 74) και το άρθρο 31 του ν. 4115/2013 (Α' 24) και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 2949/2001.

2. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις των άρθρων 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83 και 89 (παράγραφοι 1-3) του ν. 3386/2005, όπως ισχύουν, οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3536/2007 (Α' 42), οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α' 138), το π.δ. 106/2007 (Α' 135) και οι υπ' αριθμ. 23443/2011 (Β' 2225) και 15055/546/2011 (Β' 1886) κοινές υπουργικές αποφάσεις.

3. Το π.δ. 131/2006 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τα προεδρικά διατάγματα 167/2008 (Α' 223) και 113/2013 (Α' 146), διατηρείται σε ισχύ, εφαρμοζόμενο αποκλειστικά για την οικογενειακή επανένωση των υπαγόμενων στις ρυθμίσεις της κείμενης νομοθεσίας για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 140

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνιστάται νομοπαρασκευαστική επιτροπή, έργο της οποίας είναι η επεξεργασία και η πρόταση διατάξεων για την τροποποίηση του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει, και η πρόβλεψη στο εθνικό δίκαιο της έκδοσης εκτελεστού τίτλου όταν η υποκείμενη σχέση είναι διοικητική σύμβαση.

2. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή συγκροτείται από δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.), που υποδεικνύονται κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 1756/1988 (Α' 35), μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), μέλη ΔΕΠ πανεπιστημίων (εν ενεργεία ή/και ομότιμα), μέλη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.Δ.Η.Σ.Υ.) και στελέχη των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που υποδεικνύονται αρμοδίως, με τους αναπληρωτές τους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ορίζονται τα μέλη της και ανατίθενται καθήκοντα γραμματέα και βοηθού γραμματέα αυτής, σε υπαλλήλους των ανωτέρω Υπουργείων.

Άρθρο 141

Παράγραφος 1: Παράταση δικαιώματος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας

Τα τελευταία δύο εδάφια του άρθρου 66 του ν. 4144/2013 (Α' 88), όπως αυτό ισχύει μετά τη συμπλήρωσή του με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4237/2014 (Α' 36), αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας (προνοιακά, βαριάς αναπηρίας, εξωιδρυματικό απολύτου αναπηρίας κ.λπ.), καθώς και συντάξεις με αιτία την αναπηρία (συντάξεις θανάτου σε ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά κ.λπ.), ενώ για τον ίδιο χρόνο παρατείνεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων επιπίπτουν στο παρόν άρθρο. Η ισχύς του άρθρου αυτού, για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του, λήγει στις 30.4.2014. Τα πρόσωπα εκείνα, που κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, έχουν δικαιωθεί μια εξάμηνη παράταση της καταβολής της σύνταξης ή επιδόματός τους λόγω αναπηρίας και η εξάμηνη αυτή παράταση λήγει μέχρι τις 30.4.2014, δικαιούνται και μία επιπλέον εξάμηνη παράταση της σύνταξης ή του επιδόματός τους, εφόσον εξακολουθεί να εκκρεμεί στις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ιατρική κρίση τους χωρίς δική τους υπαιτιότητα.»

Παράγραφος 2: Απονομή σύνταξης σε ασφαλισμένους του τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ

Από της ισχύος του άρθρου 5 της ΠΥΣ 6/28.2.2012 (Α' 38), για την απονομή σύνταξης σε ασφαλισμένους του κλάδου σύνταξης του πρώην ΤΑΠ-ΟΤΕ δεν απαιτείται η απόλυσή τους λόγω νόσου, αλλά αρκούν η λύση

της σύμβασης, με οποιονδήποτε τρόπο, η συμπλήρωση των απαιτούμενων από τις αντίστοιχες διατάξεις ετών ασφάλισης, καθώς και συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας που επιφέρει ανικανότητα σωματική ή διανοητική προς εκτέλεση κάθε εργασίας ή ανικανότητα για την εργασία που οφείλει να παρέχει.

Παράγραφος 3 : Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές του ΕΟΠΥΥ

Η παρ. 3α του άρθρου 30 του ν. 3918/2011 (Α' 31), η οποία προσετέθη με την παρ. 2 με τίτλο «Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3918/2011 (Α' 31)» του άρθρου 54 του ν. 4223/2013 (Α' 287), αντικαθίσταται ως εξής:

«3α. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, συγκροτούνται στον ΕΟΠΥΥ Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές για την παραπομπή θεμάτων υγειονομικής περιθάλψης, πιστοποίησης νόσου που επιφέρει ανικανότητα για εργασία, καθώς και κρίσης ικανότητας προς εργασία για την υπαγωγή στην προαιρετική ασφάλιση, με τις οποίες καθορίζονται η σύνθεση, οι αρμοδιότητές τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά στη λειτουργία τους.»

Άρθρο 142 **Θέματα ιθαγένειας**

1. Το άρθρο 5 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3838/2010, τροποποιείται ως εξής:

α. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 5 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ποινική καταδίκη αλλοδαπού, κατά τα ανωτέρω, που επιβλήθηκε με αναστολή εκτέλεσης της ποινής, εξακολουθεί να συνιστά κώλυμα προς απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση, ακόμα και εάν παρέλθει ο χρόνος της αναστολής, χωρίς αυτή να αρθεί ή να ανακληθεί.»

β. Η παρ. 2 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να τροποποιούνται, αντικαθίστανται ή καταργούνται τίτλοι οριστικής διαμονής που αναφέρονται στο υπό στοιχείο ε' της προηγούμενης παραγράφου και να προστίθενται νέοι τίτλοι νόμιμης διαμονής.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3838/2010, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης πολιτογράφησης εξαιρούνται οι ομογενείς αλλοδαποί.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 9 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο όρκος δίδεται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή εφόσον πρόκειται για ομογενή που διαμένει στο εξωτερικό ενώπιον του οικείου Έλληνα Προξένου. Για την ορκωμοσία συντάσσεται σχετικό πρακτικό.»

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με το ν. 3284/2004 και ισχύει, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη υποχρεούνται να διατυπώσουν την παραπάνω γνώμη για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών. Η παράλειψη των αρμόδιων αστυνομικών αρχών να αποστείλουν εγκαί-

τως γνώμη δεν κωλύει την έκδοση της απόφασης του Υπουργού.»

5. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς αιτήσεις.

6. Στο άρθρο 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 8 του ν. 3838/2010 και εν συνεχεία με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 3938/2011, προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπεται η σύσταση και άλλων Επιτροπών Πολιτογράφησης. Με την εν λόγω υπουργική απόφαση προσδιορίζεται η τοπική αρμοδιότητα, η σύνθεση και η θητεία των Επιτροπών αυτών.»

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Περίληψη των αποφάσεων που αφορούν την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

8. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 3838/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις περί πολιτογράφησης, με εξαίρεση τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3838/2010, οι οποίες εφαρμόζονται στις εν λόγω εκκρεμείς αιτήσεις.»

9. Το άρθρο 23 του ν. 3838/2010 τροποποιείται ως ακολούθως:

α. Στην παρ. 1 του άρθρου 23 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) Υπεύθυνη δήλωση με το όνομα και επώνυμο του ομογενούς, όπως επιθυμεί να αναγράφονται στην απόφαση πολιτογράφησης. Ο ομογενής δύναται, εφόσον επιθυμεί, να προχωρήσει σε εξελληνισμό του κύριου ονόματος και του επωνύμου του.»

β. Η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3838/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας απαιτείται η δημοσίευση περίληψης της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, μη εφαρμοζόμενου αναλόγως του άρθρου 9 του ίδιου Κώδικα. Η απόφαση αιτιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, και εκδίδεται και δημοσιεύεται εντός έτους από την υποβολή της σχετικής αίτησης με πλήρη δικαιολογητικά.»

γ. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3838/2010, όπως αντικαταστάθηκαν με την περίπτωση β' της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς αιτήσεις.

δ. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 23, όπως το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3β του άρθρου 26 του ν. 3938/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 5, του άρθρου 5Α, των εδαφίων β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 7 και του άρθρου 8 του Κώδικα Ελληνικής

Ιθαγένειας, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται αναλογικά, στις εν λόγω εκκρεμείς αιτήσεις.»

10. α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστώνται έως τρεις πενταμελείς Επιτροπές Πολιτογράφησης, οι οποίες αποτελούνται από:

αα. έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εσωτερικών, ως Πρόεδρο,

αβ. δύο μέλη Δ.Ε.Π. στον τομέα των ανθρωπιστικών επιστημών Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

αγ. έναν προϊστάμενο Τμήματος της Διεύθυνσης Ιθαγένειας της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εσωτερικών και

αδ. έναν υπάλληλο, κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού, της Διεύθυνσης Ιθαγένειας της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εσωτερικών.

β. Οι παραπάνω Επιτροπές ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 8 του ν. 3838/2010, και λειτουργούν μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3838/2010 αιτήσεων πολιτογράφησης.

γ. Οι Επιτροπές της παρούσας παραγράφου συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών των Επιτροπών. Χρέη γραμματέα των Επιτροπών Πολιτογράφησης ασκεί υπάλληλος, κατά προτίμηση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που υπηρετεί στη Διεύθυνση Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την ίδια ως άνω απόφαση.

Στην Επιτροπή Πολιτογράφησης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

δ. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.

ε. Η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3838/2010 καταργείται.

Έως τη συγκρότηση και λειτουργία τουλάχιστον μίας εκ των ανωτέρω Επιτροπών εξακολουθεί να λειτουργεί η Επιτροπή Πολιτογράφησης που προβλέπεται στην ανωτέρω καταργηθείσα διάταξη.

11. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4018/2011 (Α' 215) τροποποιείται ως εξής:

«1. Σε πολίτες Ισραήλ ή άλλων χωρών, εβραϊκής καταγωγής, αποδεικνυόμενης με δημόσια έγγραφα, οι οποίοι γεννήθηκαν ως την 9η Μαΐου 1945 στην Ελλάδα και εξακολουθούν να βρίσκονται εν ζωή, χορηγείται εκ νέου η ελληνική ιθαγένεια, εφόσον είχαν στο παρελθόν την ελληνική ιθαγένεια από τη γέννησή τους και την απώλεσαν καθ' οιονδήποτε τρόπο.»

Άρθρο 143

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 1 του ν. 4065/2012 (Α' 77) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Ο έλεγχος της Επιτροπής ολοκληρώνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014.»

2. Η περίπτωση β.ι. της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«β.ι. Ο έλεγχος της αρχικής δήλωσης αφορά στη διαπίστωση του αληθούς περιεχομένου για τα υφιστάμενα κατά το χρόνο υποβολής της περιουσιακά στοιχεία. Για τα μετέπειτα έτη ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη διακρίβωση, εάν η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσης των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων. Η δήλωση δεν θεωρείται ανακριβής ή ελλιπής σε περίπτωση επουσιώδους ανακριβείας ή έλλειψης ή εφόσον, ύστερα από πρόσκληση του οργάνου ελέγχου, αποδεικνύεται η νομιμότητα της πηγής προέλευσης του ανακριβώς δηλωθέντος στοιχείου.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4065/2012 διαγράφεται η φράση «, δύο έτη πριν,» και προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο έλεγχος γίνεται με βάση τις υποβληθείσες δηλώσεις, τα εκάστοτε προσκομισθέντα παραστατικά και τις διαθέσιμες φορολογικές δηλώσεις, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, εάν η επιτροπή κρίνει ότι συντρέχει αποχρών λόγος προς τούτο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη της περίπτωσης βι της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003.»

4.α. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3213/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στον υπαίτιο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 4, 5, 6 παράγραφος 2 και 8 παράγραφος 2 επιβάλλεται και αποστέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, αν η ποινή είναι φυλάκιση, και από δύο (2) έως δέκα (10) έτη, αν η ποινή είναι κάθειρξη. Η έκπτωση του υπαιτίου από το αιρετό δημοτικό ή κοινοτικό ή κοινωτικό αξίωμα ή τη δημόσια, δημοτική ή κοινοτική θέση που κατέχει, ως συνέπεια της αποστέρησης των πολιτικών του δικαιωμάτων, επέρχεται αυτοδικαίως μόλις η καταδικαστική απόφαση καταστεί αμετάκλητη και δεν μπορεί να αποκλειστεί με εφαρμογή του άρθρου 64 του Ποινικού Κώδικα.»

β. Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3213/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν δηλώθηκαν στην περίπτωση κάποιου από τα αδικήματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6, και εφόσον δεν έχει προηγηθεί εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 2, δημεύονται με την καταδικαστική απόφαση, εκτός αν ο υπαίτιος αποδεικνύει τη νόμιμη προέλευσή τους.»

γ. Η περίπτωση γ' της παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 4065/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, εφόσον από τον έλεγχο προκύψει αδικαιολόγητη απόκτηση ή επαύξηση περιουσιακών στοιχείων, συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία αποστέλλεται στον Γενικό Επίτροπο της Επικράτειας για το ενδεχόμενο συνδρομής περίπτωσης καταλογισμού κατά τις κείμενες διατάξεις. Αν ανακύπτει περίπτωση ποινικής ευθύνης, η έκθεση αποστέλλεται στο αρμόδιο για την άσκηση ποινικής δίωξης όργανο.»

Άρθρο 144

1. Μετά το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου Ζ.1 της παρ. Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 2 του άρθρου 91 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και συ-

μπληρωθεί με την παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174) και το άρθρο 12 του ν. 4210/2013 (Α' 254) και έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 44 του ν. 4238/2014 (Α' 38) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Ειδικά για την περίπτωση της υπ' αριθμ. 10/2014 (Β' 479) Ανακοίνωσης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οριζόμενη στο προηγούμενο εδάφιο δεκαπενθήμερη προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων-υπεύθυνων δηλώσεων από τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι και την Παρασκευή 21.3.2014.»

2. Η ισχύς του ανωτέρω εδαφίου άρχεται από τις 13.3.2014.

Άρθρο 145

Για την εφαρμογή του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. ΔΙΙ-ΠΙΔΔ/Β.2/ΟΙΚ.21634/2013 (Β' 1914) απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και σε περίπτωση έλλειψης των προβλεπομένων στο άρθρο αυτό εκθέσεων αξιολόγησης για τους υπαλλήλους που είχαν διατεθεί κατά το άρθρο 92 παρ. 1 του ν. 1943/1991 (Α' 50), εφόσον η έλλειψη αυτή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά τους, οι εκθέσεις αυτές για τα έτη 2012, 2013 και εφεξής μπορούν να συνταχθούν και να κατατεθούν αρμοδίως εντός προθεσμίας δύο (2)

μητών από την ισχύ του παρόντος, η οποία μπορεί να παραταθεί με απόφαση του ως άνω Υπουργού.

Η αξιολόγηση γίνεται από τα πρόσωπα ή τους φορείς στους οποίους τα πρόσωπα αυτά έχουν διατεθεί. Τα κριτήρια, ο τύπος, η διαδικασία ως και τα συναφή δικαιώματα των αξιολογούμενων υπαλλήλων, που ορίζονται στο π.δ. 318/1992 (Α' 161) προσαρμόζονται αναλόγως στις ειδικές συνθήκες άσκησης των καθηκόντων των ανωτέρω υπαλλήλων με απόφαση του ίδιου ως άνω Υπουργού, η οποία καθορίζει και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι τυχόν αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσης.

Άρθρο 146

Η παρ. γ' του άρθρου 25 του ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» καταργείται.

Άρθρο 147

Η παρ. 4 του άρθρου 383 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο κατάλογος αποτελείται από ίσο, κατά το δυνατόν, αριθμό ονομάτων ανδρών και γυναικών. Περιέχει συνολικά: α) για την Αθήνα έως 2.400, όχι όμως λιγότερα από 2.000 ονόματα, β) για τη Θεσσαλονίκη, Πειραιά και Πάτρα έως 1.000, όχι όμως λιγότερα από 600 ονόματα και γ) για τις υπόλοιπες πόλεις έως 750, όχι όμως λιγότερα από 150 ονόματα.»

Άρθρο 148
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των διατάξεων του άρθρου 138 παράγραφοι 11 και 12 και των άρθρων 141, 142, 143, 145, 146 και 147, που ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και του άρθρου 144 που ισχύει από τις 13.3.2014.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α'	225 €	Δ'	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2250 €
Β'	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ'	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 0 8 0 0 1 0 4 1 4 0 0 6 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004